

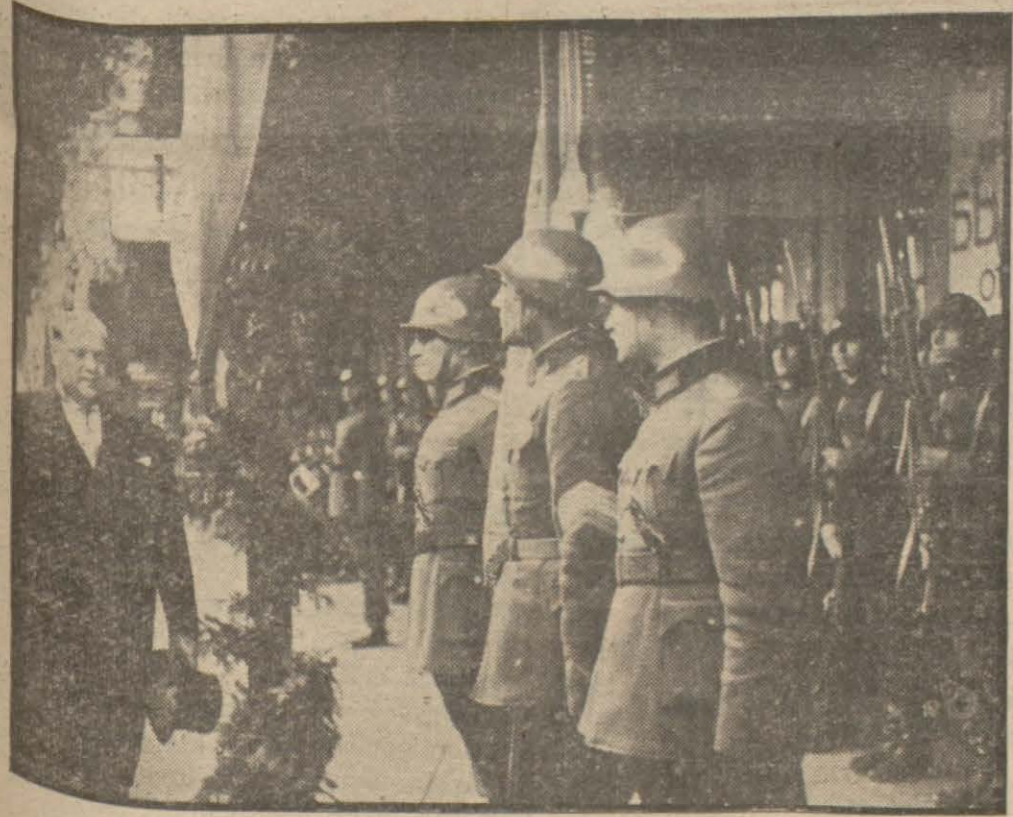
Bulgaristanda tahrikâtcılara karşı şiddetli tedbirler alındı

Dün Sofya şehrinde her türlü seyrüsefer tamamiyle yasak edildi

Bulgar hükümeti bir tebliğde tahrikâtcıların, nümayişçileri fesadçı maksadları uğrunda, istismar ettiklerini bildiriyor

G. METAKSASIN MÜHİM SÖZLERİ

“Elenler hududlarımız içinde sükûnetle yaşayabilir ve emniyet altında işlerine bakabilirler,,

Bulgar Başvekili Köseivanof bir askeri kıta önünden geçerken Sofya 27 — Resmî bir tebliğde deniyor ki: Neuilly muahedesinin imzası yıldö-

Memleketimizin barış ve iktisad politikası

Başvekil Bayarın tanınmış bir İngiliz gazetecisine beyanları

Tanınmış İngiliz gazetecilerinden Ward Price, Ankaradan Daily Mail gazetesine gönderdiği bir yazıda şöyle demektedir:

Türkiye Başvekili Celâl Bayar, bana şu beyanatta bulundu:

“İktisad politikamız, hariçten aldığımız herhangi bir emtia karşılığını emtia ile ödemek prensipine dayanmaktadır. Bu asla şaşmayan prensipimizdir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Pola Negri Almanyada tevkif mi edildi?

Pola Negri

andan az müddet evvel (Şahane Tango) adındaki son ve büyük filmi seyrettiğimiz tanınmış sinema yıldızı Pola Negri'nin hâlen Almanyada mevkufl bulunduğunu Fransız mecmuaları yazmaktadırlar.

(Devamı 11 inci sayfada)

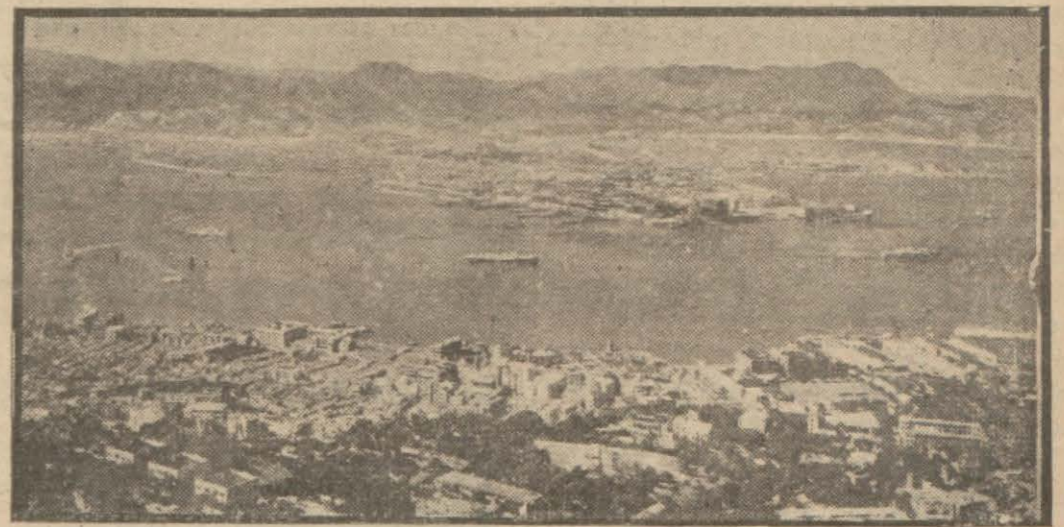
Meclis bugün Toplanıyor

Ankara 27 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi bugün öğleden sonra toplanarak encümenlerden heyeti umumiyyeye sevk edilen lâyihaaları müzakere edecektir.

ÇİNDE BİR HÂDİSE

İngilizlerin Hongkong müstemlekesine giren Japonlar geri çekildiler

Tekrar hududu geçmek isteyen Japonlar İngiliz askerlerinin süngülerile karşılaştılar

İngilizlerin Hongkong müstemlekesinden bir görünüş

Londra 27 (A.A.) — Pazar günü neşrolunan gazeteler içinde yalnız Sunday Ekspres İngiltereye aid olan Hongkong müstemlekesine Japonlar tarafından taarruz edildiğini büyük başlıklarla neşretmektedir. Bu gazete hâdisenin kendi muhabiri tarafından telefonla verilen tafsilâtını şu suretle anlatmaktadır:

Cumartesi sabahı Japonlar Shun şehri üzerine şiddetli bir taarruza başlamışlardır. Japon tayyareleri İngiliz muntakasına iltica etmeğe çalışan sivil Çirtiler üzerine mitralyözlerle ateş açmışlardır. Az sonra ekserisi 13 ve 15 yaşında bulunan Çin müdafaa askerleri şimendifer köprüsünü Hongkong'a

(Devamı 11 inci sayfada)

Fransada umumî grev teşebbüsü akim kalıyor

Daladye dün akşam radyoda bir nutuk söyledi Belediye memur ve işçileri greve iştirak etmeyeceklerini bildirdiler, hükümet tedbirler aldı

Paris 27 (Hususi) — Hükümetin grevcilere karşı aldığı tedbirler semeresini göstermeğe başlamıştır. Maden amelelerinden bir kısmı bugün tekrar işlerine başlamışlardır.

Diğer taraftan Paris muntakasının bir çok tüccarları, sendikaların grev emrine

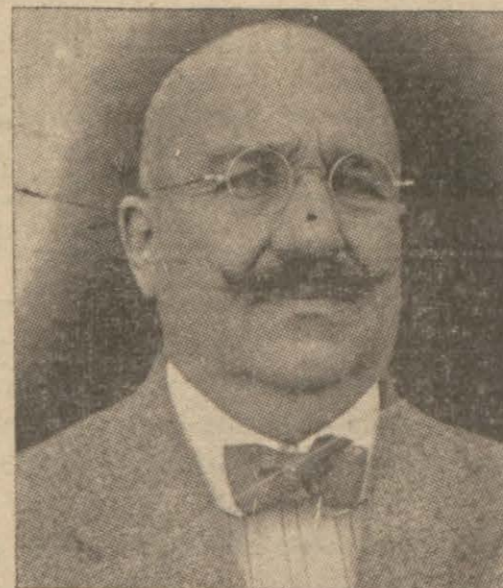
rağmen çarşamba günü dükkânlarını açık tutacaklarını ilân etmişlerdir.

Diğer taraftan, Paris ve bütün Fransanın belediye memur ve işçileri bugün neşrettikleri bir beyannameye siyasi mülahazalarla ilân edilen bir greve iştirak-

(Devamı 11 inci sayfada)

Türkün eşsiz Atası için yapılacak (Anıt - Kabir) nasıl olacak?

Generaller, ressamlar ve diğer münevverler “Son Posta,, ya düşüncelerini anlatıyorlar

Konya Saylavı ressam Şevket

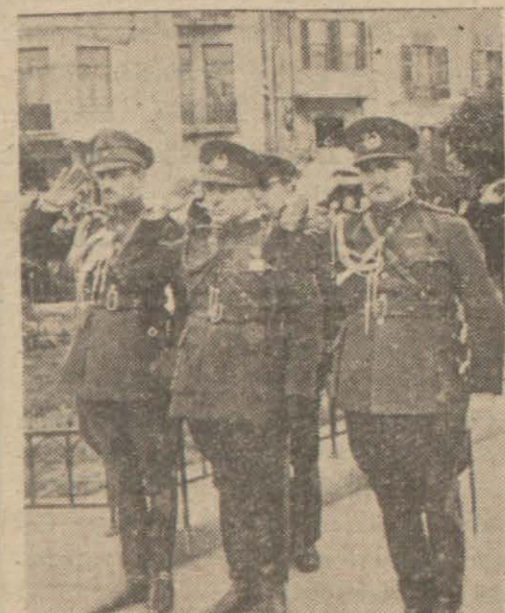
Profesör Mazhar Uzman (Yazısı 11 inci sayfamızda)

İran askerî heyetinin intiba ve ihtisasları

“Biz burada öz vatanımızda imişiz gibi karşılandık... Bu âlemşümül matem, bizim de matemimizdir,,

Ulu Şef Atatürkün ebedî teşyiinde hazır bulunmak üzere gelen hey'etlerden İran askerî delegasyonu üç gündenberi şehrimizde bulunmaktadır. Buradaki iktisadî katmetleri sırasında askerî müzeyi, ve şehrin diğer görülecek yerlerini gezen hey'et, dün de hususi surette, İran General konsolosluğuna gelerek İran kolonisi kabul etmişlerdir. Bu arada, koloni namına Bay Ahrabi, Türkiyede yaşayan İranlıların da, âlemşümül matemine bir dost ve kardeş gibi iştirak ettiklerini belirten bir hitabede bulunmuştur.

Hey'et öğle yemeğini konsoloslukta, konsolosluk erkânı ile birlikte yemiştir. Hey'et Reisi Serleşker (Orgeneral) Mehmed Nahcivan ile konuşum. Orgeneral Nahcivan, İran ordusunun değerli kumandanlarından. Erkânıharbiye ri-yasetinde bulunmuş, bütün askerî mek-teblerin reisiğini yapmıştır. Son vazife-

İran askerî hey'eti bir arada: Sağdan; Orgeneral Mehmed Nahcivan; Korgeneral Sadık Kupal ve Albay Hasan Erfa

(Devamı 2 nci sayfada)

(Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Dünya politikasının yeni istikametleri ve Rusya

Yazan: Muhittin Birgen

Dünya politikasının yeni istikametleri ve Rusya konusundaki makalemizde Münih konferansından sonra Avrupalıların yeni bir politika müvazenesine ve yeni bir nizama doğru gitmek üzere bir takım hareketler içinde bulunduğundan bahis ve bu hareketlerin çok mühim ve enteresan olduğu üzerinde ısrar ediyorduk.

Bu hareketler arasında en ziyade göze çarpan meselelerden biri Rusyanın vaziyetidir. Münih konferansına kadar devam eden Avrupalıların harb sonu nizamı içinde Rusyanın iki vaziyeti iki devri ve iki siyaseti olmuştur. İlk devirde komünist Rusya evvelâ dünyaya karşı bir tecavüz tecrübesi yaptı; bu tecavüz devlet ve ordu şeklinde ve klâsik emperyalizm gayesiyle değil; belki de yeni bir din ve akide yayılması suretinde tecelli ediyordu. Rusyada teşekkül eden üçüncü enternasyonal; enternasyonal bir akide nin yeryüzünde yayılması ve hâkim olması için büyük bir hamle yaptı. İlk safhasında muvaffak olacak gibi görünen bu hamle, pek kısa süren bir inkışaf devrini müteakib, iktisadî sahada birdenbire tükenen takati ile siyasî sahada tesadüf ettiği şiddetli bir mukavemeti müteakib, mağlûp oldu. O zaman, Avrupa, Rusyayı kısa bir zaman için tecrid etti. Lenin Rusyası, millî hududlarının içine çekildi ve her taraftan kendisine tevcih edilen askerî hamlelere mukavemet göstererek fevkalâde bir gayretle bunları kıldı; kendisini evvelâ tecrid etmek, sonra da boğmak isteyen mukabil taarruzdan kurtardı.

İkinci devrede Rusyayı Avrupa işlerinde faal görürüz. Bir zamanlar Milletler Cemiyetine eşkiya cemiyeti diyen Rusya; bu cemiyete girdi ve onunla ele vererek çalıştı. Rusyanın bu yeni siyasetini harekete getiren âmîl, o tarihte İtalyada muzaffer olmuş bulunan Faşizm ve Almanyada ilerlemekte bulunan nasyonel sosyalizm idi. Rusya, bu iki harekette, kendisine karşı tevcih edilmiş bir rejim husumeti görüyordu. Bu rejim husumetini karşılamak için, o Milletler Cemiyetinin içinde Fransa tarafından temsil edilen kolektif emniyet siyasetine el uzatmak yolundan gitti. Aynı zamanda, yanan Almanyanın, taşacak bir hiddetle, bütün kurulumuş şeyleri yıkmasından korkan Fransa ile Çekoslovakya, Rusyada kendi emniyet ve selâmetlerini müdafaaya yarayacak bir politika kombinasyonu görmüşler ve Moskovadan gelen hareketi tevaccühle karşılamışlardı. O zaman Avrupada Fransa ile Rusya ve Çekoslovakya ile Rusya aralarında akdedilen ittifaklara şahid olduk.

Ancak, sulhü, bir takım anlaşmalar, ittifaklar; itilâflar; paktlar ve dostluklarla statik bir varlık halinde muhafaza etmek isteyen yanlış bir siyaset; yeni Avrupa nizamını o da pek cansız olarak; yalnız Münih kadar sürükleyebildi.

Almanyanın bilhassa bir senedenberi yaptığı büyük siyasî taarruz; Münih'te bütün mevcut sistemi yıktı ve bir taraftan Rusyayı; diğer taraftan da Fransayı tecrid etti. İngiltere ile sımsıkı birleşmiş olan Fransa tecrid edilmiş değildi. Fakat Münih'ten sonra Rusyanın tecrid edilmiş olduğu muhakkaktır.

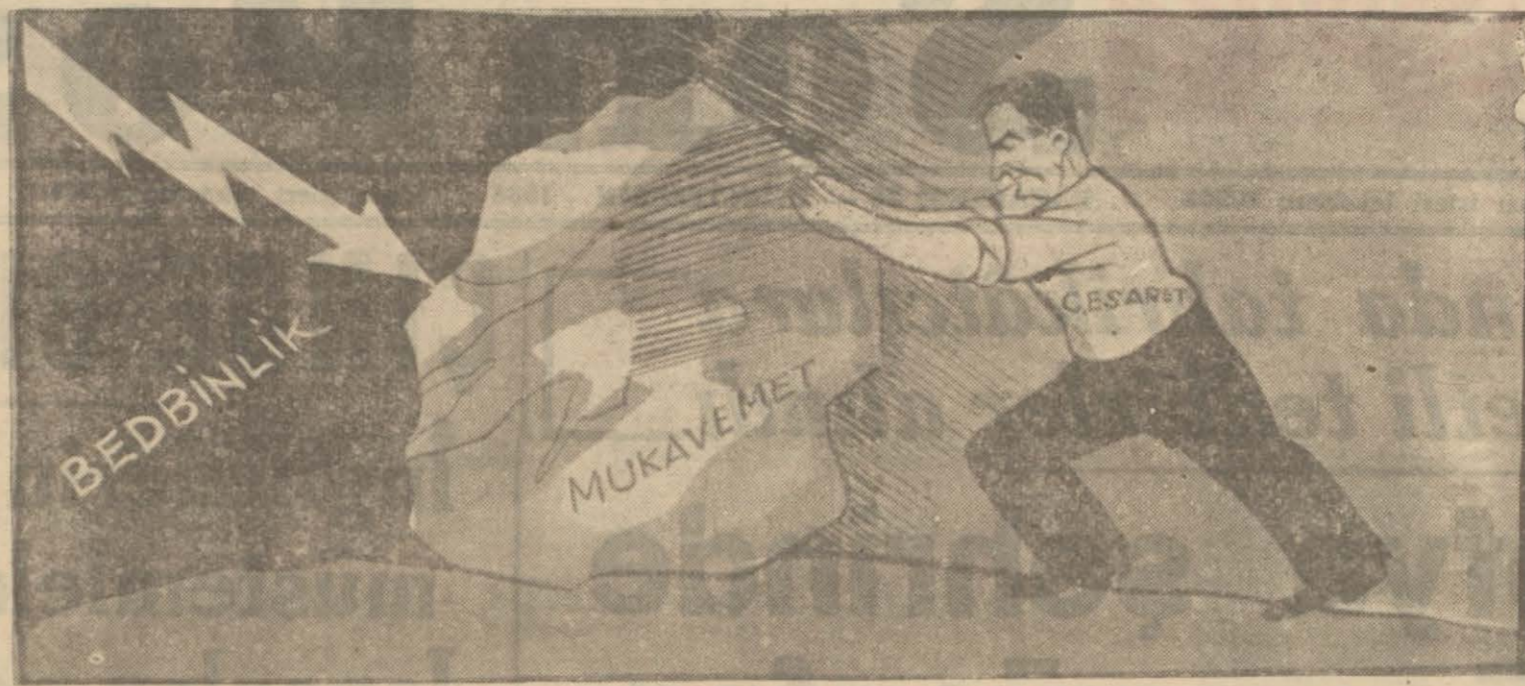
Bugünkü Avrupa, kendisini yeniden tanzim etmek isteyen bir takım hareketler içinde, acaba ne tarafa doğru gidiyor? Rusyayı yeniden tecrid eden bir siyasî sistem mi kuruluyor, yoksa Rusyayı, Avrupa işleriyle yeniden ve fakat, bu defa büsbütün başka bir ruh içinde, hakikî bir sulh ruhu ile, yeniden alâkadar edecek bir hedef mi takib ediyor? Zannediyoruz ki yakın bir istikbalin harb ve sulh meseleleri bu iki suale verilecek cevaba bağlıdır.

Bize sorulursa; biz tecrid politikasının, hiç bir zaman, bir sulh, huzur ve âsaiyet politikası olabileceğine kani değiliz. Son yirmi senelik Avrupa vukuatı bu hususta kâfi misaller vermiştir. 918 de sona eren bir harb; Türkiyeyi tecrid etmiş olduğu içindir ki 919 da Anadolu'da yeniden başladı ve üç sene daha devam etti. Rusyada mülâhî kuvvetlendirilen ve Lenin hareketini nihayet, Rusya içinde kat'î surette yerleşiren ve muvaffak kılan âmîl de tecrid siyasetidir. Türkiyeyi ve Rusyayı evvelâ tecrid ve

(Devam 3 ncü sayfa)

Resimli Makale:

Dayanma kuvveti..

Büyük muharebenin ilk günlerinde Fransız ordusu Alman savleti karşısında bozulmuştu, ric'at ediyordu. Parisin boşaltılmasına bile başlanmıştı. Bedbinliğin herkesi sarıdığı dakikada Fransız başkumandanı Joffr şu emri verdi:

— Marn nehri boyunca duracak ve durduğunuzun ertesi günü taarruza geçeceksiniz.

Fransız ordusu durdu ve Almanları da durdurdu.

Sivil veya asker son asrın tarihinde yer almış olan büyük

adamların hayatlarını tedkik ediniz. Hepsinin muvaffakiyetlerine de Rooseveltin şu tavsiyesinin âmîl olduğunu görürsünüz:

— Hiç bir zaman cesaretsizliğe kapılmayınız, bedbinliği boyun eğmeyiniz, mukavemet ediniz.

Unutmayalım ki yeis ve bedbinlik neticesinde istemediğimiz şeyi kabul etmek mağlûb olmak demektir, mukavemette ise her zaman kalkınmak ümidi vardır. Bu ümidi kaybetmeyiniz...

SÖZ ARASINDA

50 yıl sonra kardeş çocukları olduklarını Anlıyan ihtiyarlar

İngilterede York şehrinde elli yıldır birbirleriyle kapı komşuluğu eden iki İngiliz bayanı meşhur İngiliz muşeret usullerine uyarak yekdiğerine «sabah şerifler hayır olsun» dan başka söz söylememişler. Bunlardan bir tanesinin kocası ölüp de ötekisi, komşusuna taziyeye gidince, kardeş çocukları olduğu meydana çıkmıştır.

Resmimiz iki bayanı gösteriyor.

Londrada heyecanlı bir hırsızlık vak'ası

Londrada müthiş bir hırsızlık vak'ası olmuş, bir kuyumcu dükkânından bir bakıma 60 bin; bir bakıma da 120 bin lira değerinde mücevherler, kıymetli taşlar çalmıştır. Hâdiseyi, gece yarısı Skotlandyad'a telefonla haber verebilen, müessesenin başkâtibi; şu heyecan dolu ifade de bulunmuştur:

«Cuma gecesi idi. Saat 10 sularında evime dönüyordum. 4 kişi üzerime çullandılar, başıma bir örtü atıldılar. İple de kollarımı bağladılar. Beni sürükliye sürükliye bir otomobile bindirdiler. Birisi yanıma oturdu. Anahtarları kendilerine vermeyecek olursam, bana eziyet edeceklerini tehditle söyledi. Bir müddet gitikten sonra birden durduk, beni garaj gibi bir yere soktular. Hemen üstümü başımı aradılar. Anahtarları aldılar. Ağzımı tıkaçla tıkadılar. Saatlerce garajda bekledim. Adamlardan biri de nöbet bekledi. Gece yarısına doğru, bir otomobilin kapıda durduğunu işittim. Biraz sonra da

Hergün bir fıkra Onu tanımiyorum

Kurnaz bir hırsız bir gün kiliseye girmiş. Papazın dizlerine kapanarak:

— Benim günahım çok..
Diye bağırması ve bu arada da papazın kesesini aşırması.

— Ne günahın var oğlum?
— Bir para kesesi çaldım.
— Geri vermek lâzım.
— Peki keseyi size vereyim.
— Bana vermek olmaz, sahibi kimse ona vereceksin.

— Madem ki siz keseyi almıyacaksınız. Ben de alıkoşuyorum, çünkü başka sahibi varsa onu tanımiyorum

Binlerce lira Kazandıran Güzel bir yüz

Bu güzel yüz, bu genç kıza binlerce lira kazandırmaktadır. İngilterenin en çok resmi çekilen İngiliz bayanının, türlü türlü pozlarda alınmış fotoğraflarını duvar ilanlarında mecmua reklâmlarında görürsünüz.

beni tekrar otomobile koydular. Yollandık. Ağzımdan tıkaçı çıkardılar, gözüm den sargıyı çözdüler. Otomobilden de indirdiler. Araba da son süratle uzaklaştı. Kendimi toplar toplamaz en yakın telefon köşklerinden birine koştum, telefon ettim.»

Hırsızlar, mağazanın anahtarlarından mâda, mücevherlerin bulunduğu kasa anahtarlarını da almışlardır.

Meşhur İtalyan Ressamının Bir buluşu

İtalyan ressamı Piero Sansalvadore, sehpasını, palet ve diğer eşyasını ayrı ayrı taşımak mecburiyetinden kurtulmak için, resimde gördüğümüz gibi iki tekerlekli küçük bir araba tedarik etmiş, Londra caddelerinde böyle dolaşmaya başlamıştır.

Bir timsah yavrusu ile engerek yılanı arasındaki mücadele

Seylânda Kolombo civarında bir timsah yavrusu ile bir engerek yılanı arasında müthiş bir mücadele olmuş. Üç saat süren bu savaştan sonra timsah, düşmanın başını ezmeğe muvaffak olmuştur.

Arşidük Ottoya yardım edenler tevkif edildi

Viyanada doktor Dollfus ile, doktor Şuşnig'in idareleri zamanında, Arşidük Ottoya her ay gizlice gönderilen 750 İngiliz lirasının toplanmasında alâkaları bulunan bazı kimseler tevkif edilerek mahkemeye verilmişlerdir.

ISTER INAN, İSTER İNANMA!

Bir okuyucumuzdan aldığımız bir mektuba göre geçenlerde Amasyada garib bir hâdisе olmuştur. Amasyalı bir zat vefat etmiş. Cenazenin tezkıyesi için tabut kapıönüne getirilmiş. Bu sırada Amasyada berberlik eden Ahmed isminde birisi ortaya anılarak şu şekilde bağırmağa başlamış:

« Bu alçağ adamın nasıl hakkımı helâl edeceksiniz. Bu hak bilmiyen bir adamdı. Bu benim çok hakkımı yedi. Bi-

naenaleyh ben de hakkımı helâl etmiyorum. Bırakın cehennemde yansın!»

Berber buna benzer bir sürü şeyler daha savurduktan sonra etraftakiler kendisini teskine çalışmışlar, fakat Ahmed hırsını alamamış, ileriye doğru atılmış, tabutun önünde yere düşmüş, ağzından köpükler gelmeğe başlamış. Cenazede hazır bulunanlar berberi alarak yeniden yatıştırmışlar ve merasime de devam etmişler.

ISTER INAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu için Bugün Konamadı

Bulgaristanda tahrikâtcılara karşı şiddetli tedbirler alındı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

men dün bilhassa gençler tarafından mühim toplantılar yapılmıştır. Polisin bütün tedbir ve gayretlerine rağmen tahrikâtcılar nümayişleri fesadçı maksadları uğrunda istismar etmek istiyorlar. Hâdiselere mâni olmak ve alınan tedbirleri tatbik etmek için hükümet 27 ikinciteşrin pazar günü Sofya sokaklarında her türlü seyir-seferi tamamille yasak etmiştir. (a.a.)

General Metaksas'ın beyanati

Atina 27 (A.A.) — Başvekil General Metaksas, Yunanistanın haric vaziyeti hakkında aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Bugüne kadar gazetelerde haric siyaset meselesini kat'iyen mevzuu bahsetmemiştim. Çünkü Yunanistanın bu sahadaki mükemmel vaziyeti buna hiç de lüzum bırakmıyordu. Eğer bugün bundan bahsedeydim bunun sebebi enternasyonal vaziyetimizde bir değişiklik oluşu değil, fakat son buluşların nihayet bulduğundan ve hiçbir süftefehümeye meydan vermeden söz söyleyebileceğimdir.

Yunanistan diğer herhangi bir devletten hiçbir şey istemiyor. Yunanistanın yegâne arzusu sulhün muhafazası ve bütün memleketlerle iyi münasebetlerinin inkışafıdır.

Yunanistanın Balkan Antantını teşkil eden dost ve müttefik devletlerle olan çok samimî münasebatı herkesçe malûmdur. Bu münasebetler değişmeden ve sarsılmadan devam etmekte dir.

Yunanistanın dost ve müttefik Türkîyeye bağliyan hususî rabitalar da gene herkesçe malûmdur ve evvelden olduğu gibi bugün de kat'iyetle beyan ederim ki bu hususî bağlar çözülmeye mahiyettedir.

Yunanistan - Bulgaristan

Bulgaristana Selânik anlaşmasıyla bağli bulunuyoruz. Aramızda daha sıkı münasebetlerin inkışafı hususunda bu anlaşmalara büyük ümidler bağliyoruz. İki memleket arasında ekonomik meselelerden başka muallâkta hiç bir mesele kalmamıştır.

Nasil biz hiç kimseden hiçbir şey istemiyorsak, hiçbir kimse de bizden hiçbir şey istememektedir. Olsa olsa ancak bizim dostluğumuz istenilmektedir.

Yunanistanın münasebetsiz telâkki edebileceği herhangi bir talep bize karşı hiçbir kimse tarafından ve hiçbir suretle yapılmamıştır.

Eşasen Yunanistan böyle bir talebi sulh yolile yapılmış olsaydı hasmane bir hareket telâkki ederdi. Fakat tekrar ediyorum, böyle birşey olmamıştır.

Binaenaleyh Elenler, hududlarının içinde sükûnetle yaşayabilir ve kat'î bir emniyet altında işlerine bakabilirler. Çünkü Yunanistanın hududları yalnız harb takdirinde değil, fakat Avrupa vaziyetinin muslihane inkışafında da ihlâl edilemez bir haldedir.

TAKVİM

Rumî sene		28		Arabî sene	
1364				1367	
2 ncü Teğrin		Resmî sene		Kasım	
15		1938		21	
PAZARTESİ					
GÜNEŞ		Şevval		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	02	6	18	5	18
2	18	12	36	12	36
6					
Öğle		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12	02	14	29	16
Z.	7	19	9	46	12
				Yata	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	02	14	29	16	43
7	19	9	46	12	36

TELGRAF HABERLERİ

Polonyada da Yahudiler aleyhinde cereyan artıyor

Gazeteler gece nüshalarında Yahudilerin Polonyadan hicret etmeleri lüzumunu ileri sürmektedirler

Varşova, 27 (A.A.) — Gazetelerin gece nüshalarında çıkan ve yarı resmî mahiyette olduğu kanaatini veren bir makalede müdellel rakamlarla yahudilerin Polonyadan hicret etmesi lüzumu tebarüz ettirilmektedir. Bu makalede ez-cümle şöyle denilmektedir:

«Bununla beraber klâsik bir muhaceret memleketi olan Polonya son zamanlarda bütün yahudilerin hicret ettiği bir memleket olmuştur. Çünkü diğer memleketlerden kovulan yahudiler Polonyaya akın ederek yahudi meselesinin vahim bir şekil almasına sebebiyet vermektedirler. Şimdiki vaziyetin içinden çıkmanın yegâne çaresi Polonyaya yapılan yahudi muhacereti meselesinin cihan ölçüsü ile ve bizzat yahudilerin ve bunların iskânına müsaid arazisi olan memleket devletlerinin iştirakile tetkik ve halledilmesinden ibarettir. Halbuki devletlerin tarzı hareketi vaziyetin vahimetine tekabül etmemekte ve bu tarzı hareketin riyakârane olduğunu kabul etmek mecburiyeti hasıl olmaktadır.

Çünkü bu devletler infial göstererek yahudilere karşı merhametlerini izhar etmekte olmalarına rağmen yahudi muhaceretine engel olmaktadır.

Amerikada ne düşünülüyor?

Nevyork, 27 (A.A.) — Siyasî mülteciler komitesindeki Amerika mümessiller Taylor, Amerikanın halihazırda mer'ül olan muhacirler hakkında takayyüdatı değiştiremeyeceğini beyan etmiştir. Mu-maileyh Filistin kapılarının tekrar yahudilere açılmasından başka çareli hal olmadığını tasrih etmiştir.

Rusya - Polonya ademi tecavüz paktı 1945 senesine kadar temdid edildi

Moskovadaki müzakereler neticelendi. İki hükümet arasında ticarî mübadelenin arttırılması kararlaştırıldı

Varşova 27 (A.A.) — Resmî tebliğ: Sovyetler Birliği hariciye komiseri Litvinof ile Polonyanın Moskova elçisi Grzybovski arasında son zamanlarda yapılan müzakere neticesinde aşağıdaki hususlar müşahede edilmiştir:

1 — 25 Temmuz 1932 tarihli ademi tecavüz paktı da dahil olmak üzere Polonya ile Sovyetler Birliği arasında akdedilmiş olan mukaveleler bütün şümullerle iki memleket arasındaki münasebetlerin temelini teşkil etmektedirler. Beş senelik bir müddet için akdedilmiş olup 5 Mayıs 1934 den 31 ilkkânun 1945 tarihine kadar uzatılan ademi tecavüz paktı iki devlet arasındaki muslihane münasebetlerin idamesini temine kâfi bir esas teşkil etmektedir.

2 — İki hükümet arasındaki ticarî mübadelenin arttırılmasını derpiş etmektedirler.

3 — İki hükümet mukavelelerle tesbit edilen münasebetlerine müteallik meselelerle, muallâkta kalan meselelerin ve son hudud hadiselerinin müsbit bir şekilde halledilmesi lüzumunda mutabık dirlar.

Berlin haberini yokmuş

Moskova 27 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

Bura mehafilinde söylendiğine göre, «Polonya ve Rusya arasındaki son temaleket arasındaki münasebatın sarahat kesbetmesi arzusu ile vaki olan teşebbüs üzerine başlamıştır. Sovyet hükümeti bu yoldaki talebe ancak lehdar bir tarzda mukabele edebilirdi. Polonya ve Rusya arasında muahedeler müstenid olarak mevcut bulunan münasebetlerin idamesi hususunda her iki hükümet tarafından teyiden vaki olacak beyanatın şimdiki vaziyette ne kadar ehemmiyeti olduğu buraca takdir edilmektedir.

New - York Times gazetesi yahudilerin pek zengin bir muntaka olan Tanganika'ya sevkedilmelerini memnuniyetle karşılamakta ve İngilterenin bu müstemlekeyi Almanyaya iade etmemesi sureti katiyede taahhüd ettiğini ilâve etmektedir.

Almanya'da

Berlin 27 (A.A.) — Maliye nazırı; yahudilerden alınacak bir milyar mark fevkalâde vergi hakkında maliye şubelerine yaptığı bir tamimde bu verginin yahudiler tarafından Almanyada ve ecnebi memleketlerde tasarruf olunan bütün emlakle göre tarhedildiğini ve fakat bu yekûndan borç miktarının tenzil olduğunu tasrih etmiştir. Bu vergi Alman tabiiyetinde olup da elyevm ecnebi memleketlerde bulunan yahudilere de şâmil dır.

Çekoslovakya'da

Prag 27 (A.A.) — Millî Çek temerküz partisinin teşkilât komitesi, yahudilerin bu partiye kabul edilmeyeceklerini bildirmektedir.

Macaristanda

Budapeşte 27 (A.A.) — Evvelce Çekoslovakya'da bulunan Macarların reisi İken ilhaktan sonra birleşik millî Macar partisi riyasetine ve istirdad edilmiş muntakalar nazırlığına tayin edilmiş olan Jaross, bir Havas muhabirine yaptığı beyanatta kendi partisinin Almanyada olduğu gibi Rast kanunların şiddetlendirilmesine taraftar olduğunu ve fakat yahudiler için milletlerini değiştirme hususunda kolaylıklar kabul edeceğini bildirmiştir.

Avusturyanın borçları

Amerika ile Almanya arasında teati edilen notalar

Vaşington 27 (A.A.) — Hariciye Nezareti Avusturya borçlarının tediyesi meselesi hakkında Alman hükümetile Birleşik Amerikanın Berlin büyük elçiliği arasında teati edilmiş olan notaları neşretmektedir. 10 teşrinievvelde büyük elçi tarafından Alman hükümetine tevdi edilmiş olan bir notada, evvelce verilmiş olan Amerika notalarının Avusturya borçları hakkında hukuki bir taahhüd mutalebesinde bulunduğuy kaydedildikten sonra Amerika hükümetinin Amerikalı vatandaşlara karşı olan borçların tediyesini nazarı dikkate almasını Almanyaya hükümetinden talep ettiği ilâve edilmektedir.

Alman hükümeti 17 ikinciteşrin tarihinde verdiği cevabı notada bu mesuliyeti üzerine almağı reddetmiş ve Amerika ile Almanya arasındaki ticaret müvazenesinin Amerikalılara te-diyat yapacak kadar döviz bulunmasına müsaid olmadığını ilâve etmiştir. Maamafih Almanyaya hükümeti meseleyi yeniden tetkik edeceğini de ilâve ederek Amerika hükümetinden makûl bir teklifte bulunmasını rica etmiştir.

Amerikanın Berlin maslahatgüzarı 25 ikinciteşrin tarihinde tevdi ettiği yeni bir nota ile kendi hükümetinin alması olduğu hukuki vaziyeti yeniden teyid etmiştir.

Mühim bir kaçakçılık meydana çıkarıldı

Gümrük muhafaza teşkilâtı mühim bir kaçakçılık işini meydana çıkarmış ve ehemmiyetli miktarda kaçak eşya müsadere edildiği gibi kaçakçılar da yakalanmışlardır.

Bir müddettenberi Varnadan göçmen neketmekte olan Vatan vapurunun son defa limanımıza muvasalatında muhafaza teşkilâtı memurları bir araştırma yapmışlardır. Vapurun her tarafına teşmil edilen bu araştırma vapurun alt kısımlarına da teşmil edilmiş ve su deposunun üst kısmına tesadüf eden bir mahalde düşemelerin vaziyeti şüpheli görülmüştür.

Memurlar düşemeyi kaldırtmışlar ve deponun kapagını açmışlardır. Bu sırada depodaki suyun üzerinde bir çok tenekelerin bulunduğu nazarı dikkati celbetmiş ve itina ile lehimlenmiş olan bu tenekelerden bir kaç çıkarılarak açıldığı zaman fantazi kadın muşambaları, ipekli kadın eşyası, kürkler, deriden mamul kürk çeketler, tuvalet eşyası ve ipekli eşarplar çıkmıştır.

Bu vaziyet karşısında arama derinleştirilmiş ve su deposuna indirilen adamlar vasitasile aynı şekilde bir çok tenekeler çıkarılarak muhteviyatları boşaltılmıştır.

Kıymetli on bin lirayı asan bu kaçak eşya müsadere edildiği gibi vapurun kaptan ve tayfaları sorguya çekilmişlerdir.

Kaçakçılık hakkında yapılan tahkikat evrakı bugün ikmal edilerek kaçakçılık işlerine bakan asliye besinci ceza mahkemesine tevdi edilecek ve suçlular hakkında ilk tahkikat açılacaktır.

Amerika'da sonuktan ölenler 92 kişiyi buldu

Nevyork 27 (A.A.) — Dört gündüberi devam etmekte olan şiddetli kar fırtınasından 92 kişi ölmüştür.

Ve Danzig'in ekonomik mevcudiyetini temin edecek bir sureti tesviyeye muhalefet göstermekte Polonyanın hiç bir menfaati yoktur.

Berlin 27 (A.A.) — Milletler Cemiyetinin Danzig fevkalâde komiseri Almanyada birkaç gün kalmak üzere bugün Varşovadan buraya gelmiştir

Balkan Antantı ve Sâdâbâd paktı

Hariciye Vekili ile dost ve müttefik devletler Hariciye Nazırları arasında telgraflar teati edildi

Ankara 27 (A.A.) — Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu, Hariciye Vekâletini deruhde etmesi münasebetile Balkan Antantı memleketleri Hariciye Nazırlarına aşağıdaki telgrafi göndermiştir:

Hariciye Vekâletini deruhde eden, ekseleânsınızın şahsında dost ve müttefik memleketin hükümetini selâmlamak ve size sadık ve hürmetkâr dostluğumuzun teminatını teyid etmek benim için derin bir memnuniyeti mucibdir.

Feyzli sulh kaynağından ilham alan harici siyasetin direktiflerine azimle bağlı kalarak ekseleânsınıza arz etmek isterim ki, eskiden olduğu gibi bu harici siyasetin başlıca unsurunu Balkan devletleri arasında tesis olunan sıkı teşriki mesaide ariyacağım ve sulhün hizmetine konulan eserimizin kendine hâs olan itimadlı dostluk havasının içinde ilelebed devam edeceğine kat'iyen kaniim.

Sizin şahsı yardımınız bu sahada bana çok kıymetli olacaktır.

Şükrü Saraçoğlu Hariciye Vekili

Ankara 27 (A.A.) — Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu Hariciye Vekâletini deruhde etmesi münasebetile Sâdâbâd paktını imza eden memleketler Hariciye Nazırlarına aşağıdaki telgrafi göndermiştir:

Hariciye Vekâletini deruhde eden, ekseleânsınızın şahsında dost ve müttefik memleketin hükümetini selâmlamak ve size sadık ve hürmetkâr dostluğumuzun teminatını teyid etmek benim için derin bir memnuniyeti mucibdir.

Feyzli sulh kaynağından ilham alan harici siyasetin direktiflerine azimle bağlı kalarak ekseleânsınıza arz etmek isterim ki, bu harici siyasetin unsurlarından birini Sâdâbâd paktını imza eden devletler arasında müesses sıkı teşriki mesaide ariyacağım ve sulhün hizmetine konulan eserimizin kendine hâs olan itimadlı dostluk havasının içinde ilelebed devam edeceğine kat'iyen kaniim.

Sizin şahsı yardımınız bu sahada bana çok kıymetli olacaktır.

Şükrü Saraçoğlu Hariciye Vekili

Ankara 27 — Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu, Balkan Antantı ve Sadabad paktını imza eden memleketler Hariciye Nazırlarına gönderdiği telgrafa Komnen, Metaksas ve Stoyadinoviç ile Efganistan, Irak ve İrandan samimî cevaplar almıştır.

Hergün: Dünya politikasının yeni istikametleri ve Rusya

(Başarafa 2 inci sayfada)

sonra da tahrir için haricden gelen tazyik siyaseti olmasaydı ne istiklâl müca-delesi çıkar, ne de Lenin Nep siyasetile yeni bir Rusyanın kurulmasını ve kuvvetlenmesini temin edecek hareketi yapmaya vakit bulabilirdi.

Bu iki tecrübeyi diğerleri takib etti: İtalyayı Habeşistan davası esnasında tecride çalışan Avrupanın elde ettiği netice, meşhur zecri tedbirler siyasetini müteakib İtalyanın evvelkinden daha kuvvetli olarak çıktığını görmekten ibaret kaldı. 918 den itibaren tecrid edilmiş ve hattâ eli ayağı kısıvrak bağlanmış olan Almanyaya ise, nihayet bütün bağları kıran bir kuvvet haline geldi.

İki hâdiseye ehemmiyetle dikkat edebiliriz: Türkiye ile Almanyanın elde ettikleri muzafferiyetler, harb sonu dünyasının en büyük muzafferiyetleri oldu. Niçin? Çünkü en çok şiddetle tecrid ve tazyik edilmiş memleketler de bunlardılar.

Şu izahat bize şu neticeleri verir: Tecrid siyaseti; hiç bir zaman sulh siyaseti değildir. Her tecrid; kendi arkasından bir huzursuzluk, bir mücadele ve nihayet bir muharebe hareketi getiriyor. Yirmi sene içindeki tecrübeler bunu gösterdi.

Bu defa, Avrupanın huzur ve sükûna

Siyaset ALEMİNDE

Fransa hayatı bir mücadeleye girişmiş bu unuyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Daladye hükümetinin iktisadi ve malî vaziyeti düzeltmek maksadile almya mecbur kaldığı bir tasarruf tedbirleri Fransanın dahilî ahvalinde büyük bir tegevüş husule getirmiştir. Hakikati söylemek lâzım gelirse Fransız iktisadiyatı, yirmi senedenberi, önüne durulmaz bir hızla bir felâkete doğru sürüklenip gidiyordu. 1926 da patlak veren ve Puankarenin müdahalesini icab ettiren para buhranı 1934 de müşahede olunan bütçe sıkıntısı ve 1932 de kaydedilmiş iktisadi teşevvüş Fransanın bir evvel vaziyetini düzeltmesi lüzumunu ihtar ediyordu. Fakat çok liberal bir idareye alışmış olan bu memlekette, malî ve iktisadi bir fren tesisi gücü. Bundan dolaydır ki her rastlanan buhran, geçici tedbirlerle atlatılıyordu. Bu hal, buhranın azametini arttırıkça arttırdı. Ve nihayet 1936 da Halk cephesinin içtimai islahat kanunları isdar edilince, vaziyet tahammül olunamayacak bir hale geldi. Daladye hükümeti, işte bu feci durumu düzeltmek için esaslı bir bilanço yapmaya karar veren nadir hükümetlerden biridir. Bu hükümetin malîye nazırı olan Pol Reyno, üç senelik bir müddete taksim ettiği islahat projesini memlekete izah ederken vaziyetin nasıl fena bir şekle girmekte olduğunu da açıkça beyan etti. Fransada bu buhranı doğuran bilhassa haftada kırk saatlik mesai idi. Bu suretle mesai adamları bir haftada iki pazar yapmış oluyorlardı. Bu hal, istihsalatı deşşetli surette düşürmekle millî iktisadi baltalıyordu. Daladye hükümeti bu hale bir nihayet verme zamanı geldiğini ilân edince kıyamet koptu. İşte alâkadar olan mesai erbabı, - ki milyonları bulan bir kütledir - mensub olduğu sendikalar vasitasile harekete getirildi. Fabrikalarda taraf taraf grevler yapıldı. Yarı da, umumî iş konfederasyonunun teşvik ve arzusuile umumî bir grev ilânına teşebbüs edilecektir. Bu hal Fransız hükümetini çok ciddi tedbirler almya ve bazı yerlerde askerî kuvvetlere müracaate kadar mecbur etti. Bu tedbirlerin alınmasındaki zarurete işaret etmek için sunu söyliyelim ki harbin sonu olan 1918 den 1938 senesine kadar Fransada, bu mütevali buhranlar yüzünden tamam 400 nazır yıprandı. Daladye hükümeti, tanzim ettiği üç senelik yeni bir mesai programı ile berbad bir hale gelen vaziyeti tekrar düzeltmeye uğraşiyor.

Bu davada karşısında mevzi almış bulunan kuvvetlerin azametini inkâr etmek mümkün değildir. Mücadele, Fransa için, denilebilir ki, hakikaten bir hayat memat meselesidir. Daladye hükümeti teşebbüsünde muvaffak olursa, Fransız iktisadiyatının yavaş, fakat emin bir surette düzeldiğine şahid olacağız. Aksi takdirde bu güzel demokrasinin, yağlı biten bir kandil gibi söndüğünü görmekte uzun bir zaman meselesi olmyacaktır.

Selim Ragıp Emeç

A'man ordusunun mevcudu arttırıldı

Berlin 27 (A.A.) — Avusturyanın ve Südetlerin ilhakından sonra Alman ordusunun mevcudu 43 brkalık 18 kolorduya çıkarılmıştır. Bu kuvvete müstakil üç cebel topçu fırkası ve beş zirhli otomobil fırkası ve bir de süvari fırkasını ilâve etmek lâzımdır. Bu kuvvetler on beş askeri muntakaya taksim edilmiştir.

mi, yoksa mücadele veya muharebeyemi doğru gittiğini anlamak merakında olanlar, Rusyaya karşı Avrupanın alacağı tavra bakmalıdırlar: Rusya tecrid ediliecek? Yoksa Avrupa işlerinde sulh halinde bir teşriki mi davet olunacak? Netice hakkındaki hükümlerimizi vermek için evvelâ bu suallerin cevaplarını bilmemiz lâzımdır.

Türkiye, sulh taraftarı ve sulh davacıdır. Bunun için tecrid tarafını iltizam edecek değildir.

Muhittin Birgen

Danzig meselesi tekrar ortaya çıkıyor

Paris 27 (A.A.) — Danzig umumî valisi Forster Paris - Soir gazetesinin Berlin muhabirine yaptığı beyanatta Danzig meselesinin hiçbir vakit Polonya ile Almanya arasında bir ihtilâl mevzuu olmayacağını söylemiş ve demiştir ki:

Bu, günün birinde daha adilâne bir tarzı tesviye bulunmasına mâni değildir. Almanyaya ile Polonya arasındaki iyi münasebetler sayesinde bu yol açık

Romanya ve Polonya heyetleri dün gittiler

İki heyet de dün başlarında iki General olduğu halde Taksim abidesine çelenk koydular

Yukarıda: Polonya Generali defteri mahsus imzalarırken, aşağıda: Romanya heyeti abideyi selâmlıyor.

Ebedî Şefimiz Atatürk'ün cenaze merasiminde bulunmak üzere Ankara'ya giden Rumen ve Polonya heyetleri dün memleketlerine dönmüşlerdir.

Romanya Hava ve Harbiye Nazırı General Paul'un riyasetindeki Romanya heyetile Polonya heyeti, dün öğleden evvel refakatlerinde sefaretler erkânı ve mihmandarları olduğu halde Taksim abidesine gelerek Rumen ve Polonya orduları namına abideye bir çelenk koymuşlar ve defteri mahsus imzalamışlardır.

Rumen ve Polonya heyetleri öğleden sonra Transilvanya vapurile Köstenceye hareket etmişlerdir. Şehrimizde bulunan diğer heyetlerden bir kısmı bugün, diğerleri de yarın memleketlerine avdet edeceklerdir.

Çanakale İngiliz mezarlığını ziyaret eden İngiliz büyük elçisini evvelki gün limanımıza getiren Mohok destroyeri bugün Akdenize hareket edecektir. Mohok'un mürettebatı dün şehrimizin görülmeğe değer yerlerini gezmişlerdir.

Günlerce içine girilmeyen bir tütün deposunda yangın

Bir çok tütün balyaları harab oldu

Dün sabah Galatada içinde hiç kimsenin bulunmadığı bir tütün deposunda, yangın çıkmıştır.

Bu garib yangın etrafında yapılan tahkikat neticesinde hâdise şöyle aydınlatılmıştır:

Galatada Mumhane caddesinde 54 numaralı han Osman isminde bir tüccara aid tütün deposudur. Her üç katında da tütün bulunan handa bekleme yoktur.

On beş gündenberi hanın içerisine hiçbir kimsenin girmemiş olduğu tahmin edilmekte olmasına rağmen, dün sabah saat 9 buçuk ile 10 arasında hanın üçüncü katından alevler çıkmağa başlamıştır.

Yangının etraftan haber alınması üzerine itfaiyeye telefon edilmiş, derhal yangın mahalline gelen itfaiye, hanın kilidli kapısına karşılaşmıştır. Anahtarını o sırada bir kahvecide olduğundan ve kahvenin de kapalı bulunması yüzünden itfaiye kapının kilidini kırarak içeriye girmiştir.

Yangın üç saat kadar devam etmiş, üçüncü katta bulunan tütün balyelerinden on beş kadarı tamamen yanmıştır. Bir kısım balyeler de kullanılmaz bir hale gelmiştir.

Depo sigortalı değildir. Zabıta tahkikata devam etmektedir.

Hududlarımızda yeni gümrük karakol binaları yapılacak

Gümrük muhafaza teşkilâtının hududlarımız üzerinde inşasına karar verdiği karakol binalarının yapılmasına yakında başlanacaktır.

Bu karakolların kurulmasına evvelâ cenub hududumuzda, Urfa Vilâyeti dahilinde başlanacaktır. Evvelâ Güzel-yat ve Akankuyu mevkiilerinde iki süvari karakolu, Tustel ve Gecarinde iki piyade karakolu inşa edilecektir.

Gümrük muhafaza teşkilâtı umum kumandanı General Seyfi Düzgerenin son teftişlerinden sonra, Trakya hududlarımızda da muhafaza teşkilâtı binaları inşasına karar verilmiştir. Gümrük İdaresi, İran hükümetile yapılan son gümrük anlaşması mucibince İran hududunda İran hükümetile müştereken büyük ve modern bir gümrük binası inşasına da yakında başlayacaktır.

Önümüzdeki sene yapılacak gümrük binaları arasında İstanbulda, Sirkeci'de bir gümrük binası, ve Galatada muhafaza başmüdürlüğü için büyük bir binanın inşaatı da bulunmaktadır.

Bu yılın göçmen Nakliyatı işi bitiyor

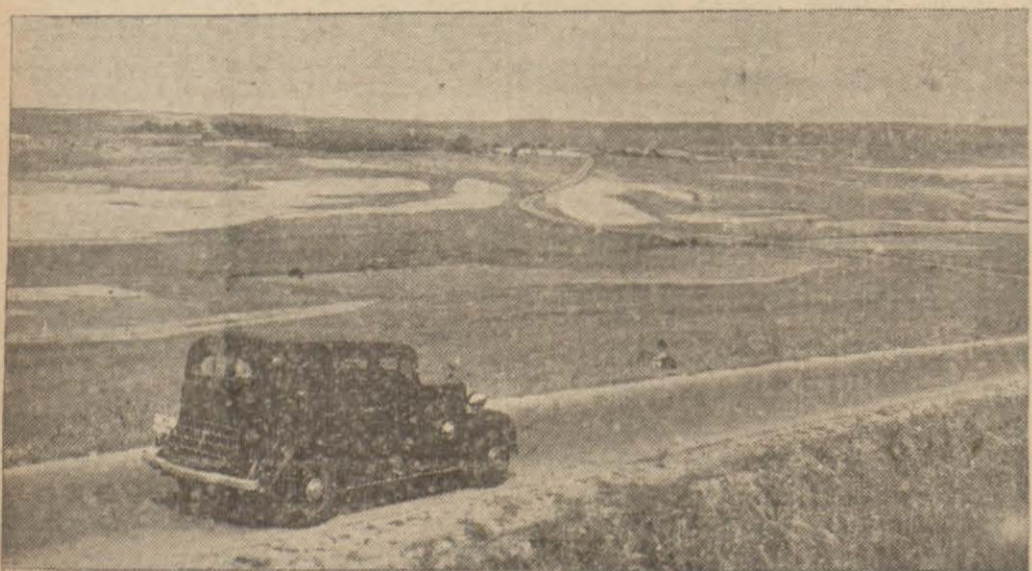
Romanya ve Bulgaristandan bu yıla aid göçmen nakliyatı işi bu hafta sonunda bitmiş olacaktır.

Vatan ve Nâzum vapurları son seferlerini yapmak üzere iki gün evvel Köstence ve Varnaya gitmişlerdir.

Yeni gelecek kafilelerle beraber bu yıl Romanya ve Bulgaristandan memleketimize 20 bin göçmen gelmiş olacaktır.

İstanbul - Londra asfalt yolunun inşaatı beş memlekette de devam ediyor

Macaristandan geçen yol ikmal edildi. Bulgaristan, Yugoslavya ve Almanyadaki kısımlar 1940 da bitiyor

İstanbul - Londra asfalt yolunun Lüleburgazdan geçen kısmı

İstanbul - Londra asfalt yolunun inşaatı süratle ilerlemektedir. Bu yolun inşasına Türkiye, Bulgaristan, Yugoslavya, Macaristan, Almanya, Belçika ve İngiltere devletleri iştirak etmektedir.

Türkiyede bu yolun İstanbuldan Lüleburgaza kadar olan kısmı yapılmıştır. Yolun Bulgaristandan geçmekte olan kısmı 1940 senesinde bitirilecektir. Bu yolun Yugoslavya hududu ile Sofya arası 56 kilometredir. Buradan Yugoslav hududuna kadar olan kısmın ise beton olarak yapılmasına devam olunmaktadır. Sofyadan Yugoslav hududuna kadar olan bu yol 1939 yılının Eylül ayına kadar tamamen yapılar hazır olmuş olacaktır. Sofyadan Savilen-grada, yani Türk hududuna kadar olan kısım ise 316 kilometredir. Bu kısmın da 11 kilometrelik mesafesi döşenmiştir. Hâlen 11 kilometre arasındaki Varna ve Vakarel köyü yolunun yapılması süratle ilerlemektedir. Bu kısım da

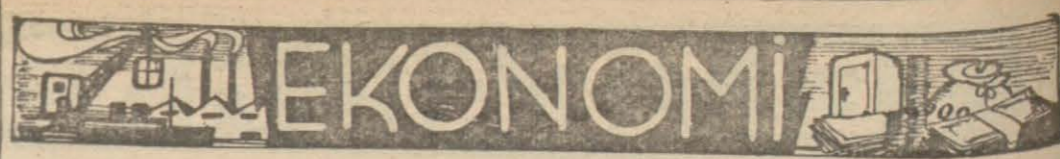
önümüzdeki ilkbaharda tamamlanmış olacaktır.

Yolun Yugoslavyaya düşen kısmı bitmek üzeredir. Yalnız Macar ve Bulgar hududlarına doğru bir kısım kalmıştır.

İstanbul - Londra yolunun Macaristandaki kısmı tamamen yapılmıştır. Asfalt yolun en uzun kısmı Almanyada olup 1020 kilometredir. Bu kısım bütün yolun uzunluğunun hemen üçte birini teşkil etmektedir. Almanlar bu yolu 1940 senesinde bitireceklerdir.

VEFAT

İstanbul Zührevî kadın hastanesi başhekim doktor Naçî Erimin validesi Bayan Hatice Semiha vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğle namazını müteakib Beyazıt camiinden kaldırılarak medfeni mahsusuna defnedilecektir. Allah rahmet eylesin.

Ziraat kongresi hazırlıkları sona erdi

Kongreyi Başvekil Celâl Bayar mühim bir nutukla açacak ve 11 komisyon ayrı ayrı, muhtelif sahalarda çalışmalarına başlayacak

Pek yakında Ankarada toplanacak olan birinci köy ve ziraat kalkınma kongresine aid bütün hazırlıklar bitirilmiştir. Köy ve ziraat hayatımıza aid bütün mesleklere ve bunların hallini mümkün kılacak projeleri tesbit maksadile toplanacak olan kongre 11 komisyona ayrılarak çalışmağa başlayacaktır. Bunlara bağlı ayrıca 46 tâli komisyon bulunacaktır.

Ana komisyonlar, teşkilât, bağ ve bahçe ziraati, tarla ziraati, hayvan resmi, hayvanat ziraat san'atları, marketing, tedrisat, mevzuat, ormancılık ve temenniler komisyonlarıdır.

Teşkilât komisyonunun tâli komisyonu, merkez kadrosu ve taşra yayım teşkilâtı ve bankalar, köy birliklerini ihtiva üzere (Vekâlet bünyesi) komisyonudur.

Bağ ve bahçe ziraati komisyonunun, bağ, meyva, zeytin ve çay, sebze ve çiçek tâli komisyonları vardır. Tarla ziraati komisyonu, kuru ve sulu ziraat, gübreler, nebatlar ıslahı, mücadele, makineler olarak umumî, buğday ve arpa, yulaf, mısır, çavdar, pirinç olarak hububat, ve bakliyat tâli komisyonlarını ihtiva etmektedir.

Hayvan yeni komisyonu, tabii ve sun'î çayırarla, yemelik bakliyat ve saire yeşil silo tâli komisyonlarına ayrılmaktadır.

Hayvanlar komisyonu, evvelâ umumî ve hususî olarak ikiye bölünmekte, umumî olanların içinde mücadele, sun'î ve tabii tohumlama, hayvan mahsullerinin kıymetlendirilmesi, hususî olan kısmında da atçılık, sığırcılık, da varıcılık, köy hayvanları ve tavşan kolları bulunmaktadır. Ziraat san'atları komisyonu, âkkel, ipekböcekçiliği, arıcılık tâli komisyonlarına, marketing komisyonu nakil vasıtaları zarf (ambalaj), standardizasyon alışı ve satış organizasyonu tâli komisyonlarına, tedrisat komisyonu ilk tedrisat, orta tedrisat, yüksek tedrisat, profesyonel mektepler, kurslar tâli komisyonlarına ayrılmaktadır. Mevzuat komisyonunun tâli komisyonları şunlardır: Kadastro ve toprak kanunu, ziraat asayışı, köy kanunu, ziraat amelesi, kongre için bazı teknik dekümanlar tercüme ve teksir ettirilmiştir. Kongre ruznamesinde mevzu bahis edilen her mevzu için ayrı ayrı raporlar hazırlanmıştır.

Kongrenin tetkik edeceği muhtelif mevzulara aid vesikalar, bir tasfiyeye tâbi tutularak üç kısma ayrılmıştır.

Birinci kısmında Türkiye ziraatine umumî bir bakış, Amerika ziraati, Amerika kooperatif sistemi, İngilterede

ziraat, statü ve işleyişi hakkında tercüme, Bulgaristan ziraat teşkilâtına aid raporlar vardır.

İkinci kısımda ise şu dokümanlar bulunmaktadır:

Bellibaşlı memleketler ele alınarak her birinin ziraat vaziyeti hakkında Pariste evvelki yıl tertib olunmuş enternasyonal bir konferans serisi, Amerika Ziraat Nezareti tarafından Orta Avrupa memleketleri ziraat politika ve sistemi hakkında yapılmış bir etüd.

Üçüncü kısımda ise, Türkiye iktisadiyatını tetkik için Başvekil Celâl Bayar tarafından Amerikadan davet edilmiş olan heyetin Türkiye ziraati hakkındaki raporile Balkan tütün konferansı için hazırlanmış etüd ve daha birçok raporlar bulunmaktadır.

Kongreye davet edilen her ziraat mütehassısı ile ziraat mücadele üzerinde iş yapan kimseler de kendi ihtisas ve iş mevzuları üzerinde noktai nazarlarını gösterir birer rapor hazırlanmışlardır. Bu kongre ile bütün ana hatları tebarüz edecek olan büyük ziraat programının hemen tatbikine başlanacaktır.

Kongre, Başvekil Celâl Bayar tarafından mühim bir nutukla açılacaktır.

İktisad Vekâleti yeni teşkilât kanunu

İktisad Vekâleti, mevcut teşkilâtın bugünkü iş hacmine göre azlığını gözönüne alarak teşkilât kanununu tadile karar vermiş ve bütün dairelerden bu hususta malûmat istemiştir. Vekâlete bağlı bütün daireler ihtiyaçlara göre yeni kadroar hazırlayarak Vekâlete göndermişlerdir. Bu kadolar teftiş heyetinde teşkil olunan bir komisyonca gözden geçirilecek ve bilâhare Vekâletin yeni teşkilât kanunu projesi hazırlanarak Meclisin bu devresine yetiştirilecektir.

Skala de Milanonun meşhur Tenoru

CARUSO'nun Rakibi TITO SCHIPPA

Önümüzdeki Çarşamba akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

Senenin en büyük Musikili Filmi olan

YAŞAYALIM

Süper Filminde şarkı söyleyecektir.

Yarın akşam İPEK ve SARAY sinemalarında

Tamamile Memleketimizde ve aid olduğu sahneler MiLO ADASINDA çekilen

Aynaroz Kadısı

Baş rollerde: Behzad - İ. Galib - Emin Belli - Halide - Mahmud - Şevkiye - Muammer

HAZIM - VASFI

numaralı koltuklar her iki sinema gişesinde satılmaktadır. Telefon: İPEK 44289 - SARAY: 41656

MEMLEKET HABERLERİ

Midyat her gün biraz daha inkişaf ediyor

Son iki sene içinde kasabaya birçok yeni binalar, parklar, klüpler, mezarlıklar, bahçeler kazandırıldı. Yeni yapılmakta olan Halkevi binasının inşaatı yakında bitmiş olacak

Midyat (Hususi) — Mardinin tesisi binalarında Komuk Türkleri tarafın - dan kurulmuş ve o tarihte Matiyana a - dan taşınmış olan Midyat, 11 bin nüfus - la geniş ve büyük bir kaza merkezidir. Kazada 70 binden fazla insan yaşadığı tahmin edilmektedir. Gizli nüfus nis - sarfolunan gayretlerle gittikçe artmaktadır.

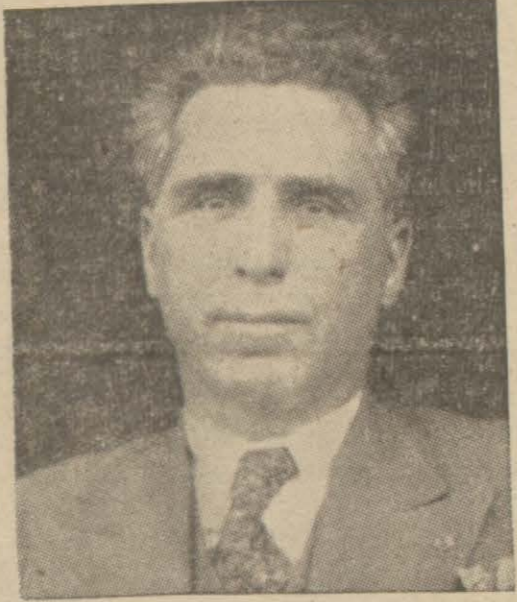
1970 rakımında yüksek bir dağın eteklerinde sirtlarında inşa edilmiş bul - unan kasaba, saltanat devrinde hemen hemen hiçbir terakki göstermemiş, bugünkü şehre ve hüviyetini on beş cümhuriyet yılında iktisab eylemiştir.

Fakat, bugünkü inkişaf daha ziyade son iki senenin mahsulüdür. Kemah kaymakamlığından buraya nakledilen ve idare cihazımızın cidden pek kıy - metli bir uzvu olan kaymakam ve be - lediye reisi Akif Rahmi Kocamanoğlu, mütemadi surette ve ekseriya maddi kaynakları da yenerek büyük bir fera - gat ve fedakârlıkla çalışmış ve bu me - dalde kasabaya medeni bir yüz vermiştir.

Kocamanoğlu zamanında vücade ge - tirilen eserler çoktur. Başlıcalarını şö - yle sıralayabiliriz:

Şehrin göbeğine kadar sokul - müş olan ahır ve ağıllarla me - zarlıklar kaldırılmış ve bunlar kasaba bahçesine nakledilerek bu sahada iki me - zarlık, müteaddid ağıl ve ahırlar inşa olunmuş ve bu suretle umumî sıhhati güdülle bozan ve manzarayı çirkinleş - tiren bu hallere nihayet verilmiştir.

Temizliğe bilhassa ehemmiyet veril - miş, şehir müteaddid lüks lâmbaları ve fenerlerle tenvir edilmiş, mevcut fab - rikadan istifade ile şehir fevkalâde günlerde elektriklenmiş, caddeler aç - ık döşenmiş, bir kısım sokaklar geniş - letilmiş, açılan Cümhuriyet meydanına Atatürk büstü dikilmiş, canavar dü - diği getirilmiş, çarşaf ve peçe müca - desinde tamamen muvaffak olunmuş, modern bir belediye dairesi inşa edi - lerek en güzel şekilde tefriş olunmuş, bir aile parkı tesis olunmuş, Halkevi

Kaymakam Akif Rahmi Kocamanoğlu

binasının inşaatı ilerlemiş, muhipte spor sevgisi uyandırmak üzere Akın İdman Yurdu namile bir klüp tesis edilmiş ve klübün gittikçe çoğalan kol - ları beklenen muvaffakiyet ve netice - yi vermeğe başlamıştır.

Belediye bütçesini iki yılda on bin lira fazlasıyla yirmi iki bin liraya iblâğ eyleyen Akif Rahmi, imar faaliyetine şimdi Estel mahallesinde başlamıştır. Hükümetin bir kararla kaza merke - zinin Midyata beş kilometre mesafede olan ve 935 te köylükten çıkarılarak mahalle haline kalbedilen Estele nakli tahakkuk etmiş ve burada hükümet konağı inşasına başlanmıştır.

Bu yıl bir belediye reisi evile bir be - lediye dairesi ve yeni belediye bütçe - sine bir jandarma dairesi inşa edilecek, caddeler tayin olunarak döşenmesine başlanacak, gayet geniş ve büyük bir park vücade getirilecektir.

Bu fasılasız gayretin güzel ve takdi - re şayan semerelerine Midyata bağlı hemen bütün köylerde çoklukla te - sadüf edilmektedir. Mevcud 130 köy - den yetmişinde köy kanunu tamamen tatbik olunmaktadır.

Uludağda kış sporları başladı

Dağ otel ve evlerindeki hazırlıkların hepsi tamamlandı

Bursa, (Hususi) — Şehrimizde hava - ların çok güzel geçmesi, dağcılarının çok işine yaradır. Bununla beraber maksadı temin edecek kadar dağda kar yoktur. Ancak otomobillerin ârzasız Uludağa kadar gitmesi birçok sporcu - ların dağa gitmelerini mucib olmuştur. Otel civarında bulunan cüz'î kara ka - naat etmiyen bir kısım sporcular zir - veye kadar giderek zirvedeki bol kar üzerinde kayak sporları yapmışlardır. Uludağ otelinde aynı zamanda İngiliz ve Alman seyyahları da vardır. Otelin hemen baştanbaşa denecek bir şekil - de tamir, ıslah ve tezyin edilmiş olma - sı, misafirlerin her istediklerinin bu - lunabilmesi Uludağa rağbeti artırmak - tadır.

Aynı zamanda kayak evinin, diğer dağ evlerinin eksikleri tamamlanmış, otellerde kış hazırlıkları ikmal edilmiş bulunmaktadır. Bundan dolayı bu se - ne Uludağımızın daha çok rağbet gör - mesine, daha geniş miqyasta kar spor - larına saha olacağına muhakkak gözi - le bakılmaktadır.

Bursada bir otomobil kazası

Bursa (Hususi) — Geçen gün şehri - mizde hafif geçirilen bir otomobil ka - zası olmuştur. «İnegöl 27» plâkalı ve şoför Ali oğlu Etem Buzun idaresinde bulunan otomobil saat 21,45 te Atatürk caddesinden geçmekte iken Tayyare sineması önünde çeşmeci Hilmi Künk - takan adında birisine çarpmış, yüzün - den ve diz kapaklarından hafifçe ya - ralanmasına sebep olmuştur.

Suçlu şoför yakalanarak cürümüş - hud mahkemesine verilmiş, çeşmeci Hilmi Künktakan da davadan feragat ettiği cihetle şoför Etem beraet etmiş - tir. Şoförün işki kullanmış olduğu seyrüseferce teşbit edildiğinden ayrı - ca belediye tarafından tecziye edilme - si muhtemeldir.

Kars Halkevi binası yapılıyor

Kars (Hususi) — Yeni inşa edilmek - te olan Halkevi binası, önumüzdeki aylar içinde bitirilmiş olacaktır. Tavan kaplamasının yapılması için de yeni - den tahsisat ayrılmıştır.

Halkevinin faaliyetleri

Kars (Hususi) — Halkevi müzik kol - lunu inkişaf ettirmek maksadile yeni - den bando takımına ilâve olarak 6 ke - man, 1 viyola, 1 kornet ve bir de obva getirtmiş, caz takımı için de iki aded saksofon, bir de cazband davulu müba - yaa etmişti. Bu âletleri Halkevi ban - dosu için alınan talebe kullanacaktır. Bu suretle Halkevinin bir caz takımı mükemmel bir orkestra takımı ve bir de bando takımı temin edilmiş olacakt - ır. Yaylı saz orkestrasına ayrılan ta - lebelere yakında bir konser bile ve - rebileceklerdir.

Bursada turizm işleri

Bursa (Hususi) — Turizm işleri üze - rinde tetkikler yapmak üzere şehrimi - ze bir seyahat acentasına mensub bir grup gelmiştir. Heyet şehrimizin mü - him bir kısmını gezmişlerdir. Birkaç güne kadar Uludağa çıkacaklardır.

Alaşehir Halkevi bandosu çalışıyor

Alaşehir (Hususi) — Halkevi çok iyi bir metod dahilinde çalışmaktadır. Azalar tam bir faaliyet halinde bulunmaktadırlar. Azalardan bir kısmının teşkil ettiği bando muntazam bir şekilde halka konserler vermektedirler. Resim Halkevi üyeleriyle bandoda çalışan gençleri bir arada göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey, gazetele - rin birinde okudum am - ma, ister inan ister inan - ma...
... Amerikada bazı ka - dınlar...
... Moda aleyhine bir ce - miyet kurmuşlar.. Maksud - ları moda denilen iptilâyi ortadan kaldırmakmış..
Hasan Bey — Oh, oh... Bundan sonra karı koca - lar kavga için ne bulacak - lar!

Yurdda Ebedi Şefin yası

Büyük ve Ebedi Şefin memlekette uyandırdığı yas çok geniş ve çok tesirli oldu. Yurdun her tarafında beğinden yetmişine kadar bütün Türkler günler - ce gözyaşı döktüler, ağlayıp çırpındılar. Yer yer toplanıp Ebedi Türkün hatıra - larını, büyüklüklerini sayıp döktüler. Büyük Ölünün Ankara'da ebedi istira - hatgâhına götürüldüğü millî matem günü her şehir, kasaba ve köy aynı şe - kilde mateme iştirak etti.

Geredenin imarına çok ehemmiyet veriliyor

Yeni bir çok yollar yapıldı, caddeler genişletildi Kazanın en mühim noksanı eczane dir

Karabük muhabirimiz yazıyor: Eski ismi Karayta olan Gerede Şerki Roma imparatorluğunun merkezi şehirlerin - den biri idi. Bugün ise Bolunun çok zengin ve güzel bir kazasıdır. Denizden 1100 metre yükseklikte kurulan bu kasaba çevresindeki kaza ve vilâyetle - rin de bir geçiş merkezi olmuştur. Bu itibarla Geredede en çok göze çarpan hanlardır.

Belediye, varidatının azlığına rağmen oldukça ehemmiyetli işler görmüştür. Yollar açılmış, çarşıdan bir kısım dü - kânlar istimlak edilerek caddeler ge - nişletilmiş, bilhassa Geredenin tepesi - ne bir altın taç gibi yerleşen Ramazan dede mesiresine çok ehemmiyet veril - miştir. Burada yazın uzaktan gelecek zairler için ufak ufak köşkler yapılmış - tir. Büyük bir Marmara havuzu vücuda getirilmiştir.

Gerede takriben 2500 evlidir. Şehir baştanbaşa elektrikle tenvir edilmiştir. Bu güzel kasabanın ehemmiyetli bir noksanı eczane mahrum bulun - masıdır. Gerçi haiz olduğu hava, su ve sair vasıfları itibarile sıhhatleri pek bo - zuşmayan Geredelilerin eczane ihtiya - ları azsa da bundan bugün için tama - men müstağni kalabilmeğe imkân ol - madiği muhakkaktır.

Kültür vaziyeti

Geredenin kültür vaziyeti oldukça ileridir. Merkezde tam teşkilâtli iki ve köylerde kısmen yatılı ve kısmen

günü her şehir, kasaba ve köy aynı şe - kilde mateme iştirak etti.

Muhabirlerimizin bu toplantılara da - ir gönderdiği resimlerden bir kaçını bugün de neşrediyoruz.

Yukarıdaki resimler Orhaneli, Hay - rabolu, Afyon ve İpsaladaki tezahü - rattan görünüşlerdir.

Ticaret ve zirai vaziyet

Burada yılda iki büyük panayır ku - rulur. Bu panayırlarda hemen hemen yılın yarı alışverişi yapılır. Bu sebeble esnafın sair zamanlarda yapacağı alış - verişin bir kısmı bu panayırlara mün - hasır kalır.

Mevkii mürtefi olduğu için Gerede - de sebze, yetiştirmek güç olmaktadır. Meyvacılık ta maalesef yapılamıyor. Hububat çok boldur. Buğday, arpa, mısır buldur. Debağat de ileridir. Birkaç küçük debağ fabrikaları vardır. Çev - redeki ormanlardan oldukça istifade edilerek kerestecilik yapılmakta, ağ - nam, mevaşi ve kümes hayvanları da bol bol yetiştirilip istifade edilmekte - dir.

Ardahan hükümet doktorluğu

Kars (Hususi) — Ardahan hükümet tabibliğine naklen tayin kılınan Arpa - çay hükümet tabibi Mitat İnang, yeni memuriyetine gitmiştir.

Hâdiseler Karşısında

ÇARPAN OTOBÜS

Dört otomobil yanyana duru - yollarda ilerde bir otobüs vardı.

Dört otomobilden biri, fener gözleri - ni otobüs üzerinde gezdirdikten sonra, arkadaşlarına döndü:

— Şuna bakın, ne çirkin şey..

Otomobiller baktılar:

— Sahi öyle, hem kaba, hem de han - tall

Otobüs konuşulanları daha iyi duy - mak için çamurluk kulaklarını dikti.

— Güya bizim neslimizdenmiş.

— Güleymen bari.. Orangotanlar da insanlarla aynı nesilden olduklarını iddia ederler amma nerede insan, nere - de orangotan..

Otobüs kızıyor. Radyatör burnun - dan solumaya başladı.

— Sokaklarda kuru kalabalık yap - maktan başka işe yaramazlar.

— Bazan yanımdan geçtikleri otu - yor, ne yalan söylüyorsunuz, sürünecek diye hemen kenara çekiliyorum. Kaba şey, benim nazik vücudüme dokunsa, muhakkak canım acıyacaktır.

— Bana geçen gün biri dokundu. Kı - rıldım sandım.. bir kere dönüp pardon dese..

— Ne olacak, kibarlık nerede; onlar nerede?..

— Bilmem içini gördünüz mü, dışı ne ise, içi de o.. hele kanapeleri.. tahta gibi sert; üzerine oturanlar rahatsız olurlar.

— Tabii bir şey, bizim rahat kana - pelerimiz onlarda da olacak değil ya!

— Bana kalırsa, böylelerini şehirde tutmamalı.

— Evet, evet, derhal hepsini kovma - li.

— Kırmah.

— Hep birlik olup üzerlerine hücum etmeli, parçalamalıyız..

Otobüs artık çok kızdı. Korna ağ - zı ile bağırıyor:

— Fazla geliyorsunuz amma!..

— A a haddini bilmiyor da, bize kar - şılık veriyor.

— Haydi sus..

— Haydi bastıbacaklar, siz susun.

— Bastıbacak mı?.. Vay azman vay.

— Ağzınızı toplayın.

— Toplamazsak ne olacakmış?

— Ne mi olacak; şimdi görürsünüz..

Otobüs hareket etti. Otomobiller şa - şırdılar. Otobüs ilerledi. Olanca ağır - liğle otomobillere çarptı. Otomobiller yamrı yumru oldular.

★ ★

Bu hâdise yirmi altı ikinci teşrin 938 de vukua gelmişti. Yirmi yedi ikinc - i teşrin 938 de çıkan İstanbul gazete - leri yazdılar:

«Dün Fâtih'te duran ve içinde şoförü bulunmayan bir otobüs birdenbire yü - rüme başlamış, ve ilerde bulunan sı - ralanmış otomobillere çarparak dur - muştur. Otomobiller muhtelif yerle - rinden zedelenmişlerdir.»

İsmet Hulûsi

Kadın Köşesi

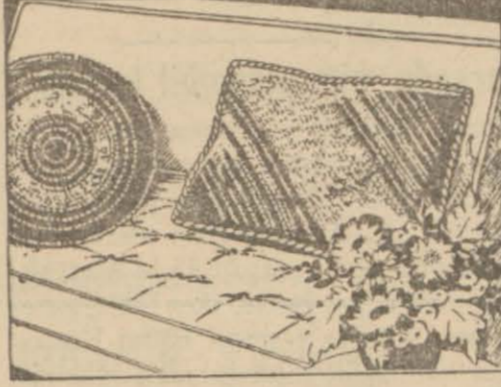
İki güzel bluz

Solda: Bluz - jile. Yan parçalar, geniş bir sentürün devamı olan, düğmeli, ön parçaya büzülerek dikilmiş kollar ne kı - sa, ne uzun, yakada beyaz sentür var.

Sağda: Bu bluz fantezi kumaşlar gi - der. Düz bir robadan başka kupa yok. Yuvarlak dilimli bir kenar yakayı, roba - yı, cepleri, kol kapaklarını ve ön eteği çevreliyor.

Örgü yastık

Bu yastıkların ikisi de yünden örül - müşlerdir. Modern bir divanı pek güzel süslerler. Şu renk kombinezonlarından birini seçebilirsiniz: Siyahla altın sarısı, açık yaprak yeşilile koyu yeşil, mavi ile koyu kahve rengi, koyu kahve renge kül rengi..

Pratik güzellik bilgileri

1 — Yataкта okumayı seviyorsanız ya - rı kalkık oturarak okuyunuz. Uzupuzun ya - tarken okumak gözler için pek çok zarar - lıdır.

2 — Saç dökülmesine karşı: Saçlarınız dökülüyorsa, başınızın deri - sine arasıra zeytinyağı ile masaj yapı - nız ve her sabah başınızı kuvvetlice fır - çalayınız.

3 — Derinizde iltihab veya yanma var - sa, yahud da guddelerinizin bozukluğun - dan sivilceleniyorsanız hatmi çiçeği kay - natarak onunla iltihablı yerlere kompres yapınız.

4 — Burnunuz büyükçe ise küçük gös - termek için yüzünüze kullandığınız pud - radan daha koyu renkte bir pudra kul - lanınız.

5 — Gözleriniz birbirine çok yakın ise kaşlarınızın başlangıcındaki arayı açınız. Yani iki kaşınız arasındaki tüyleri çok alınız.

6 — Gündüzün yorgunluğunu gider - mek ve akşama gene güzel kalmak isti - yorsanız loş bir odada yarım saat uzanıp gözlerinize eau de Blenets kompres ya - pınız.

TİYATRO

Tiyatromuzun Şehir Tiyatrosuna giremeyen büyükleri

Yazan: İsmet Hulûsi

Sayıları pek çok amma, bu yazımda ancak üçünden bahsedeceğim:

Ahmed Vefik Paşa.

İbnirrefik Ahmed Nuri.

Afife.

Ahmed Vefik Paşa hükümet memu - ruydu. Hükümet kapısında senelerce e - mek vermiş, paşa olmuştu. Fakat o her şeyden fazla edebiyata, lisanı, bilhassa tiyatroya meraklı idi. Tiyatroyu küçük - lük, tiyatro san'atkarını hafif meşreb insan addettikleri devirde, bütün bu kanaat - lere isyan etmiş, tiyatro yazmış, tiyatro oynattırılmıştı.

Onu Türkiyede tiyatronun ilk hâmesi addedeceğimiz gibi, adaptasyon san'atı - nın da ustası addedebiliriz. Ahmed Ve - fik Paşanın «Molier» adaptasyonları bi - rer şaheserdir. Bu adaptasyonlar o de - virde oynanmış, Darülbeyide oynan - mış ve oynanmaktadır da..

Ahmed Vefik Paşanın eserlerine kapı - sını kapamış olan yalnız bir tek müesses e vardır. İstanbul Şehir tiyatrosu.. Darül - beyide Şehir tiyatrosu oldu ola bir kere olsun kapısını Ahmed Vefik Paşaya aç - mamıştır.

★

İbnirrefik Ahmed Nuri. Sahnede ya - şamış, sahneye eser vermiş, sahnede öl - müştür. İbnirrefik Ahmed Nuriyi Vefik Paşadan sonra en kuvvetli tiyatroc u ola - rak ele alabiliriz. O, Fransızın piyesini a - lır, ruhile, lisanile; eşhasile; karakterle - rile türkçeleştirir ve sahneye o tarzda çı - karırdı.

İbnirrefik Ahmed Nuri'nin eserleri Da - rülbeyide, bütün tiyatro teşekküllerin - de, mekteplerde, her sahnede oynandı. Fakat Şehir tiyatrosunda asla.. Şehir ti - yatro kapısını ona da kapamıştır.

★

Afife kimdi; kuvvetli bir artist miydi? Belki hayır.. Tiyatro sahnesinde büyük emeği mi var? Belki hayır.. Fakat Afife bugünkü Türk tiyatrosu inkılâbının ilk fedaisi idi. Tiyatro inkılâbı oldu. Fakat tiyatro inkılâbının fedaisini tamami u - nuttu.

Sahneye Türk kadını çıkamazdı. Sah - nenin kadın dili, Türk şivesile söylen - mezdi. Tiyatroda kadın artist geçinenleri dinlemek, seyirci için bir azab olurdu. Türk kadını sahneye çıkamazdı. Çünkü Türk kadını için sahneye çıkamak en bü - yük günah, en büyük ayıp sayılıyordu. Bu budala zihniyete ilk yumruğu vu - rran Afifedir.

Bir kere bile Türk kadını görmiyen Türk sahnenin perdesi açıldığı zaman sahnede Afife görünmüştü. Sahnede ilk defa Türk ağzından türkçe konuşuluyordu. Yazık ki yobaz zihniyet perdesi oyun bitmeden kapattı.

Sahnedeki artistlere mahsus odada, gözleri göz evlerinden fırlamış komiser, Afifeye:

— Seni sahnede gördüğüm zaman, a - namı, avradımı sahnede görüyorum; sa - niyorum.

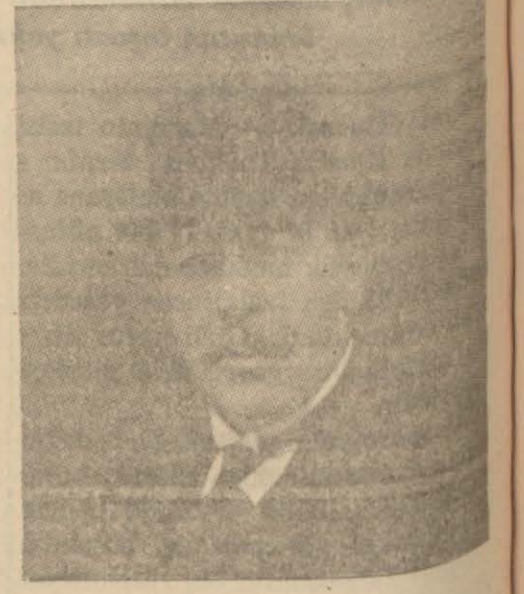
Dediği zaman Afife:

— Ben sahneye çıkacağımı

Diye bağırıştı.

Komiser:

— Hele çık, seni saçlarından sürükliye sürükliye götürürüm, dediği zaman da, Afife gene yılmamış:

İbnirrefik Ahmed Nuri

— Götürürsün, demişti, fakat ben canım - ları kırar, demirleri söker; gene buraya gelir; sahneye çıkarım, cevabını vermişti. Bugün Bediayi, Şaziye, Neyyireyi gö - düğümüz sahnede; ilk görünen, ilk ko - nuşan, sahnede görüldüğü gibi, sahnenin arkasında da kara kuvvete göğüs geren Afife için bugün Şehir tiyatrosunun ka - pıları kapalıdır.

★

Bana şöyle bir sorabilirler:

— Ne istiyorsun Şehir tiyatrosu bun - dan böyle yalnız Ahmed Vefik Paşanın, İbnirrefik'in eserlerini mi oynasın, Afife Şehir tiyatrosunun başartisti mi olsun?

Cevab veriyorum:

— Hayır, istediğim bu değil Şehir ti - yatrosundan, her mevsimde muayyen üç gece istiyorum. Bu gecelerden biri Ah - med Vefik Paşa gecesi olacak. O gece Ahmed Vefik Paşanın bir eseri oynan - cak; diğer gece İbnirrefik Ahmed Nuri gecesi olacak, o gece de İbnirrefik Ah - med Nuri'nin bir eseri oynanacak.

Afife için de aynı şey.. Gecenin ismi ona verilecek, ilânlara bu tarzda yazı - lacak. Eğer muhtaçsa hasılat kendisine aid olacak.

★

Bugünkü Şehir tiyatrosunu kuran, ti - yatroyu iyi idare edenler, her şeyden ev - vel Türk tiyatrosu büyüklerine tiyatrosu nun şükran hislerini halk karşısında ifa - de etmelidirler ki yarın gelecekler de on - ları hatırlayabilsinler..

İsmet Hulûsi

Mahkemelerde:

Bir sarhoş mahkûm oldu

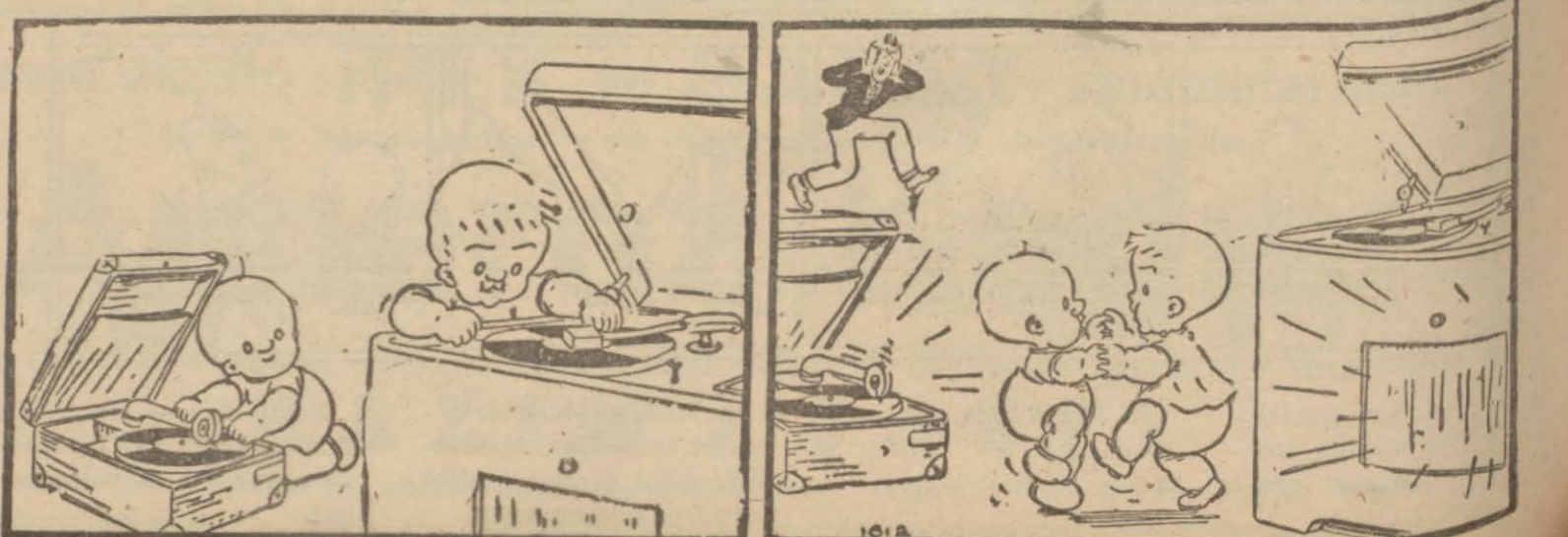
Şehrinde oturan kunduracı Mehmed Çaylak Balatta oturan ma - rangoz Ali isminde bir arkadaşile sar - hoş olmak, istirahatı umumiyeyi sel - betmek ve zabıtaya hakarete bulun - mak suçile mahkemeye verilmişlerdir. Dün, asliye üçüncü cezada bakılan bu - vada kunduracı Mehmed 14 gün hap - se, 14 lira da para cezasına mahkûm edilmiştir. Arkadaşı marangoz Ali be - raet etmiştir.

Üniversite ve mekteplerde tedrisat Ebedi Şefin matemî ve Şeker Bayramı: dolayısıyla kapalı bulunan Üniversite ve diğer bütün okullar bu sabah itibaren tekrar tedrisata başlamışlar - dır.

Resmî dairelerde de bu sabah itibaren normal faaliyet başlamıştır.

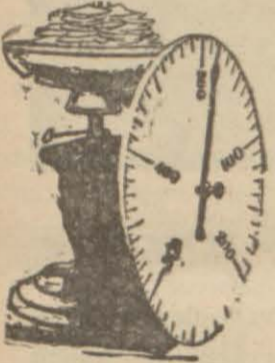
Dans

Bacaksızın maskaralıkları:

Bunları biliyor mu idiniz?

19 uncu asırda Fransız meclisinde reyler tartılırdı

1849-1852 ye ka - dar devam eden ikinci Fransız cüm - huriyeti zamanında mecliste verilen reyler sayılmaz, tartılırdı.

★

Eski Mısırlılar ve ölüm

Eski Mısırlılar, ölen insanların öbür dünyada yaşadıklarına inanırlar, onun için gayet ferah, ve muntazam, âdeta geniş odaları andıran mezarlar yaparlardı, hem Tanrılarına nezir, hem de ölenlerin aç kalmamalarını temin için de, tabutun

110,001 tağla ile yapılan otel

Amerikada Teksasta meşhur otel inş a etmek işini üzerine alan bir müteahhid, 110,000 tuğla ısmarlamış, ve binaya da tam 110,001 tuğla lâzım olmuştur.

yanına yiyecek, içecek ve ölümlerin cinsi - yetlerine göre kıymetli eşyalarını ko - yarlardı.

GÖNÜLİSLERİ

Nişanlanmak ve Evlenmek

Bir okuyucudan aldığım ve aş a - şıya kopye ettiğim mektubu doğru ol - mayan bir zihniyetin ifadesi telâk - ki ediyorum:

Tezeye,

Ben evlenmek isteyen bir erke - ğim, yaşım yirmi sekizdir. Ayda net olarak elime yüz on liraya yakın bir para girer. Zannedersen, bu yaş evlenmek çağdır ve bu kazanç va - sat bir yuva kurmak için kâfidir.

Fakat ben evlenmek için kat'i karar vermiş olmama rağmen, evlenece - ğim kadını seçmekte pek mütered - did hareket etmekteyim. İnsan dün - yada bir kere evlenir. Bunun için çok ince elelyip sık dokumaya me - cburdur. Bu doğru değil mi tezeye, yanlış diyemezsin, bunu doğru ola - rak kabul edeceğin bildiğim için, bu bahis üzerinde düşündüklerimi ilâ - ve edeceğim.. Benim niyetim, zâh - iri vaziyeti görüp beğendiğim ve hak - kında söylenenler hoşuma giden bir genç kızla nişanlanmak istiyorum. Nişanlılık müddetini bir aydan altı aya kadar uzatabiliriz. Bu zaman içinde hakikaten o, tab'ına uygun ol - ursa evlenirim, eğer tab'ına uygun olmazsa ayırırız.

Bu doğru değil mi? Radyo alıcı -

TEYZE

Gazetecilik niçin güç bir meslektir: 2

Oğlunu öldüren ihtiyar bir kadınla mülâkat

Kadın birdenbire değişti. Gözleri tuhaf tuhaf parlıyordu. "Sana doğrusunu söyleyeceğim, dedi. Bütün yorganları topladım ve başına yığdım. Fakat ölmesi o kadar uzun sürdü ki..."

Birçoğumuz gazete-
ciliği çok kolay bir
meslek zannediyoruz.
Halbuki keyfiyet büs-
bütün aksidir. Bir ga-
zeteçi çok defa bir sü-
tuluk bir yazı, üç sa-
tir içine sıkıştırılan bir
haber için hayranlık
tehlükeye koyar. Mi-
sal mi istiyorsunuz?
İşte İngiliz gazeteci-
lerinin anlattıkları:

Misis Beti esmer;
değirmi yüzile tip -
ki olgun bir elmayı
andırırdı. Gözleri çil-
ni mavisiydi; saçla-
rı ağarmıştı. Pazar
yerlerinde tereyağı
ve yumurta satan

İngiliz köylü kadın-
ların tipik bir nü-
munesiydi. Onu gördüğüm gece; bir
balıkçı evinin mutfağında; neş-
eli neş'eli yanan ateşin kar-
şısında bağdaş kurmuş oturuyordu. O
muzlarına aldığı siyah şalını, boğazi hi-
zasında bir büyük iğne tutuyordu. Kuca-
ğında, şişe ördüğü bir çorab teki vardı.
O gün hapishaneden yeni çıkmıştı. Bir
kaç hafta evvel, 1,80 boyunda, 32 yaşla-
rındaki aptal oğlunu öldürmek suçile idama
mahkûm edilmiş bulunuyordu.

Ana-oğul tek başlarına yaşıyorlardı.
Delikanlı, bütün çocukları bilinmeyen bir
sebeben dolayı evlerini terkeden büyük
bir ailenin en küçük evladı idi. İhtiyar
kadın bu aptal oğluna bakmak, onu bes-
lemek mecburiyetinde kalmıştı.

Zavallı delikanlı, iki yaşındaki bebek-
ler gibi altını kirletir, yemeğini döker sa-
gar, yok yere duvardaki kağıdaları para-
lar, camurlu ayaklarla mutfağa girer, ba-
zan da annesinin üstüne atılarak kadının
saçlarını yolardı.

Aptal oğlan muhakkak ki ninni ile u-
yuyacaktı. Karanlık korktuğu için de
yalnız başına tek bir odada yatamazdı.
Kedilere müthiş surette düşmandı. Söy-
lediği gibi, kadın, «biçare, zavallı bir
adamı kasden öldürmek suçile» idama
mahkûm edilmişti. Fakat, muhakeme es-
nasında kendisinin saf, eima gibi pırl pırl
parlayan yüzünü, mavi gözlerini-gören,
sakin hallerine acıyan binlerce kişi, da-
hiliye nazırına bir istida ile müraacaat et-
mişler, «zavallı, günahsız kadını affedi-
niz!» diye yalvarmışlardı. Kadın, affedi-
lmiş, ve altı hafta hapis yattıktan sonra,
akrabalarından birinin yanına gönderil-
mişti.

Cinayet korkunç bir şekilde işlenmişti.
Bir öküzlü kadar güçlü, kuvvetli olan aptal
oğlan uyurken, boğazlanarak öldürülmüş-
tü. Sonra başı müthiş surette ezilmiş, yü-
zü ve elleri de, sanki bir düzine kadar
kuduz kedinin keskin pençelerinin bom-
bardanmanına uğramış gibi, şahrem şah-
rem tırmalanmış, yara bere içinde kal-
mıştı.

İşte bu korkunç cinayeti işleyen kadını
görmek üzere o balıkçı kulübesine git-
tim. Gece yarısı olmuştu. Parlak bir ay
pencerelerinden tek bir ışık huzmesi bile
ezmeyen kulübenin kırmızı damını cilâ-
lıyordu. Yalnız katil ananın çekildiği
mutfakta sönük bir lamba yanıyordu.
Bana yol gösteren akrabasından bir ka-
dın:

— Sakin oğlundan bahsetmeyiniz. Zira,
öldüğünü bilmiyor! diye fısıldadı.
Mutfağa girdik, ihtiyar kadın çini ma-
vi gözlerini çevire çevire bize baktı.
Mel'unca bir gülümseme ile:

— Demek siz de katil kariyi görmeğe
geldiniz ha!.. diye söylendi. Sonra bana
yol gösteren akrabasına dönerek emretti:
— Çık odadan.. Defol!.. Dışarıda seni
çağırınca kadar bekle.. Bu genç kızla
biraz konuşmak, derdleşmek istiyorum!

Uzun boylu akraba kadın, sinirli sinirli
önlüğünün uçlarıyla oynuyarak, itiraz et-
meğe kalkıştı:

— Burada kalsam daha iyi... Biliyor-
sun ya!.. Biraz hastasın.. Misafir, mahke-
mede kazandığın için seni tebrike gel-
miş, onu söyleyecektim...
Elma yanaklı kadın içten gelen bir
hiddetle bağırdı:

— Defol!.. Defol, diyorum sana..
İşini masaya fırlattıktan sonra bana
döndü:
— Oturunuz lütfen, konuşabiliriz.. diye
gülümsedi.

Bu vaziyet karşısında içimi korku kap-
ladı, ödim koptu. Hangi şeytana uydum
da, kendi ayağımın buralara geldim, diye
arpacı kumrusu gibi düşünmeğe başla-
dım. Vaktile okumuş olduğum cinayet hi-
kâyeleri aklıma geldi. Ne de olsa, elleri-
ni kana bulatmış, öz oğlunu, tavuk gi-
bi boğazlamaktan çekinmemiş bir kadının
odasında bulunuyordum. Ayıplamazsınız,
değil mi?

Katil ana, içimden geçenleri sezmiş gi-
bi gayet tatlı bir sesle:

— Korkacak bir şey yok. Nasıl olsa di-
şarıda birisi bekliyor. Sonra benim gibi
bir kocakarı size ne yapabilir?.. dedi.
«Yok canım, ne münasebet, neden kor-
kacakmışım!» diye mırıldandım. Ve is-
kemlemlide ateşe biraz daha yaklaştıra-
rak devam ettim:

— Yeniden hürriyete kavuştuğunuz
için sizi tebrike gelmiştim.
Kadın sanki bir şeyden hoşlanmış gibi
katıla katıla gülerken bağırdı:
— Bunun için tâ Londradan buralara
geldiniz ha! Pişşş!.. Amma zarar yok. Du-
runuz, size anlatayım.. Ben bu işi yap-
madım. Oğlum ben öldürmedim. Beni
haksız yere mahkemelere sürüklediler.
Oğlum kendi kendisini öldürdü. İşin doğ-
rusu bu!..

İtiraz ettim:
— Öyle amma.. oğlunuz, yatak çarşafı
ile kendisini boğduktan sonra, başını e-
zemezdi ki!.. Buna imkân var mı?..
Kadın başını sallıyarak beni tasdik et-
ti:
— Haksınsınız. Amma, o kendisini öldür-
müştür. Ona kaç kereler güzel hasba ke-
dileri rahat bırak, yoksa ölürsün diye
söylemişim. Kedilerime yapmadığı iş-
kence kalmazdı. Sımsiyah bir kedi vardı.
Nereden yakaladı, nasıl oldu anlamadım.
Boğazından tuttuğu gibi boğuverdi.
onu. Bir başka kedimi topal etti. Kısaçak
gibi elleri vardı. «Oğlum dedim ona,
yapma.. Karışmam kedilerin şerrine uğ-
rarsın.»

Gene itiraz ettim:
— Fakat kediler, bir insanın başını hal-
laç pamuğu gibi dağıtamaz, ezemezler ki..
Kadın:
— Ben de ezerler demedim ya... diye
söylendi. Fakat, oğlumun kediler öldür-
düler.

Kadının ağzından tek bir kelime al-

Okuyucuların kalem ile

Atam ölmedi!

Bir güneş sıcaklığı gizliydi bakışında.
Sesin ılık bir suyu, kalbire akışında.
Bu güneş kaplanmış, neden siyah bulutlar?
Her Türkün yüreğinde, kopuyor fırtınalar
Rüzgârlar haykırıyor, bulutlar kararıyor.
Gökte başlamış bora, Atasını çağırıyor.
Her yer hüznle dolmuş, çiçekler bile solmuş
Ayla yıldız semada, üstüne çelenk olmuş.
Doğan gün! Gün mü bu, bir ateş mi bu?
Bir cihan söner de, gündüz olur mu?..
Bir cihan göçmedi, Atam ölmedi!..
Ölüm görünmedi, güneş sönmedi.

Nevin A. Samim Targan

Atamın ardından

Göz yaşlarım kan rengi kalbimde bir ne-
hirdir

Eksikliğin içimde yetmeyen bir zehirdir.
Yumuluken dünyaya gök mavisi gözlerin,
Her an kulaklarımda şefkat dolu sözlerin,
Her an kulaklarımda şefkat dolu sözlerin,
Bir kızıl kor kesilmiş yanıyor bütün güller,
Sana topraklar değil, mezar oldu gönüller.
Adın bir ayet gibi kaldı dudaklarımda
Hayalim bir anıttır gönül ufuklarımda.

Muammer Remzi Ergün

Atama deyişler...

Atam yüce bir dağdı,
Bir bitimiyen mabadı!
Ecel aldı elimden,
Yürekte kaldı yadı.

Güneşim battı güneş,
Çıkmasın artık güneş.
Bundan büyük derd olmaz,
İçime düştü ateş!

Yanıyor, yanıyorum,
Atamı anıyorum!
Atam yanıyor Atam,
Ölmedi sanıyorum!

Yıldızdı aktı Atam
Dünyayı yaktı Atam!
Ebedi sevgisini
Kabde bıraktı Atam!

Atam seni anarak,
Bu acıyla yanarak,
Hergün ağlıyacağım
Resmine kapanarak!..

Dağlardan üstün Atam,
Kımlere küstün Atam!
Yitirdik ağlıyoruz,
Yaşlıyız bugün Atam!..

Ne gökteyim, ne yerde,
Gönül düştü bir derde.
Ağlamaz mı Türk olan,
Atatürkü gider de?..

Sivas: Vehbi Cem Aşkun

Atatürk geliyor!

Karalar giymişler ağlıyor kızlar,
Yalnız biz değil, cihan hep sizler.
Boynumuz büküldü öksüzüz heyhat,
Gül ağmaz bülbüller ötmüyor bedbaht,
Kalkın Attila, Iskender, Sezar
Heybetle geliyor bir dâhimiz var!

Hayrabolu: İbrahim Okkan

manın imkânı kalmamıştı. Oğlunu nasıl
boğduğunu bir türlü söylemek istemi-
yordu. Tatlı ve sakin sakin konuşması-
na rağmen, kadından nedense korkuyordum.
Burada fazla kalmanın manası yoktu.
Ayağa kalktım. Not defterimi cebime
yerleştirirken:

— Rahatsız ettim, bağışlayınız; İnşaal-
lah yakında sıhhatiniz düzelir, acınızı u-
nutursunuz.. dedim.

Katil ana, birdenbire değişti, pörsük
yanaklarından aşağıya doğru sicim gibi
akan yaşları sildi, gözlerinde garib ve
mel'un ışıklar yana yana bana baktı, ve
fısıldadı:

— Onu nasıl öldürdüğümü söyleyeyim
mi?.. Şimdiye kadar tek bir kula anlata-
cak fırsatı bulamadım. İşte; dinle. Bir
şey yapmış değilim. Çarşafı topladım,
hepsini başına örttüm, ağzının üstüne bir
yastık koydum. Sonra ayağımı topal etti-
ği kediye çıkı ve çıktı bu yastığı üzerine ot-
urdum. Amma da yedi canlı imiş oğlum..
Ölmesi o kadar uzun sürdü ki.. Sonra, di-
ğer kediler de başına üşüştüler, ve yü-
zünün gözünü tirmahya tirmahya canımı
cehenneme yolladılar.

Dayanamadım:

— Ne diyorsun, saçmalıyorsun!.. diye
haykırdım.

Katil ana, sanki konuşan o değilmiş gi-
bi mırıldandı:

— Ne kızılıyorsun?.. Doğru söyledim di-
ye kötü oldum, değil mi? Men dakka duk-
ka.. Kedilerimi rahat bırakmadı. Onlar
da onu öldürdüler.. Hem adam öldürdü
diye bir kedi asılmaz ya, dedi ve şişlerini
eline alarak çorabımı yeniden örmeğe
başladı.

İbrahim Hoji

Ana ve babalarla hasbıhal

Çocuğun terbiyesinde ele alınacak esaslar

Çocuğa gürültü ettirmeli mi, masal söylemeli mi, ceza
vermeli mi, sokakta oynamasına müsaade etmeli mi?
Yalan söylemesinin, hırsızlık etmesinin, öteberi
kırmasının nasıl önüne geçmeli?

— Sus!
— Çok gürültü yapma!
— Rahat bırak bizi!

— Evi altüst etmekte devam edecek
misin daha?

— Ah bu yumurcaklar! Ne azab ya-
rabbi, ne azab!

Bütün gün devam eden yorucu çalış-
malardan sonra yorgun, argın evlerine
dönen veya bir çok üzüntü ve endişe-
lerle hayatlarından usanç getiren bu-
günkü ebeveynler çocuklarının neş'eli
gürültüleri ve oyunlarından sinirlenir-
ler ve:

— Ah bu yaramazlar, bıktım sizden
artık diye bağırlar.

Evet, hakikaten bu bir azaptır; fakat
ana, baba için değil, zavallı yavrular
için. Damarlarında kaynayan tabiatın
bütün vahşi kudretleri bütün gün bir
mektelin sıraları üstünde taalete mah-
kûm edilmiş, başka kuvvetlere esir e-
dilmiş, menolunarak şurudan uzaklaş-
tırılmış, kendilerini mütemadî bir faa-
liyet ve gürültüye doğru iten sevki ta-
biilerine rağmen sükûta, hareketsizliğe,
dikkate icbar edilmiş bu zavallı
mahlûklar evlerine dönüp te uzun taz-
yikten sonra rahat rahat nefes alarak
istedikleri gibi bağırmağa ve oynamağa
başladıkları zaman evdekiler:

— Gene mi? Yetmedi mi, mektebde
oynadığınız? diyerek bağırmağa başlar-
lar.

Bir çokları daima hareketle bulun-
mak istiyen çocuklarını egoist düşün-
meden ziyade cehaletten mütevellid bir
duygu ile yeniden susmağa, yerlerinde
hareketsiz oturmağa icbar ederler.
Bunlar bilmelidirler ki çocuk doğar-
ken kendisiyle birlikte nev'nin de bü-
tün hareket kudretini, dinamizmini
dünyaya getirmiştir. Sıhhati yerinde
çocuk, ruhu tabii olan çocuk daima ha-
reket ister, bağırır, koşar, sıçrar. Bu
yaramazlık âlâmeti değil, bilâkis onda
kaynayan hayatîyet kudretinin bir te-
zahürüdür.

İstirahat

Vücudün olduğu kadar ruhun da ist-
irahata çok büyük ihtiyacı vardır. Ço-
cuğun uykusunu rahat geçirmesine
dikkat etmek lâzımdır. Eğer, geceyi
uykusuz veya fena rüyalarla geçiriyor-
sa hiç vakit kaybetmeden doğruca dok-
tora gitmek icab eder. Bu tabii bir hal
değildir. Buna bir çok sebepler vardır.
En mühimleri uzviyete meydana gelen
karışıklıklar hazmin ve teneffüsün in-
tizamsızlığı, ve anormal ruhi faaliyet-
lerdir. Çocuk uyumadan evvel onu u-
yutmak için kurumuk hikâyeler, dev,
peri masalları anlatmak doğru değildir.
Çocuğun hafızası bizimkinden daha
kuvvetlidir, her şeyi olduğu gibi haf-
za, geçmez. Onun için bu nevi masal-
lardan başka terbiyevî olmıyan yazıları
kendilerine okumak veya okumalarına
müsamaha göstermek de doğru değil-
dir.

Sonra, bizim bürolarımızda veya a-
fölyelerde karşılaştığımız can sıkıcı
müşküllerin bizde braktıkları intibalar
kadar çocukların oyunlarında karşı-

laştıkları veya mekteb sıralarında gör-
dükleri güçlüklerin de mühim olduk-
larını unutmamak lâzımdır. Çocuk u-
yumadan evvel onun hafızasında tesbit
ettiği günlük vak'alarla alakadar ol-
malı, fenalarını yok etmeğe çalışmal-
dır.

Çocuğu tecziye için onu korkutmak,
kendisini öcülerle, vahşi hayvanlarla,
bilhassa icabı halinde kendilerini kur-
taracak olan polis ve jandarmalarla
korkutmak yanlış bir harekettir.

Onlar karanlıktan gökgürültüsünden,
şimşekten korkmamak lâzım geldiğini
öğrenmelidirler. Bu korkuların fitri
olduklarına inanmak yanlıştır. Nite-
kim, çocuklar bidayette karanlıktan
korkmazlar, ancak bunları kendilerine
öğreten kimseleri dinledikten sonradır
ki onlarda da korku başlar.

Disiplin

Çocuklarını büyük insanlar gibi ha-
reket etmeğe mecbur eden aileler kar-
şısında onların hayatîyet ve teşebbüs
kudretlerini mahvetmek istemiyenler
de yok değildir. Fakat bunlar arasında
da ifrata gidenleri görmek mümkün-
dür. Bunlar çocuklarının evde hudud-
suz bir hürriyetle hareket etmelerine,
evi altüst etmelerine, mobilyaları par-
ça parça yapmalarına ses çıkarmazlar.
Çocuk terbiyesini bu şekilde telâkki e-
den aile de daima intizamsız bir hayat
geçirmeğe mahkûmdur. İnsafsız olma-
ktan ziyade çocuklara aşılamağa çe-
kinmelidir.

Çocuğa evde, idaresinden mes'ul ola-
cağı bir oda veya bir köşe vermeli.
Kendisine aid bir yerde olduğunu his-
sedene ve tasarruf hakkına hürmet edil-
diğini gören çocuk vazifelerini yap-
makta hiç müşkülât göstermeyecektir.
Daha ilk senelerden itibaren çocuğu
makul bir disipline, bilhassa kendi
kendisini kontrole alıştırmalıdır. İtaat
lüzumunu sükûnetle kendisine hisset-
tirmeli, fakat itaat ettirmek maksadile
hiçbir zaman tehlikeli bir metod olan
korku veya istihza, utandırma usulle-
rine müraacaat etmemelidir. Daha mü-
essir başka çareler bulunabilir. Ken-
disine, bazı şeyleri yapmaktan serbest
ve bazılarını da yapmağa mecbur oldu-
ğunu öğretmek lâzımdır. Ana baba her
hareketlerinde haklı olduklarını çocuğa
isbat etmeli ve almamak kararını tatbi-
kında sebatkâr davranmalıdırlar. Ço-
cuğun noktaî nazarını anlamağa çalış-
mak lâzımdır. Çocuk, hatalarını ekseri-
sini bilmiyerek, bazan da iyilik yap-
mak isterken işler.. Bu hallerde daimî
soğukkanlılık muhafaza etmeli, yapı-
lan işi tetkik ettikten sonra eğer fena
niyetle hareket olunduğu kanaati hâ-
sıl olursa çocuğu tecziye etmelidir. Fak-
kat bu vaziyette de kendisine intikam
maksadile tecziye edilmediği kanaatini
vermelidir. Aksi halde elim neticeler
meydana gelebilir.

Çocuk, inadçı ve hiddetli olabilir. Bu
vaziyette yapılacak şey bu halleri doğ-
uran sebepleri aramaktır. Aynı hare-
(Devamı 10 uncu sayfada)

ATA TÜRKÜN HATIRATI

Mütarekede İskenderun şehrinin İngilizlere teslimi hakkında Sadrazamın telgraflarına Mustafa Kemal'in cevabları

- 11 -

İngilizlerin Halep civarındaki ordu - larını beslemek için İskenderun'dan istifade etmek istemeleri muhik değildir. Çünkü İngilizlerin eline geçmiş bulunan Halep vilâyetinde ve nefsi Halep şehrinde milyonlarca erzak olduktan başka mü tareke şartnamesinin 21 inci maddesine nazaran fihakika Halebdeki İngiliz or - dusuna işe muavenet etmek lâzım ge - irse pek çok erzaka malik bulunan Ki - lis, Antep havalisinden tertibat ve teda - bir ile erzak satılabilir. Zati samilerini temin ederim ki maksad Halebdeki İn - giliz ordusunu işe etmek olmayıp İs - kenderunu işgal ve İskenderun, Kırık - han - Katime yolile hareket ederek An - takya - Dircemal - Ahterin hattında bu - lunan yedinci ordunun hattı ricatini kes - mek ve bu orduyu altıncı orduya Mu - sulda yapıldığı gibi teslimden icinap e - dilemeyecek bir vaziyete sokmaktır. İn - gilizlerin ermeni çetelerini bugün İslahi - yede faaliyete geçirmiş olmaları da bu zanna kuvvet verecek mahiyettedir.

İngiliz murahhasının centilmenliğini ve buna mukabil bu tarzda cemile İbra - zını idrak ve takdir nezaketinden muar - ra bulunduğumu arz ederim.

Yunanistanın sahal faaliyete çıkarıl - mamasını temin ile İngilizlerin İskende - run ve İskenderun - Halep yolu üzerin - de birleşmelerindeki münasebeti man - tikiyi anlayamadığım gibi bu hususta müsamahayı da bilâkis pek mahzurlu gö - rüyorum.

Binaenaleyh keyfiyetin tarafı devlet - lerinden İngiliz Suriye ordusu kuman - danına tebliğine delâlette mazurum. İs - kenderuna her ne sebebe ve behane ile asker ihracına teşebbüs edecek İngiliz - lere ateşle mümanaat edilmesini ve ye - dinci orduya, elyevm bulunulan hatta gayet zayıf bir ıleri karakol tertibatı bi - rakarak kısmi küllisini Katime - İslahi - ye istikametinde bittahrik Kilikya hu - dudu içerisine geçirmesini emrettim. İn - gilizlerin işfalkâr muamele, teklif ve hareketlerini İngilizlerden ziyade mu - hik gösterecek ve buna mukabil cemile İbra - zını mutazammın olacak evamiri hüsnü tatbiki yaradılışım müsaid olma - dığından ve halbuki başkumandanlık er - kânıharbiye riyaseti celilesinin içtihadı - na tatbiki hareket etmediğim takdirde bir çok ithamat altında kalmaklığım ta - bifi bulunduğundan kumandayı hemen teslim etmek üzere yerime tayin buyu - racağımız zatın süratle emir ve tebliğini hasseten istirham ederim.

Yıldırım Ordular Grubu Kumandanı
Mustafa Kemal

Yıldırım Ordular Grubu
Kumandanlığına

Harbiye

6/11/34

7/11/34

5-7 evvel vürüdü

C: 781 ve 782 şifreye:

1 - İskenderuna çıkacaklara karşı ta - rafımızdan silâh istimalinin emir veril - miş olması devletin siyasetine ve mem - leketin menafisine kat'iyen mugayir ol - duğundan bu yanlış emrin derhal tashih olunması tavsiye olunur. Mütareke şer - afitinin suitesirinden ve suitatbik ve mu - htelif tabirattan mütehasıl müşkülât ta - görülmüştür. Mütarekenamede bu gayri müsaid ahkâmı kabul ettiren gaflet de - ğil, kat'i mağlûbiyetimizdir. Devlet va - ziyeti haziranın mütehammil olduğu te - şebbüsâtı siyasiyede bulunmakta ve mu - vaffakiyet memul etmektedir. Şurası sa - mimen ifade olunur ki bu nazik zaman - da devletin ât'sine tesiri küllisi olan ha - rekât ve münasebatın cebbede tarafınız - dan ifası ziyadesiyle mucibi emniyet ola - cağına şüphe yoktur. Bununla beraber pek nazik olan vaziyeti hazirada ahya - lın münakaşa ve teahhürata tahammülü olmayıp ordulara tarafımızdan verilen talimatlar kat'i surette vacibülittibadır ve grupun lâgvi emri kabili icradır. Ah -

Nakledenler

Siird Meb'usu merhum Mahmud ve Falih Rifki Atay

1926

Büyük Atatürk Bursada Merinos fabrikasında yeni fabrikanın defterini imzalarken

konuvası münasib görülen karargâha yedinci ordu karargâhı ünvanı ita ve faz - la olanlar ilga olunur. Gruptaki müfet - tişlerin vesair zevatın yedinci ordu ün - vanile dahi hakkı müktesebeleri mahfuz olduğundan iş zamanında hizmetten is - tinkâf etmeleri gayrimemuldür.

Sadrazam
Ahmed İzzet

Sadrazam Ahmed İzzet Paşa Hazretlerine
C: Şifreli iki maruzatıma cevap olan
6/11/34 tarihli şifreye:

1 - İskenderuna çıkacaklara karşı sil - lâh istimali hakkında verdiğim ve 5/11/ 34 tarihli mahrem emrin madde mahsusasını aynen arz ediyorum:

(İngilizlerin muhtelif behanelerle İs - kenderuna asker çıkarak yedinci ordu kâtaatını müşkül vaziyete sokmak iste - diklerini anlıyorum. Buna meydan ver - memek için üçüncü kolordu İskenderuna kuvvet ihracını yirminci kolordu için birinci maddede zikredilen hareket hi - tam buluncuya kadar icab ederse ateşle menedilecektir.) Mezkûr birinci madde ise yirminci kolordu kısmi küllisinin (Katime - Subası) hattının şimaline ge - çmesine aiddir.

Bu hareket hitam bulmuş olduğun - dan silâh istimali hakkındaki emrin za - manı tatbiki geçmiştir. maahaza iradei fehimaneleri üzerine oradaki kumanda - na yeniden talimatı mahsusası verilmiş - tir.

2 - Dünün mirası seyyiatı olan bu - günkü gayrimüsaid vaziyetten devleti - mizi tahlis hususunda muvaffakiyet me - mul olan teşebbüsâtı siyasiyede mazharı eltafi sübhaniye olmalarını Cenabihak - tan bütün ruhumla tazarru ederim. Ceb - hedeki hareket ve münasebatın tarafı â - ciziden ifasında izhar buyurulan emni - yetin samimiyetine şüphe etmem ve bu samimiyet ve teveccühe itimadın dere - cesi memleketin tahlisi hususunda uhdeî âcizaneme muhavvel vazaifin tatbik fi - liyatında sübut bulacaktır.

3 - Vaziyeti hazırdeki nezaketi bütün mahiyetile ve pek bariz bir surette tak - dir edebileceğime emniyeti fehimanele - rinin inihilâli kadar âcizlerince mucibi teessür bir şey olamaz. İfayı vazifede mutlaka selâmeti memleketi istihdaf eden tarzı icra etmek ve bunun istilzam eyle - diği bazı gına istirhamatın münakaşa ve sebebi teahhürat mahiyetinde telâkkiye uğramamasını hassatan rica ederim.

4 - Grup karargâhının yedinci ordu karargâhı vaziyetini alması yeni teşkilât hakkındaki iradei fehimanelerine ye - dinci ve ikinci ordular karargâhları lâg - vedilerek yalnız grup karargâhının ipka -

sı hakkındaki maruzatım tamamen teta - buk etmişimdir.

Aradaki fark lâfızdan ibaret kalmıştır. Yıldırım grubu namı sair bilcümle es - bab ve mütaleattan sarfı nazarla beraber elyevm tahtı kumandamda bulunan ki - taat ve her türlü enkazın maziye aid bir çok girift muamelâtile tamamen vakti ha - zere gelinciyeye kadar yıldırım grüpüne kat'ı alâka etmesinde şimdilik bir çok müşkülât vardır. Yedinci ordu dahi evvel ve â - hir ilgaya mahkûm bulunduğundan bu - nun şimdiden lâgvile atiyen dahi bir namı tarihi olarak her hangi bir kumandanlığa tevcih suretile mahfuz kalabilecek ve bu - gün de manevi tesiri büyük olan (Yıldırım ordular grubu) ünvanının Yıldırım grubu şeklinde muhafazasına müsaadei celilelerini istirham eylerim.

Mustafa Kemal

Yedinci Ordu kumandanlığına

Numara

8/11/34

24

S. 9,30 evvel

Bugün Britanya hükümetinden aldığı emre tevfikeyen vis Amiral Galtrop İskende - run şehrinde General Allenbi tara - findan bildirilecek müddet zarfında tes - limini taleb ve aksi takdirde mezkûr şeh - ri cebren işgal edeceğim ve İskenderun - da kit'a kumandanımıza evamir ve tali - matı seria itasını yazıp bubabda mütare - kenamenin yedinci, onuncu, on yedinci maddelerile beyan olunup şehri teslim teklifine hak ve salâhiyeti olduğu ve har - be devamdan sureti mutlakada âciz bu - lduğumuz bir emri aşikâr ve İsken - derun şehri için güçhale akdine mu - vaffak olduğumuz mütarekenin feshedi - lebileceği derkâr olmakla müracaat vu - kuunda şehrin tahliye ve teslim olunması zımında icab edenlere tebliğâtı seria ifa - sı lazımdır.

İskenderun limanından ve Halep şose - sinden istifade edebilecekleri teklif edil - miş iken böyle dehşetli bir cevaba ma - ruz kalmaklığımızın İskenderun kuman - danına düveli İtilâfiyenin ilk müracaat - larında tarafımızdan sert ve barid bir ce - vab almalarının da dahil küllisi olduğu kaviyen melhuz olduğundan ibrazı fütur etmemek şartile bu âcizimizin nazarı dik - katte bulundurulması ve akval ve ef'ali - mizin buna tevfikeyen edilmesi selâmeti memleket için elzemdir.

Sadrazam ve başkumandanlık

Erkânıharbiye reisi

Ahmed İzzet

Sadrazam İzzet Paşa Hazretlerine

Adana

8/11/34

İskenderun şehrinin İngilizlere teslimi hakkındaki 8/11/34 tarihli emri samileri alını. İskenderun limanından ve Halep şosesinden istifade edebilecekleri hak -

viyatına nazaran İngilizlerin (Nusaybin - Crablús - Halep) şimenöiferlerini işgale işaret olan ve İngiliz ordusu başkuman - danının Musulun derakab terki ve aksi takdirde cebren gireceği hakkındaki tek - lifi ne suretle tefsir olunacaktır.

Görülüyor ki meselenin tarafımızdan İngiliz murahhaslarına karşı vuku bul - duğu zannolunan burudete hamline ma - hal yoktur.

Mütaleai mesrudeden maksadı aci - zanem şudur ki her ne sebebe mebnî o - lursa olsun İngilizlerle aktedilen mütare - kenin imza tahtına giren şekli mazbutu devleti Osmaniyenin sıyanet ve selâmeti ni kâfil mana ve mahiyette değildir. Mevaddı mezkûrenin mühim ve şamil medlûllerinin bir an evvel tesbiti lâzım - dır. Yoksa İngilizlerin teklifine bugüne kadar olduğu tarzda mukabelede devam edildiği takdirde bugün (Payas - Kilis) hattına kadar olan araziye istiyen İn - gilizler tarafından yarın Torosa kadar olan Kilikya muntakasının ve daha sonra Konya - İzmir hattının lüzumu işgali tek - lifinin birbirini velyedeceğine ve binne - tice ordumuzun kendileri tarafından sev - ve idaresi ve hattâ heyeti vükelâyı Os - maniyenin Britanya hükümeti tarafından lüzumu intihabı gibi teklifin karşısın - da da kalmak müstebad değildir. Aciz ve zâfımızın derecesini pek iyi bilirim. Bu - nunla beraber devletin yapmaya mecbur olduğu fedakârlığın derecesini tayin ve tahdid etmek lâzım geleceği kanaatin - muhafaza ederim. Yoksa Almanya ile müttefiklik sonuna kadar harbe devam etmek halinde büsbütün münhezim oldu - ğuna nazaran İngilizlerin istihsal eyliye bilecekleri neticeyi onlara kendi muaven - timizle bahşetmek tarhte Osmanlılık için ve bilhassa hükümeti hazırlamış için pek kara bir sayfa vücade getirir.

Şayed hükümeti seniyece İngilizlerin ciddiyet ve samimiyetine itimad olunabi - lecek bir ittifakı hafi yapılmış ve yapı - lması ihtimali kavi derecesinde bulunmuş ise bu hususun meçhulümüz kılması bit - tabi yanlış muhakemata sevkedebilece - ğinden mümkünse bubabda imanen olsun tenvir edilmekliğimi istirham ederim. Ak - kibeti vatanla endişenâk olmaktan müte - velid ve samimi olduğuna şüphe edil - memek lâzım gelen işbu mütaleatımın münakaşa mahiyetinde telâkisine tema - yül buyurulmamasını hassatan rica ede - rim.

Bilhassa zati samilerince yakinen ma - lûm bulunmuştur ki âcizleri her ne hal - ve vaziyette bulunursam bulunayım doğ - ru olduğuna kani bulunduğum ve icab edenlere arz ve ıblâğını selâmeti memleket icabı kabul ettiğim içtihadatıma tebai - yetten meni nefse kadir değilim.

Mustafa Kemal

- Benim mütaleatım ve bu mütalea - larımı tevsikeyen için size tevdi ettiğim ve - sair okunduktan sonra bütün Türk mil - letini, bilhassa Türk münevverlerini vic - dan ve fikri bir mülâhazaya davet etmek - isterim.

(Arkası var)

Atatürk'ün millî mücadele esnasında alınmış tarihî bir resmi

[DENİZ VE DENİZCİLİK]

İskenderiye'nin Akdenizdeki büyük ve ehemmiyetli rolü

İngilterenin Büyük Harbden doymuş olarak çıktığı ve yeni bir arzusu olmadığı kabul edilirse Malta'nın olduğu gibi İskenderiye'nin de İngiliz menfaatlerini korumada nâzım olacağı aşikâr sayılabilir

“Son Posta”nın Denizcilik muharriri yazıyor

İtalyan menfaatlerinin son senelerde İngiliz menfaatleriyle çarpışması ve bu devletin Akdenizde hatırı sayılır bir deniz devleti haline gelmesi Britanya - Uzakgark yolunu tehdiye başlamıştır. Trafalgar muharebesinin kazanılması ile başlayıp Büyük Harbe kadar gelen İngiliz deniz siyasetinin esasını «kendisinden sonra gelen iki deniz kuvvetinden üstün» diye bir nazariye teşkil ediyordu. Yani İngiltere deniz kuvvetleri, mikdarca kendisinden sonra gelen iki büyük deniz devletini tepeliyecek kudrette olacaktır.

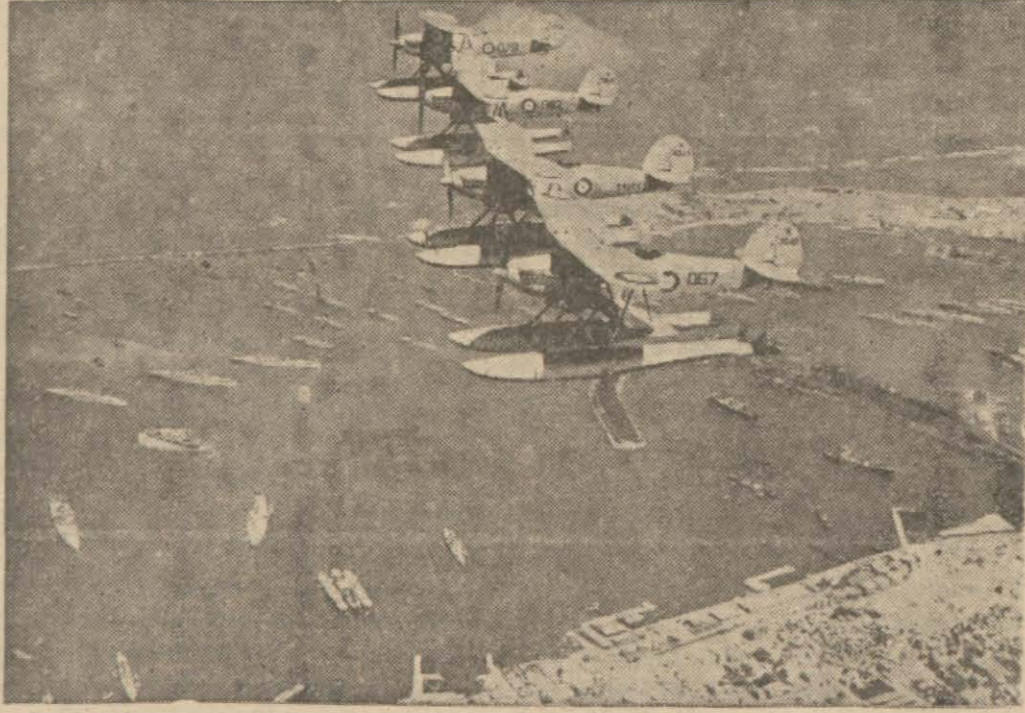
Tam yüz sene idame edilebilen bu siyaset biri teknik, diğeri de harbe istinad eden iki sebeble battı, gitti... Teknik sebebe dretnot sınıfının icabı idi. Malûm olduğu üzere Büyük Harbe takaddüm eden senelerde Almanya imparatorluğu ile İngiltere arasında, müddihs bir, deniz silâhlanma yarışı vardı. İlk zamanlarında, bu yarış, Almanların yetişemeyeceği bir nisbetle devam ediyordu. Derken İngilizler dretnot diye o zamana kadar kuvvetçe ve süratçe emsalı olmayan bir tip gemi yaptılar. Bu yeni icad onların aleyhine oldu. Çünkü: Bu gemiler Almanlar tarafından hemen taklid edildi, ve bu suretle eski gemilerin kıymeti azaldı. Böylelikle Almanlar Büyük Harbe, zannediyorurum, fiçte iki nisbetle girdiler.

İkinci sebep de Büyük Harbdır. Okuyucularımızın gene malûmu olduğu üzere Almanyanın büyük donanmasını hazırlayan meşhur Amiral Tripic: «Ben, demisem, yaptığım donanmayı İngiltere filolarını mahvetmek için yapmıyorum. Müstakbel bir harbe benim donanmam mahvolacak... Ve lâkin İngiltere de denizlerdeki prestijini kaybedecek.»

Gerçi İngiltere Büyük Harbden, 1914 deki kuvvetinden, fazla bir kuvvetle çıktı. Fakat bu büyük deniz devleti 1918 senesinde karşısında o zamana kadar ismi geçmeyen Amerika ve Japonyayı buldu. Bu suretle Amiral Tripic'in sözleri tahakkuk etmiş bulunuyordu.

Büyük Harbden sonra dünya meselelerinin arzu edildiği gibi halledilememiş olması bütün hükümetleri nagihani bir şursuzluğa sevketti. İşte bu şursuzluk, dünya siyasetinde nâzım olacak devletleri silâhları azaltma gibi bir ucuruma götürdü. Biz 1922 de Vaşing-tonda yapılan bu büyük hatanın şiddetini ancak bugün anıyabiliyoruz Neyse... Nihayet, Vaşingtonda, İngiltere Amerika ile müsavati, Japonya ile 3/5 nisbetini kabul ettiği gibi filolarının Fransız ve İtalya mecmu kuvvetlerinden üstün olmasını da temin etmişti. Bu hal riyazi bakımdan incelenirse İngilterenin lehine gibi görünür. Çünkü bu iki katolik devlet 4 gemi yaparlarsa İngilterenin (5) gemisi olacaktı. Fakat meseleyi sevkülceys bakımından düşünürsek, adedlere denizleri de ilâve etmeliyiz. Dünyanın her bir parçasında menfaati olan ve bugün için zayıf tarafları pek fazla olan İngiltere elbette bütün istekleri Akdenizi geçmiyen ve kuvvetlerini de toplu olarak bu denizde bulunduran katolik devletleri gibi düşünemez. Onun siyaset ve sevkülceysi esasları dünyaya yayılmış bulunmaktadır. Nerede kaldı ki bugün karşısında Almanya dahi 1/3 nisbetile meydana çıkmıştır.

Gerçi İngiltere adalarının tabii teşkilâtı itibarile Almanyanı abluka etmiştir. Fakat ne de olsa 1/3 nisbetli Almanya, İngilterenin mühim kuvvetlerini Britanya adalarına bağlamağa mecbur eder. Bu hal müstakbel bir İtalya - İngiltere harbinde Britanyanın, bitaraf olsun olmasın, Almanya kuvvetlerine muadil bir

İngiliz tayyareleri İskenderiye limanı üstünde

kuvveti ana vatanda bırakmasını mucib olur.

İtalyanın Akdenizdeki sevkülceys durumu

Söyle bir duvar haritasına bakacak olursak İtalya yarımadası ve onun imti-dadı olan Sicilya adasının Akdenizi ikiye ayırdığını görürüz. Şu halde Sicilya boğazının Akdeniz sevkülceysinde mühim bir yer alması icab eder. Bundan dolayıdır ki Fransızlar Bizerta, İngilizler Malta'yı kuvvetli birer üs haline getirmekle bu mühim noktanın hâkimiyetine istinad etmek istemişlerdir. Bununla beraber İtalyanın, çok yakın olan muhtelif deniz ve hava üsleriyle bu boğaza diğerlerinden fazla olarak hükmedeceği aşikâr olur. İtalya bu halden neden istifade etmek ister?

Biz gene biliyoruz ki İtalya ne kadar kuvvetli bir ordu ve ne kadar çok bir hava kuvvetine malik olsa, deniz yollarının emniyetini temin etmedikçe müstakbel bir harbe muvaffak olamaz. Hususile bu asrın harpleri pek fazla bir mätereye ihtiyaç göstermektedir. Büyük Harbde senelerle stok edilen malzeme harbin ilk ayında bitmiştir. O halde istikbal harblerinde deniz yollarının ehemmiyeti evvelki harblere nazaran fazla olacaktır ve harb stokları mühim bir rol oynamıyacaktır. Demek oluyor ki istikbalde İtalyaya karşı mücadele etmek isteyen devletler, onunla kara hududlarına malik olsalar dahi, onu denizlerde mağlûb etmeğe çalışmalıdırlar. Fakat bu faşist devleti, Akdenizi ikiye ayıran, güzel pozisyon dolayısıyla kolay kolay yok edilecek bir hale giremez.

O halde şimdide kadar Akdenizde tek bir üssü hareke ile iktifa eden devletler, deniz kuvvetlerinin hem şarkî ve hem de garbî Akdenizde harekâtı için iki muhtelif üsse malik olmaları icab eder. İşte bu hal Fransayı Beruta, İngiltereyi de İskenderiye'ye doğru çekmiştir. Bununla beraber gerek Bizerta ve gerekse Malta, muhtemel hasımlarını hava kuvvetlerine karşı iyi müdafaa tedbirleri alınmak şartile, Akdeniz sevkülceysinde gene ehemmiyetli işler göreceklidir.

İngilterenin Akdenizdeki sevkülceys durumu

İskenderiye'nin ehemmiyetini tebarüz ettirmek için meseleyi bir de Büyük Britanya cephesinden münakaşa etmek lâzım gelir. Yazımın baş taraflarında İngilterenin müstakbel bir harbe bütün kuvvetlerini Akdenize getiremeyeceğini söylemiştim. Bununla beraber geçen yazılarımın birinde istatistiklerle aydınlatmış ve Çebelüttarik ve Süveyş kapıyarak deniz ticaretini Ümidburnundan geçirmek te bu memleket için kabil olmayacaktır. Akdenizin şarkî ile garbî arasındaki irtibatın da ziyade petrol mese-

leri için lâzımdır. Şu halde Akdenizdeki İngiliz deniz kuvvetleri düşman ticaretini sekteye uğratmaktan başka bir de kendi ticaretini muhafaza vazifesiyle mükelleftir. Onlar bu vazifeyi İtalya Sicilyadan başka başlarında Leros ve Rodos olarak 12 adanın tehdidi altında yapacaklardır.

Deniz üsleri muhtemel deniz harekâtına ne kadar yakın olurlarsa o kadar ehemmiyet kesbederler. Büyük Harbin meşhur İskajarak muharebesinde sakatlanan gemiler, üsleri yakın olduğu için limanlarına dönmüşlerdir. Eğer bu üsler çok uzakta olsaydı (Malbero), (Layn), (Saydliç) gemileri denizlerde kaynardı. Nitekim Rus - Japon harbinin bir çok gemisi, muharebeden sakat çıkmış, fakat limana avdet edemiyerek yolda batmıştır. Bundan dolayı Rodos ve diğer adaların tehdidi mevcut iken İngilterenin de bu denizlerde bir dayak noktası olması lâzım gelir.

Haritanın tedkiki bu hususta Türk, Suriye ve Mısır sahillerinin ne kadar münasib olduğunu gösterirse de bunlardan Türkiyenin tam manası ile müstakil oluşu, ve Suriye'nin de Fransız menfaatine uygun bir devlet bulunuşu İngilterenin gözünü Mısır'a çevirir. Esasen Mısır hükümeti de, Süveyş gibi gerek ticaret ve gerekse askerî hususatta pek mühim olan Süveyş kanalına malik oldukça ve daha doğrusu bu kanal kendi topraklarından geçtikçe mühim bir üssü bahriye malik olmak zaruretindedir. Malûm olduğu üzere boğazlar ve Süveyş garb menfaatlerini şarka doğru tahdid eden iki noktadır. Süveyş kanalı inşa edildikten sonra bir kısım boğaz menfaatlerini kendine çekmiştir. Böylelikle İskenderiye'nin tahkim ve üssü hareke haline ifrağı İngilizler kadar Mısırı da memnun eder.

Hava noktai nazarından İskenderiye
İskenderiye'nin üçüncü ehemmiyeti hava noktai nazarındadır. Hava kuvvetlerinin iki mühim vazifesi olan bombardıman ve keşif işlerinde mesafe mefhumu en ziyade rol oynar. Hava kuvvetlerinin inkişafı deniz kuvvetlerine düşmanı keşfetmek hususunda büyük faydalar vermektedir. Hava kuvvetlerini deniz kuvvetleri ile birlikte çalıştırarak bunların iyilik olarak anlaşmasını temin etmiş memleketler şüphesiz denizlerde fazla muvaffak olacaktırlar. Tayyareler gerek düşmanı bulmak ve gerekse düşmandan kaçmak için deniz kuvvetlerine uzaktan görme imkânlarını verir. Büyük Harbe Türkiyenin iştirak etmesine sebep olan Yavuz ve Midilli kruvazörleri, düşmanın hava gözcülüğü olmadığı için Çanakakaleye kaçmışlardır. Bu gemiler Fransanın Afrika sahillerini bombardıman ettikten sonra Çebelüttarığa gidiyor süsü

(Devamı 10 uncu sayfada)

SİNEMA

Amerika sinemacılığı hakkında bir istatistik

Her hafta 75,000,000 Amerikalı sinemaya gitmekte, ilânat için de senede 40,200,000 lira sarfedilmektedir

Amerikan sinemacılığının işgal ettiği muazzam mevki hakkında mühim bir istatistik hazırlanmıştır. Rakamlara dayanan bu istatistiği bugün Son Posta okuyucularına arz ediyoruz:

- 1 — Birleşik Amerikanın nüfusu 127.000.000 dur.
- 2 — Her hafta Birleşik Amerikadaki sinemalara giden halkın sayısı: 75.000.000 dur!
- 3 — Sinema salonlarının sayısı: 14.500 dür...
- 4 — Sinemalarda koltukların adedi: 10.000.000 dur ve bir sinemada vasatı olarak: 700 koltuk vardır...
- 5 — Vasatı olarak bir koltuğa: 12 müğteri bulunmaktadır...

6 — Sinemalar 1938 senesi ilk altı ayında: 260.025.400 Türk liralık hasılat

temin eylemişlerdir...

7 — Sinema prodüksiyonuna tahsis edilen sermayenin miktarı: 60.000.000 Türk lirasıdır!..

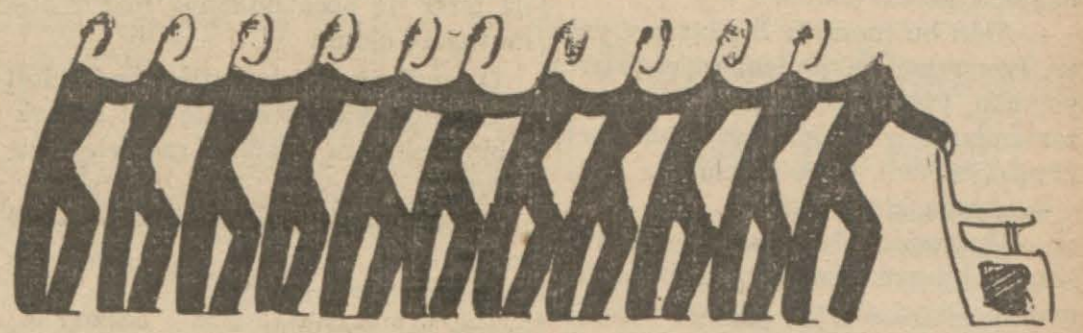
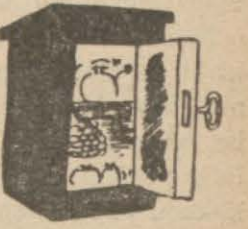
8 — Stüdyolara tahsis edilen sermaye miktarı: 6.000.000 Türk lirasıdır...

9 — Prodüksiyon masrafı: 81.000.500

Türk lirasıdır.

10 — İlânat için

de senede kırk milyon iki yüz bin lira sarfedilmektedir.

Ufanın yeni filmleri

“L'illusioniste” filmi

Meşhur Fransız muharriri Sacha Guity'nin yazmış olduğu «L'illusionistes» piyesinin filme alınması kararlaştırılmıştır. Film İngilizce olarak çevrileceğinden senaryosunu Walter Wanger hazırlamaktadır.

Filmdeki başrol meşhur Fransız sanatkarı Charles Boyer tarafından yapılacaktır.

Bir filmin ismini değiştirmekle 50.000 İngiliz lirası kazanıldı

Meşhur sinema prodüktörü Samuel Goldwyn hazırlamakta olduğu: (The Lady and the Cowboy) filminin ismini: (The Cowboy and the Lady) e değiştirmiştir. Bu isim değiştirme keyfiyeti kendisine 50,000 İngiliz lirası kazandırmıştır. Filmin ilk ismi bir tiyatro piyesinin ismi imiş. Muharririn varisleri ismin değiştirilmesi için mahkemeye müracaatla 50,000 İngiliz lirası zarar ve ziyân istemişler.

Samuel Goldwyn çok pratik bir adam olduğundan bu kadar küçük bir mesele için mahkemeye müracaat edilmesinin doğru bir şey olmadığını takdir etmiş, filmin ismini değiştirmiştir.

Filmdeki baş roller Gary Cooper ile Merle Oberon tarafından yapılmaktadır

Bir film için bir köy halkı toplanıyor

Goldwyn stüdyolarında çevrilmeye başlanacak olan The last frontier filminin mevzuu Amerikada Filipin adalarının tarihine aid bulunmaktadır.

Yapılan tedkikattan Filipin yerlilerinden hemen hemen hiç eser kalmadığı anlaşılmış olduğundan, stüdyo idaresi derhal hükümete müracaat ederek vaktile bir nevi tehcir suretile şuraya buraya dağıtılmış olan yerlilerin yeniden ve muvakkat bir müddet için filmin çevrileceği Mindanao adasına gelmeleri için müsaa-de taleb eylemiştir. Gelecek olan köylüler stüdyoda inşa edilmiş olan köylerde ikamet eyleyeceklerdir.

Diplomatların filmi

Bir Amerikan stüdyosu «Dove Affairs» adında bir film çevirmek üzere «dir. Başrolleri: İrene Dune ve Charles Boyer tarafından yapılacak olan bu film, bir Fransız diplomatının aşıkane hayatını göstermektedir.

Ufa film şirketi son seneler zarfında faaliyetini arttırmış bulunmaktadır. Birbiri ardısıra çevirdiği filmlerde hep yeni yeni ve güzel genç sanatkarlar kullanılmaktadır. Yukarıdaki resimde görülen Franke Lauterbach da şirketin yeni bir filminde rol alan kıymetli bir sanatkarıdır.

Alexandre Dumas'ın bir eseri filme çekilecek...

Meşhur Fransız muharriri Alexandre Dumas'ın (Demir maskeli adam) adındaki eserinin filme alınması kararlaştırılmıştır. Film İngilizce ve Fransızca olarak çevrilecektir.

Filmin teajsörlüğünü İngiliz sanatkarı James Whale yapacaktır.

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 141

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

O sıralarda İstanbul gazetelerinde garib bir haber çıktı : Gûya Konya vilâyetinde üç bin, Aydın vilâyetinde de dört bin ilk mekteb açılmış imiş! Bir müddet sonra bunu tahkik edince hepsinin uydurma olduğunu anladım

Bu taşlarla mezar arasındaki ıslak topraklar üzerinde küçük bir ayazın izleri görülüyordu.

Mezarın baş tarafında bulunan ve birbirine çatıştırılmış olan kırmızı ve mor bayrakların altında beyaz ve pembe iki karanfilin lâpiska saç tellerile bağlandığını gördüm. Mezar civarında kokusu hapsedilen itir şahının bu saç tellerine sürülmüş olduğunda şüphe yoktu.

Jandarmanın sevda bayrağı de-mekte ne kadar haklı olduğunu isbat eden saç tellerile birbirine bağlı iki muattar şahidi gene bayrakların altına yerleştirdikten sonra jandarmaya:

— Dün akşam buralardan geçtiğimiz zaman bu mezar donatmış olsaydı el-bette görürdük. Daha ıslak topraklar kurumamış. Şu halde, sabahleyin da-ha halk camide iken bu süsler yapılmış olsa gerek, dedim.

— Dün bu mezarda hiç bir şey yoktu. Ben seher vaktindenberi çadırların yanında, yani Köprübaşında idim. O zamandan sonra köprüden bu cihete kimse geçmedi. Gece yapılmış...

— Acaba kim yapmış?

— Bu mezar, Musulda askerliğini bitirenler buraya dönerken. Zahoda Hamidiye süvari alayına mensub hayduklar tarafından öldürülen bir delikanlının mezarı olsa gerek! Çiçeklere, saça, kokuya ve gece yapmış olduğuna bakılırsa nişanlısı yapmıştır.

Sanki gözlerimin önünden ölen akerin cenazesi götürülüyor... Onu, çiplak ayaklı bir kız, gece, kasabada uzak, tenha bir mezarlıkta böyle bir muhteşem mezar—Mosole yapan bu emsalsiz mimar takib ediyordu...

Hüzün ve hayretle çadırıma döndüm.

Vaktile Carie - Kari Kralı Mozol için, zevce ve hemşiresi olan kraliçe Artemis II tarafından bu durumda yaptırılan, «yedi acıbaî âlem» den sayı-larak adı bütün muhteşem mezarlara isim olarak verilen enkazının bir kısmı Londraya götürülen Mozole ile bu Zaho Mozolesi günlerce fikrimi işgal etti. Neticede, bir çok sebeblerle Zaho Mozolesini, Bodrum Mozolesine tercih ettim.

Otuz sene kadar evvel neşrettiğim (Eski şeyler) adlı kitabdaki Mozole hikâvesi bu hazin müşahedenin mahsulüdür.

Bunu söylemekle o kitaba râğbet çekmek istemiyorum. Çünkü bende yalnız iki üç nüsha kalmıştır.

Ankara caddesindeki kitabcılardan bazılarına verdiğim kitapların hiç birisi için hiç birinden para değil, bir hesab pusulası almak imkânını bile bulamadım.

Hattâ son bir kitabımı basan Millî Mecmua sahibi değerli dostum bay Mehmed Mesih, bir kitabcıya imza ile verdiği kitapların hesabını almak için hayli zahmet çektiği halde, o da muvaffak olamamıştır. Memleketimizde kitab yazmak ve neşretmek isteyenlerin kulakları çınlasın!

— 78 —

MUSUL VİLÂYETİNDE TÜRKCE OKUTULAN MEKTEBLER

İstanbulda iken telâkki ettiğim üç iradeden biri mektebler açılmasına da-irdi.

Musulda mekteb ittihazına hiç elverişli olmayan birer evde açılan idadi mektebe kız rüşdiyesinden başka Musulda ve mülhakatında bile bir tane ilk mekteb yoktu.

Hattâ mahud ebcedden başlayan yalnız kur'an okutulan çocuk mektepleri de o kadar mebzul değil idi.

Akra kasabasında gördüğüm çocuk

mekteblerinden biri bir dağ eteğinde, büyük kayalar arasında önu açık bir mağara idi.

Bu mekteblerin en ziyade şefkate muhtac oldukları bir çağda, bedbaht çocukları okumaktan, yazmaktan nefret ettiren birer işkence mahalli olduklarını söylemeğe hacet yoktur.

Otuz beş sene evvelki Musul vilâyetinde lüzumu kadar ilmekteb açmağa mucizeli bir muvaffakiyet hasıl olsa bile, ehliyetli hocalar bulunamayacağı için önce orada bir muallim mektebi açmağa çalıştım ve açtım. Buradan yetiyecek hocaları beklemeksizin maas ve masraflarının karşılığını temin ile açılan beş mektebe idadi mezunların dan hocalar tayin ettim.

Kerkükte üç ve diğer mülhakattan bazılarında da birer ilmekteb kurmağa, ehliyetlerine hayli müsamaha ile birer de hoca bulmağa müşkülâta muvaffak oldum.

O sıralarda Aydın vilâyetinde dört bin! Konya vilâyetinde üç bin! İlkmektebin açıldığını İstanbul gazeteleri yazıyordu!

Konya vilâyetinde açılan üç bin ilk mektebten, o zaman mutasarrıflıkla Konyaya bağlı olan bizim Niğde kasabasına kaç mektebin isabet ettiğini dayım Muhiddin beyden (esbak meb'us) sordum. Şu cevabı aldım:

«Senin de okuduğun mahud karanlık mekteplerden başka yeniden vü-cude getirilmiş bir şey yok! Yalnız eski mekteplere yeni ve parlak isimler verildi!»

Konya ve İzmirdeki muallim mekteplerinden senede on beş, yirmi hoca bile çıkarılmadığı bence malûm idi. Bu üç, dört mektebin mahiyetlerini anlatmak maksadile, şahsen tanıştığımız maarif nazırı merhum Zühtü paşaya şu telgrafi çektim:

«Mekteblerin teksir ve maarifin tamimi hakkında telâkki ettiğim iradei seniye için iki senedenberi fevkalâde mesaf ile vilâyet merkezinde ve mülhakatından bazılarında ancak on beş ibtidai mektebi açabildim. Musul mekteplerine teşvikat ile idadi mezunlarından muallimler tayin ettimse de diğerlerine lüzumu derecede ehliyetli muallimler bulamadım. Musuldaki beş mekteble Kerkükteki iki mektebden birinin ve Zaho kasabasındaki bir mektebin masarifi kavî surette temin edildiği için devamları memul ise de buradan müfaretimden sonra öbürlerinin kapanmaları veya eski sübyan mekteplerine dönmeleri melhuz olduğu ve maamafih bundan ziyade mekteb açmağa imkân bulunsa da ibtidai programı vechile tedris edecek hocalar bulmak mümkün olamayacağı berayı malûmat arzolunur.»

Aydın ve Konya vilâyetlerinde açılan mekteblerin mahiyetleri maarif nazırınca da tabii meçhul olmadığım dan bizim telgraf iki kara bulut arasında parlayan bir şimşek gibi, dikkati celbetmiş, nazır paşanın: « Şu Musul valisi ne doğru adam. Yanımda bulunsa, dudaklarından hürrmetle, muhabetle öpeceğim gelirdi.» dediğini nezaretin rüşdiye mektepleri müdürü Celâl bey bana yazmış ve nazırın selâmlarını da tebliğ etmişti.

Musul vilâyetinde mekteb ve hoca yoksulluğu müslümanlara mahsus idi. Dominiken rahiblerinin mükemmel matbaa ve hastaneyi de havi olmak üzere yarım asır kadar evvel Musulda tesis ettikleri erkek ve kız mektebi idadi derecesinde tedrisatta bulunmakta idi. Burada kitapların da basılmakta olduğu, bu matbaanın elli sene önce basmış olduğu, bir kitabın toplattırılarak yakılması hakkında Babâliden vâki olan tebliğattan anlaşılmıştı.

(Arkası var)

Deniz ve denizcilik

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

vererek sahillerden uzaklaşmışlar ve bilâhare şarka tevaccüh etmişlerdir. İşte o zamanlarda Fransanın tayyareleri o saydı bu iki geminin hakiki firar istikameti bulunur ve ona göre müessir bir tedbir alınır.

Hususile Akdeniz gibi havası berrak ve görüş mesafesi çok denizlerde tayyarelerin en ziyade iş göreceği muhakkaktır.

İşte mesafe ve görüş badü imkânları dolaysile İskenderiye Akdenizde en müsaid bir limandır. Yalnız hava bakımından müsaid olan bu imkânları, İngiltere, Kıbrısta da bir üs yapmak suretile kuvvetlendirmelidir. Çünkü hava şiddetini bir baskın silâhi olmak üzere muhafaza etmektedir. Binaenaleyh büyük olsun, küçük olsun her devletin, müstakbel bir harbde, böyle baskınlara uğrıyacağı muhakkaktır. Bundan dolayı inşası deniz üsleri kadar masraflı olmayan hava üslerinin, taaddüd etmesi ve bu suretle muhtemel hasımların tahriblerine rağmen elde hava kuvvetlerinin bulunurulması cidden lüzum olan bir meseledir.

Böylelikle İngiltere, İskenderiye üsliyecek olduğu deniz kuvvetlerini, İskenderiye, Hayfa, Yafa ve Kıbrıstaki tayyarelerle muhafaza edecek ve Akdenizde iyi bir keşif plânı tatbik edecek olursa şarki Akdenizin emniyetini mükemmel temin etmiş olur. Her halde Malta adası şarki Akdenizdeki İngiliz menfaatlerini İskenderiye kadar himaye edebilecek seviyeye bir nokta değildir. Nitekim İskenderiye de, Malta adası kadar şarki ve garbi Akdeniz arasındaki irtibatı temin edemez. Şu halde İngilterenin Büyük Harbden doymuş olarak çıktığı ve yeni bir arzusu olmadığı kabul edilirse, gerek Maltanın ve gerekse İskenderiye'nin İngiliz menfaatlerini korumada nâzım olacağı aşikâr olur. Ancak İskenderiye Maltanın kıymetini saltlamak değil, ancak onu 'tmam eder. Bu suretle Büyük Britanya - Uzaksark yoluna yeni bir deniz kalesi tesiri yapılmış olur. İskenderiye'nin büyük denizi üssü haline ifrağı İngiltere için pek lüzumdur.

A. T.

87 SENELİK MEVCUDİYETİ

esnasında olduğu gibi daima iyi cins malları her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla satmağa devam edecektir.

Trençkotlarımız, Koverkortlarımız, Renkontlarımız ve Gabardinlerimiz biçim, cins, ve sıklık itibarile emsalsizdirler. Beyoğlu BAKER mağazaları

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
Yevmi, Sıyasî, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lüzumdur.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Ana ve babalarla hasbıhal

(Baştarafı 7 inci sayfada)

ketlerle mukabele etmek tamamile yanlıştır. Bu krizler sürmenajdan, hayatın intizamsızlığından, fena gıdadan, sinir yorgunluğundan, oyumsuz ve ekzersizlikten meydana gelebilir.

Bazı çocuklar kendileriyle alâkadar etmek veya arzularının tatmin edilmesi için hırçınlık yaparlar. Yavaş yavaş bu bir itiyad haline girebilir. Bunun da önüne geçmek lüzumdur. Bu gibi çocuklar daha ziyade tembelliğe meyyal olurlar, dimaği meşguliyetten ziyade oyunları tercih ederler. Onları daha ziyade eşişlerle meşgul etmek lüzumdur. San'atkar olabirler.

Sonra, her işte ana, baba daima haklı, çocuklar da daima haksız değildirler. Çocukların huysuzlukları, ekseriya onları idare edenlerin beceriksizlikleri ve hakikate istinad etmeyen kararlarından doğar. Çocuğun her hareketini can sıkıntısı ile karşılayanlar vardır. Bu hallerde kabahatli ve mes'ul olan yalnız çocuk mudur? Acaba bir baba veya anne hasta denecek derecede hassas olamaz mı? Her şey kuzan bir büyük anne veya baba yok mudur? Çok!..

Egoist olmalıym. Kendimize mübah gördüğümüz şeyleri yapanları gördüğümüz küplere binmiyelim.

Çocuklar daima mes'uliyeti ve yardımı severler. Mümkün olduğu kadar bu hislerini kuvvetlendirmeye çalışmalıdır. Mutfakta annesine yardım ederken kazaan elinden tabak düşüren çocuğu azarlamak, elinden bir iş gelmediğini söyleyerek cesaretini kırmak doğru değildir.

Hürriyet

Bazı aileler kaza korkusile veya başka sebeblerle çocuklarını gözleri önünden ayırmak istemiyerek sokağa çıkıp aynı yaşta ki çocuklarla serbest olarak oynamalarına müsaade etmezler. Onlara kendilerine sıhhat ve kuvvet verecek olan açık havadan menederler. Çocuklarını cesaret ve faaliyetlerini inkişaf ettirecek ve onlara içtimai kültür verecek olan, elverişli muhitten mahrum bırakırlar. Annesinin dizleri dibinden uzaklaşmadan büyüyen çocuk cesaret ve hareketten mahrum bir erkek, kız da zayıf ve ürkek bir kadın olur. Bu varlıklar bugünkü cemiyet hayatında muvaffak olabilecek kimseler değildirler. Çocuğu haylazlığa alıştıracak sokağ hayatından uzak tutmalı, fakat kendisini teşebbüs ve mes'uliyet kabiliyetinden tamamen tecrid edecek bir hayat içinde de yetiştirme melidir.

Doğruluk

Muhayyeleleri kuvvetli olan bazı çocuklar istiyerek hâdiseleri değiştirirler. Bunun için onları yalancılıkla itham etmek doğru değildir. İyi göre-

bilen aileler bu icad zenginliğine tay-dalı bir istikamet verebilirler.

Ekseriya, düşünülerek yapılan yalancılık yalnız irtikâb edilen kabahatin neticelerinden kurtulmak maksadile yapılmıştır. Çocuğu bu hale sevkeden sebebleri araştırıp bulmadan cezaya başvurmak aksülâmeler meydana getirmekten başka bir şeye yaramaz. Bir çocuk şeker çalabilir, veya bir yer karıştırır. Burada çocuğa hır-sızlık damgasını vurmaktan evvel onu bu hareketi icraya sevkeden kuvveti bulmak lüzumdur. Bundan sonra da yapılacak şey onu tecziye ile arzu ettiği şeylere karşı hırsını artırmak değil, bilâkis onu tatmin yollarına gitmek lüzumdur. Fakat bu hareket çocuğa menfi bir kanaat verebilir. Çocuğun müsbet yoldan elde edemediği şeyleri böyle fena yollardan elde edebileceği kanaatini hâsil etmemesine de çok dikkat etmek lüzumdur. Kendisile imkân nisbetinde düşünüldüğü ve tatmin edileceği fikrini vermelidir. Eğer, çocuğu tecziye edersek, o ikinci defa daha kur-nazca hareket edecek ve her fırsattan edindiği tecrübelerden istifade eyliyecektir.

Sonra, çocuğa, fena hareketin daima ceza ile karşılaşacağını öğretmelidir. Ceza daima haklı ve yapılan işle müteneşib olmalıdır. Çocuğun her hususta sevgi ve itimadını kazanan anne, baba veya mürebbi kendisine düşen en büyük vazifeyi yapmış demektir. Bu hale gelen çocuk artık kurtulmuştur. O, her istediğini bugün samimiyet ve saffetile söyleyecek, yalan, hırsızlık veya fena haller onun için tam manasile meçhul şeyler olacaktır.

BAYLAR!

Küçük bir ihmal insana bütün bir hayatı zehir eder.

Unutmayınız ki

Dünyanın En Sağlam ve Sıhhi

Prezervatifleri

Te'ki 10, 3 lük 20, 6 lük 40 Kuruştur. Her eczanede bulunur

Neden Aspirin?

Cünkü ASPIRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPIRİN in tesirinden emin olmak için lütfen mar-kasına dikkat ediniz.

50 Bayer

Iran askeri heyetinin intiba ve ihtisaslari

(Baştarafı 1 inci sayfa)

de harbiye nazırlığı idi. Harbiye mektebinin yükselmesinde epeyce çalışan Generale ihtisaslari soruyorum, engin bir samimiyet ile bana cevap veriyor:

— Alahazreti Hümayuni, Türkün en büyük evladı, Ulu Önderin merhum Atatürkü, bir kardeş gibi sayıyor, seviyor. İran milleti de, bu necib Türk milletini aynı hislerle kucaklamaktadırlar.

Atatürkün ebediyete geçmesi haberini alan Alahazreti Hümayuni, bundan fevkalâde müteessir oldular; ve bizlere en uzak bir noktadan en tez, en az bir zamanda kardeş Türklerin derin ve engin mateminde bulunmamızı emrettiler. Biz burada öz vatanımızda imişiz gibi karışıldık. Delegasyona gösterilen hüsnü kabulden, ve kardeş Türkiye müessirlerinin bize ibraz ettikleri samimiyetten, ziyadesile mütehassiziz. Bu âlemşumul matem, bizim de matemimizdir.

Bununla beraber, inşaallah bundan sonra, kardeş Türkiye'nin hiç bir kedere uğramamasını ve necib Türk milletinin daima sevinçli günler yaşamasını, diliyorum. Hiç şüphe yok ki, engin mateme olduğu gibi, bu sevince de ortak olacağız. En büyük arzularımızın biri de kardeşlerimizin yükselmesi ve ilerlemesidir...

★

Heyet azasından Sertib (Korgeneral) Sadık Kupala yaklaşıyorum. General Kupal İstanbul hiç de yabancı değildir. Türkiye'yi pek iyi tanır. Askeri muhitemizin de pek iyi tanıdığı ve sevdiği bir kumandandır. Filvaki General Kupal İstanbul harbiye okulunu ve erkânı-harbiyesini ikmal etmiştir. Bugünkü kumandanlarımızdan, büyüklüklerimizden ekserisinin yakın dostlarıdır. İstiklâl harbinden sonra da Şehinşah Pehlevinin emriyle büyük zafer dolayısıyla Ulu Önder Atatürkü tebrik ve samimiyet ve muhabbetlerini takdim memuriyetle Ankara'ya gelmiş, Büyük Şefin mazharı tevccühü olmuştur. 1924 de de İran ataşemilileri olarak İstanbulda bulunmuştur.

Samimî bir Türk dostu olan sayın Generalden intibalarını soruyorum. Gayet selis bir türkçe ile, Ulu Önderin ziyandan doğan kederlerini kısa fakat candan cümlelerle ifade ediyor, sonra: «Bu sözlerle bütün İrânlıların hislerine tercü-

man oluyorum.» diyor, arkasından Cümhurreisimiz milli Şef İsmet İnönüden bahis açıyor:

— Alahazreti Hümayuni, 1934 de Türkiye'ye vaki olan seyahatleri esnasında, o zamanlar Başvekil bulunan muhterem Cümhurreisine pek büyük bir alâka, sempati duymuşlardı. Kendilerinden daima memnuniyetle bahsederlerdi. O günden bugüne kadar da bu alâka gittikçe artmaktadır. Şehinşah her ne kadar büyük dostları, biraderleri merhum Atatürkün ebediyete intikal edişlerinden ziyadesile müteessir iseler de, sayın İsmet İnönü'nün iş başına geçmeleri, teessürlerini, elemelerini birazıcık olsun hafifletmiş oluyor. Aynı zamanda Milli Şefin, Atatürkün izinde yürüyeceğini, onun bıraktıkları eserlerin inkişafında, kardeş Türk ve İran milletinin arasında asla bozulmayacak, sarsılmıyacak olan dostluk ve kardeşliğin yayılışında büyük bir himmet göstereceğini bütün inancile memul etmekte, ve Türkiye'nin İrâna olan samimî rabitalarını bir kat daha kuvvetlendireceğine emin bulunmaktadır.

Hey'etle gelen İran askeri kıtasını soruyorsunuz. Tahran birinci fırkasının birinci alayından binbaşı Beyleripur'un kumandası altında gelen asker, Türkiye'yi göreceklere ve kardeşlerine kavuşmaları için uzun yolun vermiş olduğu yorgunluğu hiçe saydılar. Buraya vardıkları zaman da Harbiye Okulunda her türlü istirahatleri temin edilmiştir. Askerlerimiz Ankara'da bulunduğu müddetçe görmüş oldukları fevkalâde hüsnü kabulden mütehassiz olarak memleketlerine dönmüşlerdir. Mekteb sūbaylarının haklarında gösterdikleri iltifatı asla unutmayacak, her zaman minnettar kalacaklardır. Neferlerimiz her ne kadar sade bir asker iseler de, Türkiye'den aldıkları intibaları, oradaki arkadaşlarına telkin edecekleri, bu vesile ile de ötedenberi mevcut olan askerce samimiyetlerini bir kat daha arttıracaklarına emin bulunuyorum.» diyor.

Sayın Generale teşekkür ederek ayrılıyorum.

İran askeri hey'etinin çarşamba veya Cuma günü şehrimizden ayrılmaları muhtemeldir.

Ibrahim Hoji

Memleketimizin barış ve iktisad politikası

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Hali hazırda, İngiliz ithalâtı, bazı kararlar yüzünden sunî bir surette tahdid edilmiş bulunmaktadır. Fakat bu, Türkiye'de ne talep azlığından, ne de ödemek hususunda mal göndermek kabiliyetsizliğimizden ileri gelmemektedir.»

Son zamanlarda Britanya hükümeti Türkiye'ye bir kredi açmış bulunmaktadır. Bay Celâl Bayar, bana bu kredinin bir kısmının İngiltereden silâh satın alınmasına kullanılacağını söyledi.

Türk bahriyesi için, İngiltere tezgâhlarında 4 destroyer, dört denizaltı gemisi, ve bazı sahil müdafaa gemileri yapılmaktadır. Türk hava kuvvetlerinde de, en son sistem İngiliz Blenheim bombardıman uçakları bulunmaktadır.)

Başvekil Celâl Bayar, sözlerine şöyle devam etmiştir:

Kredilerin bakiyesini, geniş madencilik programımız için lâzım olan malzemelere, limanlara, Karadenizde deniz yollarına ve umumî sanayii genişletmeğe hasredeceğiz.»

Türkiye, Romanya, Yugoslavya ve Yunanistan'da bulunduğu Balkan paktına dahildir. Aynı zamanda da, İrâna, Efgan ve İrakın iştirak ettiği Sâdâbad paktında hissesi vardır. Böylelikle Türkiye Avrupadan Asyaya kadar uzanan beynelmilel muahedelerin kavsinin temeltasıdır.

Konuştüğüm bütün Türk devlet adamları, bana bir Avrupa harbinin vukuunda, bu 100 milyon nüfustan mürekkep olan insanlık blokunun politikasının «bitaraflık» olacağını kat'iyetle temin etmişlerdir.

Bay Celâl Bayar: Türkiye'yi idare edenler, ekseriya «ülkemizin hiçbir ilke ihtirasi yoktur.» diye beyanatta bulunmuşlardır» dedikten sonra şunları ilâve etti:

«Evet. Aynı zamanda Türkiye'nin herhangi bir ecebi devletin menfaatlerini de izrar etmek arzusunda olmadığını da söyleyebilirim. Aynı prensipler, Türkiye'nin haklarını da aynı ciddiyetle karşılmasını, hürmet görmesini âmirdir ve Türkiye hükümeti de bu haklarını kiskançlıkla muhafazaya devam edecektir.»

Gerek Celâl Bayar, gerekse yeni Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu İngiltereye daha fazla tütün satmak arzusunda bulduklarını söylediler.

Toplantılar :

Yeşilayın yıllık kongresi

Yeşilay Kurumunun yıllık kongresi örümzdeki cumartesi günü saat 13.30 da Eminönü Halkevi salonunda toplanacaktır.

Beyoğlu Halkevinde konferans

Önümüzdeki perşembe günü saat 18 buçukta Beyoğlu Halkevinin Tepebaşıdaki merkez binasında mimar Sabri Uran tarafından «Modern mimar» mevzuunda bir konferans verilecektir. Herkes gidebilir.

Poliste :

Bir sabıkalı bir kadının çantasını kapıp kaçarken yakalandı

Galatada Tatarbey sokağında 21 numarada oturan Rabeka kızı Macar isminde bir kadın, Küledibinden geçen Galatada oturan sabıkalılardan Mustafa Akçe, elindeki çantayı kapıp kaçmak istemiş, fakat açığız sabıkalı polis tarafından derhal yakalanmıştır.

Bir sarhoş yakalandı

Hasköyde oturan Kemal isminde biri, evvelki gece kendini bilmiyecek derecede sarhoş bir halde sokakta gellep geçenlere satışarak bağırıp çağırma - ya başlamış, fakat zabata tarafından yakalanarak Adliyeye verilmiştir.

Şoförden dayak mı yemiş ?

Şehrimizde oturan İlyas, zabıta - ya müracaat ederek şoför Yakub isminde biri tarafından dövüldüğünü iddia etmiştir. Suçlu yakalanarak tahkikat başlanmıştır.

ERTUĞRUL SADI TEK

TİYATROSU

Taksimde Bu gece

KUDRET HELVASI

meşhur vodvil 3 perde

Tel: 40099

Türkün eşsiz Atası için yapılacak (Anıt - Kabir) nasıl olacak?

Generaller, ressamlar ve diğer münevverler «Son Posta», ya düşüncelerini anlatıyorlar

Eşsiz milli kahraman Atatürk için yapılacak anıt - kabir etrafında umumî bir hassasiyet ve alâka tebarüz etmektedir. Buna bakarak münevverlerimiz arasında bir anket yaptım.

Onların söylediklerini yazıyorum:

★

Konya sayısları ressam Şevket diyor ki:

«— Ebedî Şefimiz Atatürk için yapılacak anıt - kabir in kurulacağı en münasib yer olmak üzere şurasını düşünüyorum:

Ankarada istasyondan şehre giden caddede, Büyük Millet Meclisinin önündeki meydanlık. Burada, yol şimdi küçük bir meydan halini almaktadır. Meclis bahçesinin, Stadyomun ve Gençlik parkının önlerinden hududu çevrilmek üzere bu meydan genişletilmelidir. Bu suretle modern ve büyük bir meydan şeklinde tebarüz edecek olan bu mahalle Atatürkün (anıt - kabir) i yapılmalıdır.

Abidenin inşa tarzı hakkında bir şey söylemeyeceğim. Bu, mimarlara aid bir keyfiyettir.

Yalnız, (anıt - kabir) in şekli nasıl olursa olsun, fikrimce, tepesinde daimî surette yanar bir meş'ale bulunmalıdır. Bu meş'ale meselâ Nevvyorktaki hürriyet âbidesi gibi, gece gündüz fasılasız bir surette ziya neşretmelidir.»

★

Ordinaryüs profesör Dr. Mazhar Osman Uzman diyor ki:

«— Türk milleti için pek büyük ziya olan Atatürkün büyüklüğünü zaman geçtikçe daha fazla anlayacağız. Şimdi takdir etmiyoruz veya sevmiyoruz demek istemiyorum. Fakat dünya hâdiseleri yaptıkları daha inceden inceye tetkike müsaid fırsatı verince, bu yaşadığımız zamanın fevkalâdeliğini ve Mustafa Kemal'in harikalığını daha çok anlayacağız ve anlayacaklardır.

Onu ne kadar sevsek, ne kadar büyük saysak gene azdır. Onun medfeni terakkiye susamış Türklük için daimî bir tavafğah olacaktır. Ruhunu, en çetin günlerde bizi irşad edecek, bize kuvvet ve cesaret verecektir. Binaenaleyh o emsalsiz dâhi kartala Çankaya veya Ankara tepelerinin mezar olması en muvafıktır. Fakat sade bu nokta değil, seçilen mevkii etrafının icabında on binlerce ziyaretçiyi alabilmesi, orada resmi geçit yapılabilmesi de nazarı dikkate alınmalıdır.

Onun için, bence Ankaranın düz sahalarından birini tercih etmek lâzım gelecektir.

Orada bir şaheser bina kurulması ve bunun bilhassa kübik ve rokok tarzında olmayıp Türk ruhuna uygun bulunması doğru olur kanaatindeyim.

Bundan başka gönül tabii Atatürk isminin vatanın her köşesinde en güzel şeylere alem olmasını ister. Meselâ Ankaraya «Kemal ili» denilemez mi?

Sonra her şehrin en güzel caddesi, çeşmesi, mektebi «Atatürk, Gazi Kemal» isimlerinden birini alsın fena mı olur?

Yapılacak parklarda Atatürkün büstüne; heykeline rastgelmeyi gönül ne kadar arzu eder. Bu suretle Türkün ruhunda ebediyen yaşayacak halâskârın her yerde bir hatırası; bir âbidesi görür.»

★

General Halil diyor ki:

«— Ebedî Şefimiz Atatürk için yapılacak anıt - kabir in; bence; Gençlik parkının içinde inşa edilmesi doğrudur. Gençlik parkı; Atatürkün son eserlerinden birisidir. Bu itibarla; onun (anıt - kabir) i orada kurulmalı; bütün Türklerin kalbi ve daimî ziyaretgâhi olmak şerefini burası kazanmalıdır.

Esasen; Ankarada iken; bana bunu sormuşlar ve onlara da aynı cevabı vermiştim.

(Anıt - kabir) in Gençlik parkı içinde nereye inşa edilmesi lâzım geldiği hakkında da şunu düşünüyorum: Parkın içinde büyük bir havuz vardır. Bu havuzun ortasında bir ada yapılacaktır. İşte; (anıt - kabir) bu adamın üzerine kurulmalıdır. Zaten; mevzuubahs ettiğim ada-

da; şekli itibarile böyle bir (anıt - kabir) in inşasına pek uygun gelecektir.

(Anıt - kabir) in mimarı stiline geince; bence; Atatürkün esas vasfı; kendisi inkişâda; siyasette; ilimde büyük bir varlık olmakla beraber; askerlikteki başkumandanlıktır. Onun için; eğer Atatürkün bu âbidenin kompozisyonu içinde heykeli de tebarüz ettirilirse bunun askeri üniforma ile yapılmasını arzularım. Belki; kendim de asker olduğum için böyle düşünüyorum...

Meselâ; Atatürkün Ulus meydanındaki heykelinin ifadesi güzeldir. İşte, (anıt - kabir) deki heykelin de bu tarzda; yani Onun askeri deha ve kahramanlığını tebarüz ettirecek bir şekilde olmasını temenni ediyorum.

Sözlerime nihayet vermeden evvel; şu noktayı da bilhassa söyleyeceğim: Atatürkün (anıt - kabir) i şehrin her noktasından ve bilhassa istasyondan görülecek bir cesamet ve azamete olmalıdır.»

Sabah Alaçam

Pola Negri Almanyada tevkif mi edildi?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Bu mecmuaların yazdıklarına göre Pola Negri, 10 ile 12 Eylül arasında tevkif edilmiş ve Dachau'daki tecemmü karargâhına sevkedilmiştir.

Tevkifinin sebepleri hakkında muhtelif rivayetler deveren eylemekte. Pola Negri'nin başlıca rakibi olarak büyük kadın siması zikredilmektedir. Bir: Alman sineması reisi ünvanını alan Leni Riefensthal, diğeri ise prenses Stefani Hohenlohe'dir.

Bu iki kadının Pola Negri'nin Almanyada hâkim bir mevki işgal etmeye başlamasını kıskandıkları söylenmektedir.

Hakiki sebep henüz anlaşılmamıştır. Bir sene hapse mahkûm edildiği, yahud edileceği söylenmektedir.

Çinde bir hâdis

(Baştarafı 1 inci sayfa)

doğru geçerek beraberlerinde bulunan silâhları ve askeri levazımı nehre atmışlardır. Fakat kıtaatın kısmi küllisi nehrin şimal sahillerinde Japonlarla şiddetli bir muharebeye başlamışlar ve ancak ümitsiz bir mücadeleden sonra yerlerini terketmişlerdir. O vakit 60 kadar Japon askeri köprüden 400 metre kadar ilerideki geçitten nehrî geçerek İngiliz muntakasına 6 İngiliz askeri tarafından işgal altında bulunduran 12 numaralı karakolun karşısından girmişlerdir.

İngiliz askerleri herhangi bir hâdiseye meydan vermemek emrini almış oldukları için İngiliz bayrağını indirerek karakolu terketmişler ve Japonlar kendi bayraklarını çekmek suretile orasını işgal eylemişlerdir.

Yalnız İngiliz zabiti şahsen müraacaat ederek Japonların geri çekilmelerini talep etmiş ve uzun bir müzakere sonra bu talebini kabul ettirmişti. Fakat arası biraz geçtikten sonra Japonlar nehrin öbür tarafından bir mitralyöz ateşi açarak İngiliz topraklarında bulunan Çinlilerden altı kadın olmak üzere yedi kişiyi öldürmüşler ve on iki kişiyi de yaralamışlardır.

Diğer taraftan 150 Japon askeri köprüyü geçeneğe teşebbüs etmişlerse de İngilizlerin Midilseks alayına mensub askerleri tüfeklerine kurşun sürerek süngülerle İngiliz toprağına geçilmeği menetmişlerdir. Bunun üzerine Japon zabıtları ileriyerek hududun Şun nehri üzerinde değül, 13 kilometre daha cenubunda olduğunu ileri sürerek kendilerine serbest yol verilmesini İngiliz alayına emretmişlerdir. Fakat İngiliz zabiti bu iddianın yanlış olduğunu elinde bulunan harita ile isbat etmiş ve bir saat kadar süren müzakere sonra Japon kuvvetleri geri çekilmişlerdir.

Fransada umumî grev teşebbüsü akim kalıyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

den imtina ettiklerini bildirmekte ve kendi cemiyetleri mensuplarını çarşamba günü normal olarak işlerine devam davet eylemektedir.

Daladyenin nutku

Paris 27 (A.A.) — Pariste Başvekil Daladye, saat 20 de radyoda bir nutuk irad etmiştir.

B. Daladye önce 24 Teşrinisanide Çemberlayın ve Lord Halifaks'ın Fransız hükümetile müşterek müdafaa ve sulhü tahkim için en emin vasıtalar meselelerini tetkik ettikleri bir sırada, Pariste şimal ve aşağı Sen, eyaletlerinde birdenbire grevlerin ve fabrika işgallerinin patlak verdiğini hatırlatmıştır.

Bundan sonra 25 Teşrinisanide Fransız - Alman müşterek beyannamesinin yakında imza edileceği ilân olduğuna ve bunun derhal umumî grev tehdidi ile karşıladığını söyleyen başvekil demiştir ki:

«Niçin; 1936 danberi birbirini takip eden bütün başvekiller tarafından kanunsuzluğu ilân edilen bu işgaller niçin? Yalnız en mütevazî vatandaşları mutazarrar eden bu umumî grev neden? Ne diye umumî hizmetleri felce uğratacak bir elbirliği ile Cümhuriyet kanunlarına tecavüz etmeleri için memurlara müraacaat olunuyor? Hangi sebeble salı ve çarşamba günleri sabahın saat dördünden akşamın saat yedisine kadar bütün trenleri yollarda ve otomobilleri garajlarda durdurmaları için şimendifercilere emirler veriliyor? Bütün bunlar için behane, hükümet kararnamelemesine karşı protestoda bulunmaktır.»

Kararnamelerin lâğvı veya tasvibini mak yalnız millet vekillerine aiddir. Fransanın zaruri olan kalkınma cereyanlıkleneceği, yoksa enerjisi ile dünyadaki şeref ve itibarını tekrâr elde edeceği hususunu tayin etmek münhasıran parlamentoya aid bir haktır.

Daladye, hükümet kararnamelemelerinin sosyal kanunları ilga etmediğini söyleyerek nutkuna şöyle devam etmiştir:

Ne zaman paralı izni kaldırdık, ne zaman ücretleri azaltmak istedik, ne zaman haftada kırk saati artırdık? Yalnız bütün seleflerimin tasavvur ettiği gibi Fransanın iktisadî zaruretlerine ve milli müdafaa ihtiyaçlarına da tevfi kan haftada 40 saatlik tabikatını yumuşatmak mevzuubahistir.

Daladye umumî grevin hakikatte mesleki mahiyette hiçbir metalibi tazammun etmediğini temin ederek demiştir ki:

Bu grevlerin ne maddî, ne de manevî hiçbir meşru sebebi yoktur. Umumî hürriyetler hiç kimse tarafından tehdid edilmemektedir. Diktatörlükten veya faşistlikten, bazı kimselerin söylemeğe yeltendikleri gibi bahsetmek gülmünc bir tasniden ibarettir.

Almanlara göre vâzîyet

Berlin 27 (A.A.) — Alman matbuatı bugün bilhassa Fransadaki grevlerle meşgul olmakta ve Daladye hükümetinin haricî siyasetine dolambaçlı yollardan bir taarruz mevzuu bahsoldüğünü ileri sürmektedir.

Gazeteler, Daladye ile, Bone'nin her taraftan hücumu maruz kaldığını ve komünist ajanlarının Bone'nin kellesini istediklerini, çünkü, Almanya ile mukarenet siyasetinden ve İspanya ihtilâfının rüyet tarzından memnun olmadıklarını kaydediyorlar ve markizizm ile Yahudiliğin hükümeti devirmek için elele verdiklerini ilâve eyleyorlar.

TURAN TİYATROSU

HALK GEÇESİ

Halk san'etkârı Nasid

okuyucu Semihâ

(Molla İftarda) 1 P.

(Karnaval) 2 P.

Loanlar 100, Her yer 20,

paradı 10

ERTUĞRUL SADI TEK

TİYATROSU

Taksimde Bu gece

KUDRET HELVASI

meşhur vodvil 3 perde

Tel: 40099

"Son Posta,"nın Hikâyesi

HAYVAN SEVGİSİ

Çeviren: Faik Bercmen

Yaşlı olmasına rağmen dinçti; pos b -
yıkı idi.Bir taraftan birasını yudum yudum
içiyor, diğer taraftan da piposunu dol -
duruyordu:— Ne yaparsınız? diye söze başladı. Ha -
yatımın bütün zevki bu iki şeye münha -
sırdır; biramı içmek ve pipomu tellen -
dirmek. Ha, ne diyordum, hayvanları
sevme ve onları koruma. Evet, bu mük -
kemmel ve insanî bir fikirdir. Fakat biz
insanlar, hayvanlara karşı gösterdiğimiz
şefkat ve iyiliğin yüzde birini hemcins -
lerimize gösterirsek daha faydalı bir iş
yapmış oluruz. Öylelerini bilirim, ki
hemcinsleri açlıktan kıvrılırken hay -
vanları kuş sütüyle besliyecek kadar ser -
sendirler.Bir tarihte bizim kasabaya akli kıt, pa -
rası çok Londralı bir kimse gelmişti. Adı
Mister Bunnetti. Yazı geçirmek üzere
çiftçi Hallin evini kiralamıştı. Altmış
yaşlarında vardı. Bence onun yaşıdaki
bir adamın daha akıllı hareket etmesi lâ -
zım gelir değil mi? Evin dört tarafına süt
dolmuş kâşeler sıralar ve komşuların kedi -
lerini beslerdi. Nihayet Hallin canına tak
demmişti de bir kabin içine zehir koydu ve
bu suretle bu Allahın belası kedilerden
kurtulmak istedi. Ölen kedilerden topal
ve kör birisi vardı. Bob bu kedinin kendi
çocuklarına aid olduğunu iddia edince az
daha Hallden beş şilin ceza alacaktı.Her ne kadar hapse girerim de beş şil -
ni vermem diye ayak direyen Hallden ne
yapıp yapıp parayı aldılar. Londralının
kasabaya gelişinden en çok istifade e -
den şu Bob serseri olmuştu. Hayvan -
lara karşı herifte ne muhabbet vardı gör -
seniz! Çiftliğe gelişinin ertesi günü, av -
ludaki domuzları bağazlıyorlar diyerek
etrafı hücumla kalkmıştı. Domuzların
böyle bağurmak adetleridir diye onu ik -
na edinceye kadar akla karayı seçtiler.Bir akşam kasabalıları mektebe toplu -
yarak küçük bir nutuk irad etti. Bu nut -
kunda hayvanlara karşı insanca mua -
mele olunmasını tebarüz ettirdikten son -
ra şehre döneceği zaman, kasabada bu -
lunduğu müddet zarfında hayvanlara
iyi muamele edene altın bir saat vere -
ceğini vadyledi.Eğer bizim kasabalıları yakından ta -
nımış olsaydı kat'iyen böyle bir vaide
bulunmazdı. Ertesi günü, Bill Chamber
küçük çocukunun istihkak olan sütü
kediye verdi. «Neye böyle yapıyorsunuz?»
diye kendisine çıkışan karısını da bir te -
miz dövdü. San Jonesin karısı kocasının
ısıtmak için yatağına aldığı bir tavşan
yavrusunu kazara ezdiği için kocasının
hücumuna dayanamıyarak yarı çıplak ev -
den kaçmak mecburiyetinde kalmıştı.Artık kasaba halkı önlerine gelen hay -
vanı kucaklarına alıyorlar, okşuyorlar,
öpüyorlardı. Hele bu ihtimamlar Londralı
misterin huzurunda beş on misli artıyor -
du.Bizim serseri Bobla Londralının ilk ta -
nışmaları şu şekilde olmuştu: Bir gün bir
yolun kenarından geçerken Mister Bun -
netti, Bobu yere doğru eğilmiş gördü. Bob
pençeleri ezilmiş bir kurbağayı muayene
ediyordu:— Ne var? diye soran Mister Bunnettin
sualine hiç bir cevap vermedi. Sadece
hayvana daha ziyade eğildi ve cebinden
bir mendil çıkarıp kurbağayı sardı ve
yürüdü.Arkasından yetişen Londralı:
— Ne var? diyerek tekrar sordu.
— Zavallı hayvancığın pençeleri zede -
lenmiş. Eve götürüym de bir pansınan
yapayım. Korkuyorum, ki ömrü uzun ol -
mayacak.Bu hareketinden dolayı can ve gönül -
den Bobu tebrik eden Mister Bunnetti o -
nunla yürümeğe başladı. Bir aralık söz
altın saate intikal etti; Bob bu hususta
ademi malûmat beyan edince Bunnetti
büsbütün şaştı. Bunun üzerine Bob:— Bunda şaşacak ne var, benim işim
başından aşkın, dedi. Kasabadaki dedi -
kodulara kulak asacak vaktim, yok ki.
Hele kahveye hiç gitmem. Ortalık kara -
rınca doğru eve gider, karıma yardım e -
derim.Artık gün geçtikçe şhabıllıkları daha
ziyade ilerliyordu. Tanışıklarının üçün -
cü günü idi. Londralı mister, Bobun e -
linde sapaşlam kurbağayı görünce şa -
şardı. Demek hasta kurbağa iyi olmuştu.

Herkes birbirile münakaşa ediyor, mükâfata sahib çıkmak istiyordu.

Bu bir mucizeydi! Şüphesiz, ki aynı kur -
bağa olsaydı bu bir mucize sayılabilir! Bu
vak'adan sonra birbirlerinden ayrılmaz
olmuşlardı.Gene bir gün Londralı, Bobun kuca -
ğında bir köpek gördü. Köpeğin bakış -
ları efendisinininki kadar kurnaz ve şey -
tancıydı; bu iltifatlara alışmadığı için,
acaba bunun altından ne çıkacak diye
bekliyene bir hali vardı. Birbirleriyle kar -
şılaşınca Bob:

— Bu çok iyi bir köpektir, dedi.

— Evet, belli, gözler'nden sadakat a -
kıyor.

— Kendi çocuğum kadar seviyorum.

Bob böyle diyerek cebinden bir bisküvi
çıkartıp köpeğe attı. Köpek mütemadiyen
pis şeyler yemeğe alışık olduğu için biskü -
viye de fena bir şey zannederek kaçı. Bu
işe şaşan Mister Bunnette kasabalı he -
men izahat verdi:— Görüyorsunuz ya, ne akıllı hayvan,
midisi bozuk ta, belki bisküviye dayan -
mam diye kaçtı. Oysa, ki tecrübe için
yapmıştım bunu.. Şu bizim Bill ile Han -
ride bu kadar akil olsaydı ömürlerini
meyhanede geçirmezlerdi.Bobun yerden göke kadar hakkı oldu -
ğunu söyleyen Londralı, Bobun bu akil -
sız arkadaşlarına acımdan da kendile -
rini alamadı.★
Bobdan ayrılan Mister Bunnetti evine
geldikten biraz sonra onu Hanri ziyaret
etti. Hanrinin kucağında beş tane kedi
yavrusu vardı. Bunlar hakkında ne yapıl -
ması lâzım geldiğini misterden sormağa
gelmişti.— Başkaları bunları hemencecik boğar -
lardı, diyordu. Fakat benim gönlüm as -
la buna razı olmaz.— Bu kedileri birisine verseniz bak -
mazlar mı acaba?— İmkân yok.. Geçen gün Bill altı ke -
di yavrusunu oğlumun gözü önünde boğ -
muş. Zavallı çocuk hastalandı.— Ya, öyle mi, yanımızda dursun da şim -
di, ben sonra yerleştirecek yer bulu -
rum.Bir kaç gün sonra Hanriden herkes ke -
di yavrularını istemeğe kalkmıştı.. Bu
hareket Mister Bunnetti'ye pek dokundu -
ğu için:— Bu kasaba halkı ne kadar iyi adamlar,
diye fikirlerini ortaya atmaktan ken -
dini alamadı. Onlar kadar temiz insan
görmedim.Hayvanlara karşı yapılan bu iyilik m -
sabakası kasabada bir takım hoşnutsuz -
luklar uyandırmıştı. Erkek kadın, her -
kes birbirine düşman kesilmişti. Şimdi
kasabada, kedi köpek ve bir sürü hay -
vanın sözünden başka hiç kimsenin hük -
mü geçmiyordu. Bir müddet sonra kasa -
balılar mükâfata Boba verileceğini duy -
dular. Evvelâ kulaklarına inanmak iste -
mediler; fakat Bobla misterin samimiye -
tini görünce işin hakikatini Mister Bun -

nett'e anlatmağa karar verdiler.

«Bob alçağın ve namussuzun biri idi.
Para için değil bir hayvanı, bir insanı bile
öldürmekten çekinmezdi. Yaptığı hare -
ketler sahteydi; ilh...»Mister Bunnetti önce kulak asmadı; fakat
kasabaların papazına gidip danışınca
kasabalılara hak verdi ve bir daha da
Bobun yüzüne bakmadı. Bunun üzerine
mesele alevlendi; herkes birbirleriyle m -
nakaşa ediyor, mükâfata sahib çıkmak ist -
iyordu. Kahvede birbirlerine atıp tutan
kasabalıların bu coşkunluğu karşısında
yalnız Bob sakin ve sessiz duruyordu.

Bir aralık ona takılan hemşehrileri:

— E, Bob kurbağa nasıl, köpek dayak
yiyor mu? diye sormağa başlayınca Bob
bağırdu:— Alayı bırakın hele! Mükâfata ben ala -
cağım görürsünüz! Ne gülüyorsunuz? Son
gülen iyi güler.

Bunun üzerine Sam atıldı:

— Şu akıldan biz de istifade edelim!
Mükâfata nasıl kazanacaksınız, söyle!..
Kazanmayacağına bahse girer misin be -
nimle?— Benim başkalarının parasına ihti -
yacım yok. Alımın terile hayatımı ka -
zanmasını severim.— Yapma, be Bob! Hadi iki şiline bah -
se girelim.. Üç şilin.— Pekâlâ istediğin olsun!
Bahis kızıymıştı. Ötekiler de girdiler;
ve Boba karşı epey para koydular. Bu -
nun üzerine Bob:— Göreceksiniz, ki saati ben alacağım,
diye tekrarladı. Mister Bunnetti'e gidip
hakkında söylenenlerin iftira olduğunu
anlatacağı.Kasabalıların hepsi korkuyorlardı. Bob
dan evvel Londralının evine koşular ve
meseleyi haber verdiler. Londralı:— Merak etmeyin, onun hakkındaki
fikrim hiç bir zaman değişmeyecektir!
deyince içleri rahatladı.

★

Üç dört hafta geçti. Bobda hiç bir ha -
reket göremiyorduk. Anlaşılan o da ü -
midini kesmişti. Bir öğleden sonra kö -
peği kucağında Bob, Londralının evi et -
rafında dolaşmağa başladı. Banki tesadü -
fen Mister Bunnetti'ye rastlası gibi ya -
pıyordu. Londralının evden çıktığını gö -
ren Bob:— Merhaba Mister Bunnetti, diyerek sı -
rıtı. Hava ne kadar güzel değil mi? Ben
de hayvanı hava alsın diye çıkardım. Sih -
hati hiç de iyi değil!Mister Bunnetti cevap vermeden geç -
mek istedi. Bob devam etti:— Sizden bir fikir soracağım mister, di -
ye Bob onu önledi, köpeğime ne oldu a -
caba? Onu fazla şumarttım da ondan mı
sihhati bozuldu?— Karşımdan çekilin, ne mal olduğun -
uzu öğrendim.

— Benim ne mal olduğumu mu?

— Tabii. Size dostluk gösterdiğim için

COCUK

12 ikinci teşrin tarihli
bilmecemizde kazananlar12 ikinciteşrin tarihli bilmecemizde
kazananları aşağıya yazıyoruz. İstan -
bulda bulunan tarihli küçük okuyucu -
larımızın pazartesi, perşembe günleri
öğleden sonra hediyeleri bizzat idare -
hanemizden almaları lâzımdır. Taşra o -
kuyucularımızın hediyeleri posta ile
adreslerine gönderilir.

Bir masa saati

İstanbul Ticaret mektebi talebesinden
1324 Nusret Seram.

Bir futbol topu

Tekirdağ Ortamektebi sınıf 3/A dan 911
Sedad Erdem.

Bir masa saati

Fatih 40 inci mektep 5/A dan 228 Yakub
Hodamcı.

MUHTIRA DEFTERİ

(Son Posta hatıralı)

Mardin gümrük taburu satın alma komis -
yon reisi Halli kızı Fahriye, Vezirköprü
Merkez okulundan 107 Lütfi, Ankara Önce -
beci Ozanlar sokak 66 numarada Zafer, İstan -
bul Üsküdar kız enstitüsü talebesinden
53 Feyzi Yezdan, İstanbul Beyoğlu 45 inci
ilk okul sınıf 4-A da 24 Ferda, İstanbul E -
mirgân orta okulundan 64 Sabih Şendil.

YUVARLAK DÜNYA KALEMTRAS

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Kadıköy talebesinden 29 nu -
marada Turgud, İstanbul Çağaloğlu orta o -
kulundan 22 Nâzım, İstanbul 44 üncü okul
sınıf 4-A da 228 Şükran, İstanbul Beykoz Ya -
lıköy İsağağa bayırı 29 numarada Meh -
med, İstanbul Karadeniz boğazı 13 numa -
rada Fikret.

DİŞ FIRÇASI

(Son Posta hatıralı)

Alaca ilk okulu talebesinden Rıza Çağrı -
yan Balıkesir İyesi sınıf 2-D da 1782 Nu -
reddin, İstanbul Haydarpaşa İsesinden 1620
Haydar, İstanbul Beşiktaş Köyü Mektep
sokak 7 numarada Mete, İstanbul Bölge sını -
f okulu teknik 1-A da 566 Ziya.

DİŞ MACUNU

İstanbul Cumhuriyet kız İsesinden 275
Hüsnüye, İzmir Sulhan civarı 26 numa -
rada Fahri Erar, Diyarbakır bölge sınıf o -
kulu 3 de 21 numaralı Suad, İstanbul Fa -
tih orta okulu sınıf 2 de 345 Fehmi, İstan -
bul Heybeliada ilk okulundan Güner Bay -
kara.

ALOMİNYOM BARDAK

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Fatih Gelenbevi caddesi 41 nu -
marada Şadi, İstanbul 44 üncü okul sınıf
4-A da 408 Ergun Sezilmiş, İstanbul Beşiktaş
Valideceşme Akaretler sokak 18 numarada
Miler, İstanbul Kadıköy kız enstitüsü sınıf 5
de Samay, İstanbul Kabataş İnönü kız İsesi
sınıf 4-A da 1123 Hacer.

KOKULU SABUN

İstanbul Beyoğlu 31 inci okuldan 205 Mus -
tafa, İstanbul Kumkapı orta okulu sınıf 3-A
da 125 M. Ali, İstanbul Çağaloğlu orta oku -
lundan 17 Doğan, İstanbul 28 inci okul sınıf
3 de 204 Türvet, İstanbul Kasımpaşa Hacı -
hüsrev Ka. kardeş sokak 12 numarada Me -
lâhat.

ALBÜM

(Son Posta hatıralı)

Eskişehir Millî Zafer ilk okulu sınıf 1 de
165 Fikret, İstanbul Beyazıt nahiye mü -
dürlüğü yanında 7 numarada Gökçe Can

de kendimden utanıyorum.

— Benim gibi fikarın hakkında kim
ne söyleyebilir? Düşmanlarımızı adedini
bilseydiniz böyle düşünmezdimiz! Bili -
yorum, benim için size çok fena şeyler
söylediler; ne yapalım kısmet; gel evlâ -
dım, gel gidelim!Başını kederli kederli salladı ve dilini
garib bir şekilde şaklattı. O zaman kö -
pek hemen fırlıyarak Mister Bunnetti'in
paçasına saldırdı, fakat ısırmadı; emir
bekliyormuş gibi durdu. Bu vaziyeti gö -
ren Londralı avazı çıktığı kadar bağırdu:

— İmdadi! İmdadi!

Vak'ın bundan ötesini bize bizzat
Bob anlatmıştı. Mister Bunnetti bir yan -
dan köpeği iter, bir yandan da haykırı -
mıs:

— Kimoldamayın!

— Canım çağırırsanız onu!

— Gel evlâdım, yapma, Mister Bunnetti
hayvanları çok sever!— Canım hızlı bağırırsan! Böyle tatlı -
lıkla söylemeyin!— Bağırمام; nasıl olur? Belki ku -
durdu. Hiç böyle şey yaptığı yoktu.O zaman Londralı avazı çıktığı kadar
tekrar haykırdı.— Sakin durursanız hiç bir şey yap -
maz. Hadi bakayım, bir bisküvi var mı ce -
binizde?sever, İstanbul Karagömrük 27 inci okul
dan 220 Muzaffer, Erdek merkez okulu sınıf
5 de 431 Asiye, İstanbul 44 üncü okul sınıf
4-B de 354 Perihan.

BOYA KALEMİ

İstanbul Çağaloğlu erkek orta okulundan
8 İbrahim Ferdi, İstanbul 44 üncü okuldan
314 Türkân, Gönem Kurtuluş mahallesi 20
numarada Recep, İzmir Falkepaşa mahal -
lesi Karakapı caddesi 17 numarada Nedret,
İstanbul kız İlesi sınıf 3-D da 210 Nizet.

AYNA

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Taksim orta okulundan 600 Sey -
fedin, İstanbul Çamlıca Bulgurlu pembé
köşk Siyadet, İstanbul Üsküdar Ahmediyé
caddesi 51 numarada Necati, İstanbul Üs -
küdar Divitçiler caddesi 8 numarada Fah -
riye.

KİTAP

Çorlu orta okulu sınıf 1-B de 103 Galib, İst -
anbul Nişantaş kız orta okulunda Nihal,
Manisa Sığıralan caddesi 45 numarada Fal -
ka, Sivas orta okulu sınıf 2-B de 303 Fahrî,
Ayalık Mektebliler pazarı gazete bayılı Cafer
oğlu Ali, Gebze Esrefbey okulu sınıf 5 de
306 numaralı Cavid, Edirne Osmanlı Bankası
Mestan Yalçınar kız Şükriye, İstanbul E -
renköy İstasyon karşı postahane altı 41
numarada Müzeyyen, İstanbul Fatih orta o -
kulundan 304 Lütfi, Eskişehir Ömeraga ma -
hallesi Yılmazlar sokak 19 numarada Ya -
şar.

RESİMLİ ELİŞİ MODELİ

Elâzığ Atatürk okulu sınıf 5 de 275 Emel,
Edirne Trakya un fabrikası makinisti Sa -
dullah kız Şükran, İzmir Ükû okulu sınıf 5
de 71 Neclâ, Uşak orta okulu sınıf 3-B de 206
Halli, Çankırı asliye ceza hâkimi Sadık kız
Sabahat, Uzunköprü Sakarya ilk okulu sınıf
2 de 82 İhsan, İzmir erkek İyesi sınıf 4 de
2310 Cahid, Uşak Gazî Kemal ilk okulu sınıf
4 de 118 Gültekin, Konya İstasyon muhabere
memuru Osman oğlu Yaşar, Ankara Ata -
türk kız ilk okulu sınıf 4 de Turhan, İzmir
Kemeraltı Şamlı sokak 41 numarada Gavsi,
Eskişehir İse sınıf 2-E de 748 Hayri, İstan -
bul Gedikpaşa Küçükahaydar sokak 13 nu -
marada Sanlye, Galata Medrese sokak 9 nu -
marada Ayşe, Çerkesköy ilk okulu sınıf 5 de
224 Nevin.

KART

Balıkesir İse sınıf 4-A da 527 Müşerref Ös -
gü, Balıkesir İse sınıf 2-G da 1148 Ahmed,
Ağrı orta okul sınıf 2 de 152 Yümnü, İstan -
bul Şehremini Pazartekke sokak 36 numa -
rada Mediha, Kozlu ilk okul sınıf 3 talebe -
sinden 309 Melâhat, Balıkesir avukat Fazlı
Erdogan oğlu Naci, Ankara Çankaya cad -
desi 178 numarada Muammer Solmaz, Biga
Turhan mahallesi 1 numarada Kadriye, Amas -
ya Kılıçalan okulu sınıf 5 de 326 Nazif, Ma -
nisa - Akhisar Gazî okulu sınıf 5-C de 881
Remzi, Tokat orta okul sınıf 2-B de 92 Or -
han, Balıkesir İse orta kısım sınıf 3-E de
1491 Şemsî, Adana İkinci orta okul sınıf 1-B
de 542 İsmet, Erzurum İsmetpaşa ilk okulu
sınıf 3 de Nejad, Sivas Paşabey mahallesi
Eskimahkeme sokak 83 numarada Sitki, Ay -
dın orta okulu sınıf 3-A da 487 Rıza, Gerede
parti sekreteri Mustafa kardeş Necmi, İst -
anbul Çamlıca 13 üncü okuldan Mihrinev,
İstanbul Maltepe İlesi sınıf 4-A da 185 Se -
ref, İstanbul Dolmabahçe Karabali sokak
6 numarada Vahib, Safranbolu Gümüş oku -
lu sınıf 5 de Süreyya, Bursa Hisar ilk okulu
sınıf 5 de 140 Nureddin, Söke İsmetpaşa oku -
lu sınıf 5 de Nesrin, Çerkes köy fen memuru
kızı İnel, İzmir Karantina İskele yokuşu 93
numarada Muzaffer.— Bir tekme atın da defolsun!
— Ne?? Bir tekme mi atayım? Zavallı
bir hayvana bir tekme atılır mı? Eğer ona
tekme atarsam ömrünüzün sonuna ka -
dar beni affetmez ve altın saati vermez -
siniz!— Hadi altın saati vereceğim, çabuk
bir tekme vurun da!— Vallahi bilmem.. Söz verin bakalım,
onu üzerinizden alırsam altın saate hak
kazandığımı..

Bunnetti tekrar dilini şaklattı.

— Peki, peki saat sizin olacak..

— Amma hayvanlara karşı yaptığım
iyilik yüzünden değil mi?O vakit, Bob öyle bir alışkanlıkla kö -
peğin sırtına bir tekme attı, ki hayvan
bir metre sıradıktan sonra var kuvve -
tile kaçtı.Bobun anlatığına göre Mister Bun -
netti ona saati verirken bir de nutuk ver -
miş. Fakat nutkun mahiyetini söyleme -
di; varın ne olduğunu siz tahmin edin!O akşam bahisten kazandığı paraları
almak üzere kahveye gitti. Bahis için en
fazla para yatıran Bill, Bobu görünce a -
yağa kalkıp o da bir nutuk vermek iste -
di. Fakat şişman kahveci onu kapı dışarı
ettiği için Bob kâfi miktarda bu nutuk -
tan istifade edemedi..

«Son Posta» nun macera romanı: 17

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Şakir

Esrarengiz bir konuşma

— Öğrenmez olur muyum, hiç?..
— Ne diyor?
— Tahkikata hitam vermişler.
— Enfes...
— E. miralayın kâtibi olan sakallı başçavuş.. o ne diyor?..
— Onun verdiği malumat, daha mühim... Evvelki gece, tahkik komisyonunun azaları toplanmışlar. Meseleyi uzun müddet müzakerede bulunmuşlar. Aralarında dehşetli münakaşa cereyan etmiş. Tek gözlüklü, meselenin mes'uliyetini Türklere yükletmiş. Hatta vak'a yerinde ekserisi Ermeni komitecilerinden mürekkep amele taburu efradı bulunduğu için, Türkleri protesto etmek lâzım geldiğini söylemiş. Fakat elde, hiç bir delil olmadığı için bundan vazgeçilmiş. Onun üzerine, miralay da artık tahkikattan sarf-nazar edilmesine karar vermiş.
— Bu da âlâ... Fakat bugün, denize bir dalgıç indirdiler. Dalgıç, denizden bir zincir parçası çıkardı. Ötekiler, tekrar oraya gittiler. Bu zinciri uzun uzadıya muayene ettiler. Yarın, bu muayenenin neticesini mutlaka öğrenmelisin.
— Gayret ederim.
— En kapalı kelimelerle konuşulan bu sözleri dinlerken, o kadar heyecan içinde kalmıştım ki, adeta dizlerim titriyordu. Fakat, konuşulan sözlerin bir tek kelimesini bile anlamamış gibi görünüyordum.. kulaklarım, bütün kuvvetiyle bu konuşmayı takip ederken, gözlerimle de gelen gecenlerle meşgul gibi görünüyordum.
— Son sözler üzerine, konuşma bir kaç saniye kesildi. Ve sonra, tekrar devam etti:
— Başka?..
— Şimdilik bu kadar.
— O halde, nazarı dikkatli celbetmeden ayrılalım.
— Hay, hay...
— Fevli adam. tatlı bir tebessümle bizi selâmladı. Ayrıldı.
— Luna, birdenbire koluma girdi. Aşif-te bir sokak kadını gibi, kırılarak kısa bir kâhkâhadan sonra:
— Ne kadar sevimli delikanlı, değil mi?
— Dedi.
— Hiç bozmadım. Gayet ciddi bir cevapla karşıldım.
— Evet.. fakat, Türk değil mi?.. Bize, o kadar yabancı ki.. onun cidden sevimli olup olmadığını tedkike lüzum görmedim.
— Luna, cevap verdi:
— Türk mü?.. Ne münasebet, dostum.. Bu adam, Hindistanın en eski prenslerinden birinin oğludur.
— E, burada ne geziyor?..
— Burada, kimler gezmüyor ki... Hababâki sebebin bilmiyorum amma.. galim.. Hindistandan kaçmış, buraya gelmiş. Türklere iltica etmiş.. harb, insanları altüst etti.
— Büyük bir kayıtsızlıkla omuzlarımı kaldırdım:
— Harb.. politika.. bunlar, o kadar anlamadığım şeyler ki... Hatta, insanları birbirlerini boğazladıklarını görürün. Bakalım, bu budalalık daha ne kadar devam edecek..
— Seni Nizameddin ile tanıştıracakım. Fakat İngilizce bilmediğin için... Biraz evvel beni budala yerine koyarak kendi zekâsının yüksekliliğini göstermek istiyen Lunanın bu zehabını kuvvetlendirmek için derhal sözünü kestim.
— İsbet.. isabet... Zaten şarklıların pek o kadar hoşlanmıyorum. Birde bunlarla pandomima oynar gibi konuşuyor. Bu, tahammül edilmez bir şeydir. Beni onunla tanıştırmadığına çok üzülüyordum. Bereket versin ki sizin aşıkaların sözleriniz de çok uzamadı.
— Luna, kısa bir kâhkâha ile kolumu sımsıkıladı. Kırılma kırılma gülerken:
— Hay kâfir.. bunu, nasıl anlayabil-

Dedi.

Derin bir saflılıkla içimi çektim.

— E, Firiza.. artık o kadar da budala değilim. Senin Hindli prensinin aşıkane sözlerini anlayabilmek için mutlaka İngilizce bilmiye lüzum yok. Aşkın, tek bir lisanı vardır. O da, gözlerle dudaklardır... Gözlerin bir bakışı, dudaklarına bir kıpırdayışı, üç gün üç gece konuşmaktan daha belîğ bir şekilde hislerini bildirmeye kâfi gelir... Senin Hindli prensinin, kömür gibi gözlerinde, sana karşı o kadar çapkın ve iştihal bir mana vardı ki...

Luna, cevap veremedi, Çünkü Pera-palası kapısına gelmiştik.

★

Gece yarısına bir saat kala, pansiyonuma dönerek odama girdiğim zaman, kafamın içi bir kasırğa halinde idi.

O kadar sersem idim ki, soyunmaya bile muvaffak olamadım. Elbisemle boylu boyuma, karyolama uzandım. Gözlerimi kapadım. Dün Lunanın buraya geldiği zamandanberi geçen mühim hâdiseleri birer birer tahlile başladım.

Bu tahlilleri burada aynen tekrar ederek kıymetli zamanımı israf etmek istemiyorum. Onun için, yalnız neticeden bahsedeceğim. Uzun uzun düşündükten sonra, şu kararı verdim:

— İstanbulda işliyen gizli bir kuvvet, bu büyük cihan harbinde, bizi saftan hariç çıkarabilmek için fevkalâde hareketlere teşebbüs etmişlerdir... Vakiâ, bu hareketlerin neden ibaret olduğunu bilmiyorum. Fakat Haydarpaşa garındaki cebhanelerin, bu teşebbüs neticesinde berhava edildiğine artık kat'iyetle kanaat getiriyordum. O müthiş

vak'anın akabinde, tam yerinde yaptırım tedkikat ve tahkikat, dün akşam Luna ile Hindli Nizameddin arasında geçen konuşma ile, tamamen teyyüd ediyor. Hindli Nizameddin, hiç şüphesiz ki bu işle, şiddetle alakadardır. Konuşma arasında büyük bir ihtiyat göstererek isimlerinden bahsetmedikleri o tek gözlüklü, kırpık bıyıklı Avusturya binbaşısı ile, bastonla gezen Alman miralayının arkasından bir an bile ayrılmıyarak mütemadiyen not tutan koca sakallı Alman başçavuşunu, vak'a yerinde bizzat gördüm... Demek ki Nizameddin, büyük bir dikkatle bu işi takip ediyor. Ve kendisine lâzım olan şeyleri de, henüz milliyeti hakkında kat'i bir fikir edinemediğim Luna vasıtasile öğreniyor... Harikulâde bir tesadüfün sevkile tam izine bastığım şu meseleyi bütün delillerle ortaya çıkardığım takdirde, hem kendi memleket ve milletime, hem de hükümetimin müttetiklerine çok büyük bir hizmette bulunacağım. Belki de, çok büyük fe-lâketlerin önünü alacağım... Şu halde, yarın erkenden doktora gitmeli.. gör-düklerimi ve işittiklerimi aynen nakletmeliyim.

★

ALDANAN KİM?

Sabahın, hiç umulmayan saatinde beni karşısında gören doktor, hayret etti.

— Hayrola, küçük hanım. Galiba, hayırlı bir rüya gördün de tabir ettirmek için koşu koşu geldin?

Dedi.

(Arkası var)

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İlanı

Muhammen bedeli 20.000 lira olan (76) kalem hususi elektrik tel ve kabloları 5/1/1939 Perşembe günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1500) liralık muvakkak teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (8517)

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra muntazaman dışlerinizi fırçalayınız.

Aydın Vilâyeti daimî encümeninden

- 1 — Eksiltmeye konulan iş Aydın ilinin Çine kazasında ilk mektep inşaatı 27570 lira 31 kuruş keşif bedelidir.
- 2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
 - A — Kapalı zarf usulile eksiltme şartnamesi.
 - B — Mukavele projesi.
 - C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
 - D — Fenni şartname.
 - E — Keşif metraj cetvelleri.
 - F — Resimler.
- 3 — Eksiltme 8/12/1938 Perşembe günü saat 15 de vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.
- 4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2068 liralık muvakkat teminat vermesi ve Aydın vilâyetinden bu iş için alınmış müteahhidlik vesikas. göstermesi yaptığı en büyük işin bedeli 2500 liradan aşağı olmaması müteahhidin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan birisile müştereken teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lâzımdır.
- 6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı satten bir saat evveline kadar nafia dairesine getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (8488)

«Son Posta» nun siyasi tefrikası: 22

CIHAN HARBINİN ŞARKA AID KAYNAKLARI

Yazan: Jean Diehon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

Süveyş berzahında Fransa ile Büyük Britanya arasındaki rekabet ve Kızıldenizdeki tesirleri

Şurasını da kaydetmek lâzımdır ki Süveyş kanalına dair Paris ve Londra kabineleeri arasında 1888 de bir uzlaşma vukua gelmiştir. 22 eylülde İstanbulda imzalanan milletlerarası bir mukavelename harb zamanında Süveyş kanalından serbestçe istifadeyi ve kanalın bitaraflığını kabul etmiştir [1]. Muhariblere, bazı şartlar altında Kanaldan geçmek müsaadesi verilecekti. Fakat İngilizlerin Mısır işgali bu mukaveleyi pek nazari bir hale sokuyordu. Bahusus ki mukavele-nameyi imza dakikasında, İngiltere hükümeti maddelerin tatbikine dair umumî bir ihtiyatı kayıd demeyen etmiştir. Bu maddelerdeki şartların, Mısırın muvakkat ve istisnai hali ile kabili telif olmalarını ve Mısırın kendi askerleri tarafından işgali devresinde İngilterenin hareket serbestisini ihlâl etmemelerini şart koşuyordu. Bu kanal deniz kanalı için gayet lüzumlu idi. Böyle bir bitaraflık gerçekten hakikî ve müessir bir şey olabilmek için yalnız bütün Mısır değil, Kızıldeniz ve Babülmendebe de şamil olmak icab ederdi.

Artık bizim Mısır politikamız İngiliz işgaline bir müddet tayin edilmesini vakit vakit istemekten ibaret kaldı. Maamafih, on dokuzuncu asrın sonlarına doğru, Yükarı Nil vadisine ayak basarak Mısır meselesini tekrar açmak teşebbüsünde bulunduk. Fakat Fachoda hâdisesinden sonra, 21 mayıs 1899 da imzalanan Fransız - İngiliz mukavelenemesi İngilterenin Mısır Sûdanı üzerindeki hâkimiyetini tanıdı. Alsace ile Lorraine'i bir harb ile kurtarmağa kalkmamıştık. Mısır için de harbetmek istemedik.

★

Süveyş berzahında Fransa ile Büyük Britanyanın rekabeti Kızıldenizde ve Babülmendebebe behemehal bir tesir gösterecekti.

İngilizler 1839 da Adene yerleşince, M. Chiers, Périn karşısında Şeyhsaid bur-nuna Fransız askerleri çıkararak bu iş-gale bir mukabele göstermek istedi. On sekizinci asırda Mahéde de la Bourdonnais tarafından Akhemis - Dourien kabileleri şeflerle aktedilen muahedenameye istinad ediyordu. Bu şefler o araziyi Fransaya terketmişlerdi. Maamafih bu projenin hiç bir neticesi olmamıştı. Fakat o tarihten sonra, Paris ve Londra kabineleeri Kızıldenizin medhaline hâkim bütün sevkulceys noktalarını ellerine geçirmeyi düşündüler. Bu rekabet, Süveyş berzahının açılmasıyla şiddet kesbedecekti.

İngiltere 1854 de, Maskat sultanından Kourya - Mouray adalarını alarak işe başladı. Sonra, 1857 de, üçüncü Napoléon o havalide dolaşmak üzere Amiral Marquet'in filosunu gönderdi. Bu nümayiş İngilizler ertesi sene Périn'i kat'i surette işgal ile cevap verdiler.

1860 da, Tigrés «ras» ı bize Adubis kör fezinde Zbulla ile Disseli adasını terkettiler. Fakat o noktada biz filî hiç bir işgal hareketi yapmadığımız için, İngilizler, 1864 de, Neçâşi Théodoros'u tedib için Mag-dala'ya göndermiş oldukları heyeti seferiyeyi Zoulla'ya çıkarmaktan hiç çekinmediler. Maamafih İngiliz kuvvetleri, muzafferiyetten sonra, Adulis körfezini terketmişlerdir. Londra kabinesi de o noktada bizim hukukumuzu tanımıştır. 1862 de M. Thouvenel Şeyhsaide asker çıkarmak projesini kendisi de ele almak istedi. Nihayet Obock'u ele geçirmek için Dankali şeflerle müzakereye girişmekle iktifa etti. 20 mayıs 1862 de buraya tasarrufun arkasından derhal filî bir işgal vukua gelmedi. İşgal ancak 1883 de, İngilizler Çin ile olan ihtilâflarda bitaraflık bahanesile Adeni bize kapadıkları zaman yapıldı.

Diğer taraftan, Süveyş kanalının açılması Büyük Britanyayı bu havalide ve bilhassa hukukunun inbisatını şiddetlen-dirmeye sevketti. Arabistan yarımadasının bu parçasında İngilterenin hâkimiyet hakkını Türkiye 1873 de ve sonra 1903 de resmen tanıdı. Bunun neticesin-

de, Londra kabinesi muhtelif mahallî şefleri birbirini müteakib himayesi altına aldı. Bilhassa 1875 de, Kechir sultanı ve 1883 de Makalla sultanı İngiltere himayesini kabul ettiler.

Bu sırada, rüesadan Ali Tabat Dourien Şeyhsaid üzerindeki bütün hukukunu, 1868 de, Marsilyada Bazin - Rabaud ticarethanesine satmıştı. Babîlinin protestosuna rağmen vatandaşlarımız satın aldıkları yere vaz'iyet etti. Hatta burası 1870 de Fransız bahriyesi için kömür deposu hizmetini gördü. Bunun üzerine İngiltere, fırsattan istifade ederek, Lahedj sultanının arazisini kendisine terkettiler. Sonra, Aden civarındaki hâkimiyetini genişletti ve nihayet Zeila'ya, Berbera'ya, Socotra'ya yerleşti. Sonraları, Bazin - Rabaud ticarethanesi hukukunu istimalden vazgeçti. Bunları Fransız hükümetine satmak istediye de hükümet red cevabı verdi. O zaman, Türkiye, gösterdiği müddet tereddüden istifade ederek, yerimizi aldı. Londra kabinesinin kendi lehinde olacağını tahmin ediyordu. Türkler Şeyh Saidde bizim bulunmamızdan İngilizlerin korktuklarını biliyorlardı. Şeyh Saidin müdafaa teşkilâtı yapılsa Périn'in sevkulceysî kıymetini sifra indirebilirdi. Biz Obock'da işgalimizi inkişaf ettirerek o cihetlerde bir taviz elde etmeğe çalıştık. 1384 de ve 1885 de, M. Lagardı orada Gobaw ve Ta'jourah sultanından yeni bir takım yerler aldı. 1888 de, Djibouti'yi elde etti. Burası Habeşistanın zengin Harrar vilâyetinin ihracaat noktasında çok mühim bir mevkiydi. 1897 de, imparator Menlik ile bir mukavele-name imzalyarak Djibouti'yi Habeşistanın resmî limanı yaptı. Bu mukavelename, 1908 de, Djibouti'den Addis-Abe'ba'ya bir Fransız - Habeş demiryolu şirketinin teşkilüne imkân verdi. Derhal yapılmaya başlanan bu yol Cihan Harbinin arifesinde pek ilerlemiş bir vaziyette bulunuyordu.

(Arkası var)

Ticaretanemiz eskisi gibi kürk mantolarını 10 sene garanti ve

12

ay vade ile kefaletsiz olarak satılmaktadır. Anadoluda aynı şekilde sipariş kabul etmekteyiz.

Mahmudpaşa Kürkçü han içerisi
BEYKO Telefon: 21685

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

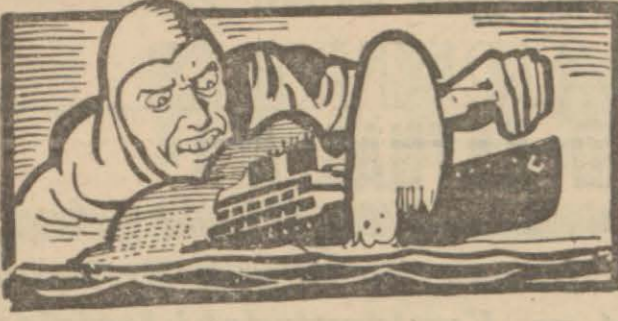
Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında faclazla miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzihli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanpazarı Han
Ankara caddesi

(1) 1886 da Ferdinand de Lesseps Paris muahedenasına Süveyş kanalının bitaraflığını tekeffül eden bir şart konmasını teklif etmiştir.

«Son Posta» nın deniz romanı: 19

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dülmen

Farelerle 3 gün süren arkadaşlık

Buna göre eski süpürge sapları, sucukların boyundan birer parça kısa olarak kesilecek, kezalik sucuklardan kesilecek ince parçalar bu sapların her iki ucuna yapıştırılacaktır.

Keten bezler içine dikilen sucukların her iki ucu muayene edilmek üzere açık bırakılacaktır. Ondan sonra da kırılacaklardır. Bu işler bittikten sonra kaptan, sucukları her iki ucuyla birer birer muayene edip saymıştır. Tam 160 parça sucuktu.

— Allaha şükür olsun! Çocuklar, demisti. Namuskâr gençlermişsiniz doğrusu!

Fakat çok geçmeden hile meydana çıkmıştı. Kaptanın ne kadar kızmış, küplere binmiş olduğunu söylemeye hacet var mı?

Bu hilenin meydana çıkması üzerine, aşırığımız sucuklardan bir kaçını Smutjenin mutfağına koymanın yolunu bulmuştuk. Sucukların mutfağtan çıkması aşçının kaptan tarafından hırsızlıkla itham edilmesine sebebiyet vermişti. Neticede de bu çok namuslu gemi aşçısı Newcastle'e muvasalat edilince işini terketmek mecburiyetinde kalmıştı.

Eh şimdi de aşçısız kalmıştık. Bu vaziyet karşısında kaptan gönüllü olarak bu işi yapacak adam aramıştı. Lâkin kimse ortaya çıkmamıştı.

Gemi aşçıları, âdeta bir kaide olarak, kendi yerlerini başkalarının tutamayacağı en lüzumlu elemanlardan olarak telâki ederler ve bunu bütün gemicilere de telkin etmiş bulunurlar. Fakat hakikatte de bezelye çorbasından ve birkaç şey kızartmaktan başka da yemek bilmezler.

Gönüllü aşçı olarak ortaya kimse nin çıkması üzerine kaptan:

— Eğer, diyordu, kimse aşçı olmak istemiyorsa, ben birinizin bu işe girmesini emrediyorum: Phelax sen su kaynatabilir misin?

— Evet efendim.
— Haydi öyle ise... gir mutfağa! Akından çıkarma ki eğer bezelyeleri yakarsan...

Yeni vazifemin ne kadar süreceğini bilmediğim için, ilk işim patlıyacak derecede karnımı tika basa doyurmak olmuştu. İlk pişirdiğim bezelye çorbası ile de ilk muvaffakiyeti ihraz etmiştim. Bu işdeki başarıyı herkese takdir ettirmek için çorbanın içine bir kemik ve kaptanın şarabından yarım şişe de şarap koymuştum.

Kaptan da dahil olduğu halde herkes:

— Ne güzel bir supe Phelax!
Diyorlar ve ilâve ediyorlardı:
— Sen hakikaten aşçı imişsin be!

Ertesi günü fasulye çorbası yanmıştı. Fakat bu gibi ahvalde yemeğin içine soda atılması lâzım geldiği vaktile kulağıma çalınmıştı. Ben de onu yaptım. Yalnız miktarını bilmiyordum. Bununla beraber iki avuç soda ve yarım şişe de kırmızı şarap kattım ve arkadaşlara sundum. Gene beğenmişlerdi.

— Phelax, diyorlardı, sen aşçı oğlu aşçı imisin yahu!

Fakat saat altıda soda tesirini göstermişti, ben de mutfağtan atılmıştım. Kaptan üç gün hasta yatmıştı. Maukede benim yerime geçmişti.

Ne ise uzatmayalım Smutjeyi gemiyi terkedip gittikten dört hafta sonra gene bulup getirdik. Liman polisi kendisini bir otelde bulmuştu. Smutje burada «şef dö garson» olmuştu. Halbuki bu adamcağız gemi kalkmak üzere iken bizi terketmiş olsaydı yakayı kurtarmış olurdu ve herhangi gemide çalışırken vazgeçmek isteyenlerin ekserisi de böyle hareket ederler. Çünkü bu takdirde onları aramağa, arattırmağa vakit bulunmaz.

Melbourne'de geminin hamulesini boşalttıktan sonra Şilide kâin Caleta Boena limanına teslim edilmek üzere

Avustralya kömürü almıştık. Gemici-lik hayatının bu kısmını hiç unutamıyacağım. Çünkü o yılbaşı gecesini bir Şili zindanında geçirmiştim:

O gece, sahilde biraz fazlaca eğlenmiş ve kafayı da bir hayli tutsülemiştim. Nihayet gemiye avdete karar vererek geliş güzel bir istikamet tutmuş gidiyordum. Gitgide bir duvarla karşılaşmışım. Yolumun üzerinde yükselen bu duvarı aşmışım, aşınca kendimi bir domuz ahırında bulmuştum. Domuzların gürültüsünü işiden o yerin sahibi - ki şayanı hürmet bir centilmene benziyordu - koşarak geldi. Kendisine gemime avdet etmek istediğimi söyledim.

— Ben siz geminize götürüyüm.
Bu zat o kadar nazikâne konuşuyordu ki muhatabı üzerinde ister istemez hürmet duygusu uyandırıyor.

Yola çıktık, biraz sonra bir binanın önünde durduk. Kapı önünde bir polis dikiliyordu. Bunu görünce biraz şaşladım. Fakat centilmen aynı nezaketle içeri «buyurun» etti, girdim.

Girdim amma kendimi de polis komiserleri huzurunda buldum. Centilmen komiserlere hitaben:

— Bu hırsız, dedi, benim domuzları çalmak teşebbüsünde bulunuyordu.

Bu itham üzerine protesto ediyorduk:

— Ben gemime avdet etmek istiyordum.

Diye maksadının hırsızlık olmadığını anlatmağa çalışıyordum. Fakat dinliyen kim? Memurlar beni bir hücreye

kapattılar. Burada bir çok eşhasla beraber, yılbaşı gecesini aşkın ve taşkın bir cümbüşle geçirmek isteyen bir çok da gemici vardı. Sarhoşluğun verdiği bir ağırlıkla tukıldığım bu odada ve bir bank üzerinde uyuklamağa başlamıştım. Bu esnada aramıza bir kadın getirilmişti. Bir aralık uyandırdığım vakit bu gelen kadının yanbaşımdaya uzanmış ve başını da dizlerime koymuş olduğunu gördüm. Kadının başını - bank üzerine koymak için - kaldırıyordum ki kadın:

— Karamba - Robadores!

Diye feryadı basmasın mı? Amma da belâya çatmıştım. Nöbetçi polis memurları koşarak geldiler. Sinyora (!) hâlâ yaygarasına devam ediyor ve onlara kendisini dövdüğümü anlatıyor - du.

Bunun üzerine beni yakalayıp tâ aşığıda karanlık bir zindana attılar. Buraya girince ayaklarım dolaşan bir katır koşum takımı beni küherçile tozu yığını üzerine düşürdü. Uzatmayalım, koşum takımını başımın altına yastık yaparak tekrar uykuya daldım.

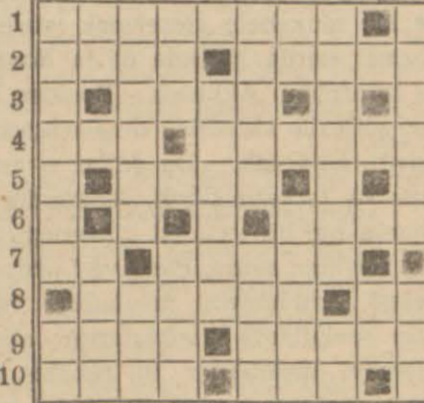
İşte burada, tam üç gün, çok teklifsiz ve lâübalî şıcanlarla arkadaşlık ettim. Ondan sonra kaptan muavinî geleerek beni aldı. Halbuki kaptanımıza kevfiyet daha ilk günü bildirilmişti. Fakat o:

— Oo... Phelax, demmişti, daha biz üç gün limandayız. hareket edinceye kadar yalnız bulunmak sana bir zarar vermez!

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan Sağa:

- 1 - Şehir işlerle meşgul olan makam.
- 2 - Eleme âleti-delinmiş yer.
- 3 - Çünkü.
- 4 - Almak - yükseklik.
- 5 - Boyunun arka tarafı.
- 6 - İyi olmanın.
- 7 - Uzağı işaret için söylenen heca - evvelâ.
- 8 - Merd olmanın-ilâve.
- 9 - Akçe-validesi.
- 10 - Dost ve komşu bir devlet - «aleyh»in zıddı.

Yukarıdan aşağı:

- 1 - İstanbul üniversitesinin bulunduğu semt-daire ölçüsünde kullanılan rakam.
- 2 - Yed-hatırlar.
- 3 - Tad - taharri et.
- 4 - İlâvesi-inanmak.
- 5 - Mecmua.
- 6 - Tedvir etme-hükümdar.
- 7 - Ekl et-müfsid.
- 8 - Ele giyilen-ızdırab nidası.
- 9 - Esmek mastarından emri hazır.
- 10 - Yakınlar - gelecek mevsim.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1	S	E	F	A	R	E	T	A	N	E
2	E	S	A	R	E	T	S	O	L	
3	F	A	K	A	T	B	A	T	I	
4	A	R	A	N	K	A	B	A		
5	R	E	T	D	E	L	I	A		
6	E	T	K	E	S	Y	E	L		
7	T	B	A	L	B	E	L	A		
8	A	S	A	B	İ	Y	E	T	M	
9	N	O	T	A	E	L	D	E		
10	E	L	I	A	L	A	M	E	T	

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Esad), Beyazıdda: (Belkis), Samatyada: (Teofilos), Eminönünde: (Aminasya), Eyübd: (Arif Beşir), Fenerde: (Emilyadi), Şehremininde: (Hamdi), Karagüm - rükte: (Suad), Küçükpazarda: (Hikmet Cemil), Bakırköyünde: (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:

Tünelbaşında: (Matkoc), Yüksekkel - dirimda: (Vingopulo), Galatada: (Merkez), Taksimde: (Kemal, Rebul), Şişlide: (Pertev), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardekiler:

Üsküdar: (Selmiye), Sarıyerde: (Osman), Kadıköyünde: (Moda, Merkez), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

AĞARAN SAÇLARA

Juvanlin
Safhi
KANZUK

KUMRAL ve SIYAH
renkte siyah saç boyalarıdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

SPOR

Atletizmi, hareketli bir hale getirmeliyiz

Atletizmi üç beş meraklının, bir avuç heveskârın inhisarından kurtarıp bütün memlekete teşmil edecek çareyi bulmak ve bu spor ol- duğu yerde sayar bir halden kurtarmak Federasyonun belli başlı bir vazifesi olmalıdır.

Yazan: Ömer Besim

Belgrad'da yapılan Balkan oyunlarından yürekleri yanık bir halde Sirkeci garına dönen atletlerimizin uzun zamanlı sesleri, sadaları kesildi.

İstanbul atletizin işleri malum olduğu üzere bir senedenberi ajan namına faaliyetini idare eden monitöre bırakılmıştır.

Resmî sıfatı idarecilikle taban tabana zıd olan monitör meraklı ve işden anlar bir şahıs olduğundan ve iyi, kötü plâna çalıştığı için geçen sene olduğu gibi bu mevsim de kış faaliyeti dolayısıyla oraya buraya başvurup durmaktadır.

Kulaktan kulağa sızan havadislerle göre senelerdenberi şaşmadan yapılan kış koşuları Galatasaray, Halkevi ve ajanlığın tertib edeceği üç beş müsabaka üzerinde toplanacak demektir.

Uzun mukavemet koşucularının aşığı yukarı bir kış keyfi olarak müsabaka tertib edilmese bile, Şişli ile, Hürriyet-i ebediye yolu arasında bu zevklerini tatmin için oraya, buraya koşuşmalarının sonu, nihayet birer müsabaka namı alması bakımından elbette ki faydalı ve yerinde oluyor.

Herkesin anladığı atletizm nihayet mukavemet yarışlarından ibaret sayılmayacağına göre, uzun sürate kadar koşucular, atlayıcı ve atıcılarla, mania koşanlar bu sporun en yüklü bir tarafını teşkil edeceklerine göre, bu kısma heves ederek bağlanmış olanların mevsim başı sanılan nisanı elleri; kolları bağlı olarak beklemeleri; hâdisatın ötedenberi alışık olduğumuz en tabii bir şekli olacaktır.

Üç defa içinde bulunduğumuz olimpiyadlarla; dokuz defa iştirak etmiş olduğumuz Balkan oyunları atletizm sahasında bize ne öğretmiştir; anlayamadık... 1938-39 yılı atletizm programını bir münecim gibi şöylece çizivermek benim gibi herkes için de pek kolay olacaktır. Kış mevsimini beş veya yedi muhte-

lif nam ve şekilde kış koşularile savatmış.

Atletizm mevsimi geldiği zaman da Robert Kolejin yıllık bayramı bürmüştü bu hareketlerin en güzeli ve en cazibi olacak; biz maçı teşvik; biri de şampiyona olmak üzere dört beş müsabaka yap-tık mı vazifemizin büyük bir kısmı bitmiş; üç beş günlük şöyle bir telaştan sonra da bavulları omuzlayıp Sofyaya kadar rahata yakın bir seyahatle iş tamamlanmış olacaktır.

Şu kısa; fakat hakikate çok yakın programın şu veya bu şekilde herhangi bir yenilikle tadili şimdiden mevzu bahis olmadığına göre Balkan oyunlarından sonra: «Geç kalındı, hazırlık tamam olmadı, idmanlarda müşkülâta maruz kaldık!» gibi birkaç mazereti müteakib âmidlerimizi gelecek seneye bırakıp gemi ayaklarımızı rahata uzatmakta bir beis görmeyeceğiz.

Temcit pilâvı gibi her sene tekrar edilen bu acılara tahammül etmemek için Federasyonun şimdiden harekete geçmesini arzu ediyoruz.

Atletizmi üç beş meraklının, bir avuç heveskârın inhisarından kurtarıp, bütün memlekete teşmil edecek çareyi bulmak ve bu spor olduğu yerde sayar bir halden kurtarmak Federasyonun belli başlı bir vazifesi olduğunu dün olduğu gibi bugün de iddia ediyoruz.

Atletizmi aklımızın almayacağı, hâlâ müşkül büyük ve derin meseleler olmaktan kurtarmak ve çıkarmak zamanı değil mi? Kim ki çoktan gelip geçmiştir bil-

Ömer Besim

Yüzme rökoru

Anvers 27 (A.A.) - Yüzme müsabakaları esnasında Holandalı Madam Van Feggelen esasen kendisine aid olan üstü 100 metre dünya rökorunu 1 dakika 12 saniye 9,10 da kırmıştır. Eski rökor 1 dakika 13 saniye idi.

Hatayda "Atatürk yası"

Büyük ve Ebedî Şefin ölümü bütün yurdda olduğu gibi Hatayda da sonsuz teessür ile karşılandı. Türkiyenin olduğu gibi Hatayın da halâskârı olan Atatürk için bütün Hataylılar çocuğundan ihtiyarına kadar günlerce gözyaşı döktüler. Millî matem günü olan Pazartesi gün-

nü de Hatayın her tarafında matem yapıldı. Büyük Şef için ağlandı ve Çarşu-yücelliği anlatıldı.

Yukarıdaki resimler Antakya'da yapılmış görünüştür. Sağda Hatay Devlet Reisi görülmektedir.

KABIZ MISINIZ?

Bu akşam bir kaşık
MAZON alın. Yarın
neticesini görürsünüz.

MAZON Meyva Tuzunun

İsmi taklid edilebilir. Fakat ne tertibi, ne de tesiri taklid edilemez. MAZON isim H O R O Z markasına dikkat.

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

Merkezi: ANKARA

Kambiyo işleri

ve sair

Banka muamelâtı

ŞUBELER

Ankara	Bolu	İstanbul
Adapazarı	Bursa	İzmit
Bandırma	Eskişehir	Safranbolu
Bartın	Gemlik	Tekirdağ

Dahilde ve hariçte muhabirleri vardır.

Telgraf adresi:

Umum Müdürlük: **TÜRK BANK** — Şubeler: **TİCARET**

Bankamızın İstanbul şubesinde tesis edilen

“GECE KASASI”

Çok müsaid şartlarla sayın müşterilerimizin emrine amade bulundurulmaktadır. İzahat alınmak üzere gişelerimize müracaat olunması.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

İşin mahiyeti	Keşif bedeli		%7,5 teminatı	Şartname	Eksiltmenin
	Ll. Kr.	L. ku.			
İstanbul başmüdürlüğü binasını kaldırım tamiri işi	1185,65	89,03	—	—	pazarlık 14
Maltepe enstitüsü memur evleri bahçe duvarları kaldırım yapılması işi	831,27	62,34	—	5	açık 14,30
Bahariye tütün işleme evi iskelesi inşaatı	729,80	54,73	—	4	açık 15

I — 9/XI/938 tarihinde ihale edilemeyen İstanbul Başmüdürlüğü kaldırım tamiri işi, Maltepe enstitüsü memur evleri etrafına duvar ve parmaklık ve merdivenli üç bahçe kapısı ile kaldırım yaptırılması işi, Bahariye tütün işleme evine yeniden yaptırılacak iskele inşası hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 1/XII/938 tarihine rastlayan Perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Keşif; şartname ve projeler yukarıda yazılı bedellerle hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Maltepe Enstitü duvarları ve Bahariye işleme evi eksiltmelerine iştirak etmek isteyenlerin İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesinden fenni ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8356)

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. Beheri		% 7,5 teminatı	Eksiltmenin saati	
		Li. Kr.	Li. Kr.			
Yassı ve Yuvarlak kayış	1575 metre	896.	—	«Sif»	67.20	14
37X68 sarı tırtıklı alüminyum Kâ.	200 kilo	2.24	448.	«Sif»	3.36	14.30

I — Şartnamelerine ekli listede eb'ad ve mikdarı yazılı 1575 metre yassı ve yuvarlak kayış ile 37X68 sarı tırtıklı alüminyum kâğıdı şartname ve nünuneleri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 30/XI/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabileceği gibi nünuneleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8282»

I — İdaremizin nakliyat şubesi için şartnamesi mucibince yaptırılacak açılı güverteli armalı ve tam teçhizatlı bir adet çekirme (tekne) 19/XI/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden pazarlık usulüyle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 4500 lira ve muvakkat teminatı 337.50 liradır.

III — Eksiltme 5/XII/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8535)

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli		Muvakkat teminatı	Eksiltme saati
		Beheri Lira	Tutarı Kuruş		
Elektrik motörü	14 adet	40	560	42	15,30
Firezeli el traktörü	1 »	—	750	56 25	16—

I — İdaremizin İzmir tütün fabrikası sigara paket makineleri için «14» adet elektrik motörü ile Maltepe Enstitüsü için «1» adet firezeli el traktörü şartnameleri mucibince ve ayrı ayrı pazarlık usulüyle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 5/XII/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız teklif ve kataloklarını eksiltme gününden «3» gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tütün Fabrikalar Şubesine vermeleri lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «7701»

Sultanahmed sulh hâkimliğinden:

ŞUYU'UN İZALESI

İçin Cibaliye Vaki

KORPI DEĞİRMENİ

ve müştemilâtı her türlü tesisatı ile satılmaktadır. İhale tarihi 21 Kanunuevvel 938 Çarşamba günü saat 14-16, Müracaat yeri İstanbul Divanyolunda Sultanahmed sulh mahkemesi başkâtıblığı.

Satış ilânı: 19/11/938 tarihli Tan ve Son Telgraf gazetelerinde intişar etmiştir.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIGİL

Pektorin

Pektorin

Pektorin..

— Öksürüğünüz mü var ?

— Nezle mi oldunuz ?

— Bronsite mi tutulduunuz ?

Pektorin'den şaşmayın!

Pektorin

Pektorin

Pektorin

Pektorin

BEŞİR KEMAL MAMUR CİVAHİR LİZANESİ, SİRKEÇİ

HAVALARA GÜVENMEYİNİZ!

Hafif bir üşütme, mühim hastalıklara kapı açabilir
Halbuki alacağınız bir tek kaşe

GRİPİN

Vücudü bütün bu tehlikelerden sıyanetle Gripi tedavi ve ağrıları izale eder

GRİPİN

Gripin, soğuk algınlığı ve nezlenin, bütün ağrı ve sızılarının kat'i devasıdır.

Her yerde ısrarla Gripin isteyiniz ve Gripin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz

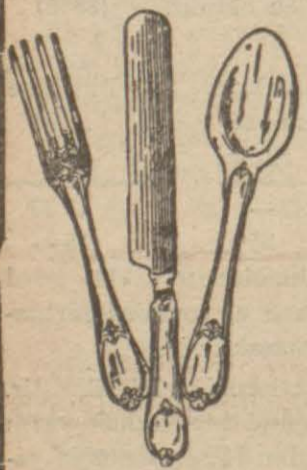
Tesiri anidir. Terkibindeki hususiyet dolayısıyla kalbe, böbreklere, mideye hiç zarar vermez. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

ADEMI İKTİDAR

ve BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

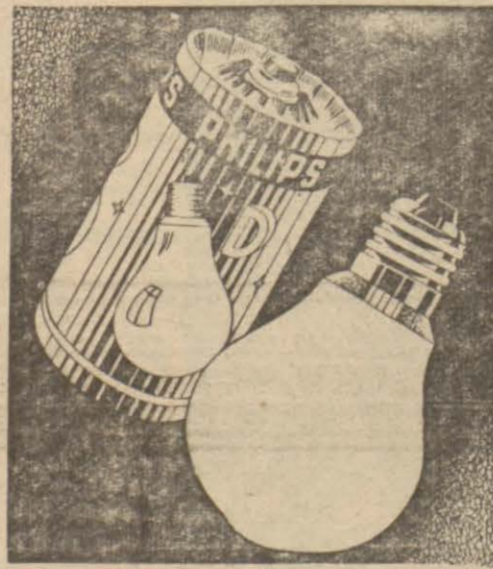

Lokanta ve Gazinocuların Nazarı Dikkatine!

Fabrikamızın EAŞKURT markalı yerli mamulâtımızı görmeden ÇATAL KAŞIK ve BIÇAK takımlarınızı almayınız.

Bütün mallarımız hem kalite itibarile Avrupalıkinden daha yüksek ve hem de fiyatça yüzde OTUZ daha ucuzdur.

Toptan satış yeri: Tahtakale caddesi No. 51

PHILIPS AMPULUNDAN

Daha iyisi yoktur

TÜRKİYE ÜNÜM HELIOS MÜESSESATI İSTANBUL-GALATA MÜHÜR SİSİ HELIOS MÜESSESATI İSTANBUL-GALATA VODVA CADDESİ

Hergün Evinize Neş'e Veren

ORION Radyo

İSTANBUL İçin Satış Salonu

ORION - RADYO Boronkay Bela

İstiklâl Cad. No. 324/1 - Beyoğlu

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 3165 lira 50 kuruş olan Acıbadem - Küçükçamıca yolunun tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka en az iki bin liralık bu işe benzer iş yaptığına dair Nafia Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet ve 938 yılına aid Ticaret odası vesikaları ile 237 lira 41 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 9/12/938 Cuma günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (8610)

Asansör tesisatı ilânı

Zonguldak Amele Birliğinden:

Zonguldakta Amele Birliği hastanesinin 15/11/938 tarihinde yapılacak evvelce gazetelerle ilân edilmiş olan hasta, yemek ve temiz çamaşır asansörleri tesisatına aid eksiltme müddeti 5/12/938 Salı gününe kadar uzatılmıştır. İstekli olanların mezkûr tarihe kadar tekliflerini bildirmeleri ilân olunur. «8569»

ZEVCİ ONDAN KAÇIYORDU... kendi kabahatı idi

BİR AY SONRA

Bu akşam benim serbest olmadığım cevabını verdim. Hiç bir vakit bu kadar güzel görünmedim sevgilim.

Kendi kadının erkeklerini, teninin güzelliğine sair odularını zannetmiyordum.

EVVELCE ZEYTİNYAĞI İŞİMDİ PALMOLIVE

Hergün binlerce kadınlar, zeytinyağının cild üzerindeki faydeli tesirini meddediyorlar. Bayanlar, siz de onlar gibi, sabah ve akşam PALMOLIVE'ni fazla kabarmış köpüğü ile yüzünüzü, boyununuzu ve omuzlarınızı masaj ediniz. Bilâhara evvelâ sıcak ve sonra da soğuk su ile yıkayınız. Terkibindeki zeytinyağı sayesinde PALMOLIVE mesameleri temizler, beşereyi yumuşatır ve tatlılaştırır ve bittabi ten parlaysıp gençleşir.

PALMOLIVE o kadar ucuzdur ki ekseri kadınlar, onu yüz ve banyo için de kullanırlar.

HALIS ZEYTİN YAĞIYLA YAPILAN PALMOLIVE ŞAMPUNU NI DE KULLANMAYI UNUTMAYINIZ

Halis zeytinyağı yapılmıştır